

*AZ ÚJBUDAI BÖLCSŐDEI
INTÉZMÉNYEK
(1119 Budapest, Tétényi út 46-48.)*

SZAKMAI PROGRAMJA

Hatályos: 2022. július 05.

Jóváhagyom:

dr. László Imre
polgármester megbízásából

Bakai-Nagy Zita
alpolgármester

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETÉS	4
II. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK	5
1. A szakmai program célja	5
2. A szakmai program hatálya	5
III. AZ INTÉZMÉNY MINŐSÉGPOLITIKÁJA, KÜLDETÉSE, ÉRTÉKEI	6
1. Intézményünk minőségpolitikája	6
2. Intézményünk küldetése	7
3. Intézményünk értékei	9
IV. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA	10
V. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI, ELLÁTÁSI SZÜKSÉGLET	11
1. Ellátandó célcsoport	11
2. Ellátandó terület	11
3. Ellátási szükséglet	11
VI. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI	12
1. A bölcsődei nevelés célja	12
2. A bölcsődei nevelés feladata	12
3. A bölcsődei nevelés alapelvei	13
VII. A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM KONKRÉT BEMUTATÁSA, A LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁS ELEMEL, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA	15
1. A megvalósítani kívánt program konkrét leírása	15
2. A létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatási elemek területenkénti leírása	16
3. Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja	20
3.1. Kapcsolattartás a szülőkkel:	20
3.2. Kapcsolattartás más intézményekkel:	20
VIII. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK KÖRE, RENDSZERESSÉGE, A NEVELÉSI, GONDOZÁSI, FEJLESZTÉSI FELADATOK JELLEGE, TARTALMA	21
1. A feladatellátás szakmai tartalma, alkalmazott módszerek	21
1.1. A családlátogatás	21
1.2. A szülőcsoportos beszélgetések	22
1.3. Szülői értekezlet	22
1.4. Családokkal közösen szervezett programok	22
1.5. Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás	22
1.6. „Saját kisgyermeknevelő” - rendszer	22
1.7. Gyermekcsoportok szervezése	22
1.8. Napirend	23
1.9. Egészségmegőrzés, prevenció	23
2. A gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, a bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei	24
2.1. Tanulás	24
2.2. Gondozás	25
2.3. Játék	25
2.4. Mozgás	25
2.5. Mondóka, ének	25
2.6. Vers, mese	26
2.7. Alkotó tevékenységek	26
2.8. Egyéb tevékenységek	26
3. Az intézmény által nyújtott szolgáltatások formái, köre, rendszeressége	26

3.1. Intézményünk alaptevékenysége.....	26
3.2. Intézményünk alapellátáson túl nyújtott szolgáltatásai.....	28
3.3. Igénybevevői nyilvántartás.....	28
3.4. A központi bölcsőde feladatai.....	29
IX. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA	29
X. AZ INTÉZMÉNY SZOLGÁLTATÁSÁRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA.....	30
XI. AZ IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK.....	31
1. Az ellátottak, valamint törvényes képviselőik jogai.....	31
2. A szolgáltatást nyújtók jogai.....	31
XII. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGÉNEK BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI.....	31
XIII. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	32
MELLÉKLETEK.....	33
1. sz. melléklet: A bölcsődék szakmai programja.....	33
Újbudai Szemünk Fénye Központi Bölcsőde	34
Újbudai Napsugár Bölcsőde	46
Újbudai Kuckó Bölcsőde	60
Újbudai Pöttöm Bölcsőde.....	71
Újbudai Mogyoróskert Bölcsőde.....	77
Újbudai Katica Bölcsőde	82
Újbudai Dúdoló Bölcsőde.....	90
Újbudai Bóbita Bölcsőde.....	96
Újbudai Mesevár Bölcsőde.....	102
2. sz. melléklet: Házirend.....	109
3. sz. melléklet: Megállapodás.....	111
4. sz. melléklet: Szervezeti és működési szabályzat.....	116

I. BEVEZETÉS

Az Újbudai Bölcsődei Intézmények – a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet) 4/A. § (1) bekezdése alapján – a következők szerint határozza meg a szakmai programját.

Az intézmény neve: **Újbudai Bölcsődei Intézmények**
Székhelye: **1119 Budapest, Tétényi út 46-48.**

A székhelyen működő intézményegység neve, címe:

Újbudai Szemünk Fénye Központi Bölcsőde
1119 Budapest, Tétényi út 46-48. 132 férőhely

Telephelyei:

Újbudai Napsugár Bölcsőde	1118 Budapest, Csiki-hegyek u. 9.	104 férőhely
Újbudai Kuckó Bölcsőde	1117 Budapest, Bogdánfy u. 4/a.	76 férőhely
Újbudai Pöttöm Bölcsőde	1118 Budapest, Ménesi út 41.	40+8 férőhely
Újbudai Mogyoróskert Bölcsőde	1115 Budapest, Fraknó u. 13-15.	76 férőhely
Újbudai Katica Bölcsőde	1118 Budapest, Törökugrató u. 11.	104 férőhely
Újbudai Dúdoló Bölcsőde	1112 Budapest, Menyecske u. 2.	104 férőhely
Újbudai Bóbita Bölcsőde	1116 Budapest, Fonyód u. 3-5.	160 férőhely
Újbudai Mesevár Bölcsőde	1118 Budapest, Zólyomi út 20-22.	76 férőhely

Fenntartó szerv neve és címe: **Budapest Főváros XI. Kerület**
Újbuda Önkormányzata
1113 Budapest, Bocskai út 39-41.

Irányító szerv: **Budapest Főváros XI. Kerület**
Újbuda Önkormányzatának Képviselő-testülete

Az intézmény tevékenysége:

Államháztartási szakágazat száma, megnevezése:

889110 Bölcsődei ellátás

A családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű nevelése és gondozása.

Kormányzati funkciókód száma, megnevezése:

104031 Gyermekek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása

Bölcsődei ellátás (Gyvt. 42. §)

Mini Bölcsődei ellátás (Gyvt. 43/A.§)

104035 Gyermekekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében

Az intézmény ellátási területe: **Budapest és Pest megye közigazgatási területe**

Az intézmény irányítása, vezetése:

A költségvetési szerv vezetőjét az irányító szerv nyilvános pályázat útján a közalkalmazottak joglásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.), illetve a Kjt-nek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000.

(XII.16.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint nevezi ki és gyakorolja az egyéb munkáltatói jogokat.

Az intézmény képviselőjére az intézmény vezetője jogosult.

Az intézményvezető feladata a szolgáltatás szakmai, szervezeti irányítása, a működési feltételek biztosítása a rendelkezésre álló költségvetés keretein belül, valamint az intézmény állományába tartozó munkavállalók felett a munkáltatói jogkör gyakorlása.

A költségvetési szervnél alkalmazásban álló személyek jogviszonya:

Foglalkoztatási jogviszony	Jogviszonyt szabályozó jogszabály
Közalkalmazotti	A Kjt.
Munkaviszony	A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény

Egyéb foglalkoztatásra irányuló jogviszony (megbízási jogviszony) A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény

Az intézmény tevékenységeit a Szervezeti és Működési Szabályzatban (a továbbiakban: SZMSZ) meghatározott keretek között végzi.

II. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

1. A szakmai program célja

A szakmai program célja, hogy meghatározza a vonatkozó jogszabályok, az egyedi sajátosságok alapján az intézmény szakmai tevékenységét, ennek érdekében megállapítsa:

- a szolgáltatás célját, feladatát, alapelveit így különösen
- a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatását, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírását;
- az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módját;
- az ellátandó célcsoport jellemzőit;
- a feladatellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formáit, körét, rendszerességét, a gondozási, nevelési és fejlesztési feladatok jellegét, tartalmát, módját;
- az ellátás igénybevételének módját;
- a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módját;
- az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályokat;
- a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módját, formáit

2. A szakmai program hatálya

A szakmai program személyi hatálya kiterjed az ellátást igénybe vevőkre, valamint az intézmény szakmai működtetésében, szolgáltatásai nyújtásában közreműködő személyekre, területi hatálya az intézményre terjed ki.

III. AZ INTÉZMÉNY MINŐSÉGPOLITIKÁJA, KÜLDETÉSE, ÉRTÉKEI

*„Lehet a gyermeket könyvből nevelni, de minden gyermekhez más könyv kell.”
(Thomas Gordon)*

1. Intézményünk minőségpolitikája

Az Újbudai Bölcsődei Intézmények (a továbbiakban: ÚBI) több mint 62 éve látja el feladatát a napközbeni kisgyermekellátás területén. Az intézményben dolgozók az elmúlt időszak alatt folyamatosan törekedtek az ellátás színvonalának emelésére, a családok változó igényeinek felismerésére és a helyi lakosság gyermekellátással kapcsolatos szükségleteinek kielégítésére. Újbuda lakosságának jó színvonalú, hatékony, korszerű, probléma-érzékeny, hozzáférhető, a törvényi előírásoknak megfelelő napközbeni gyermekellátás megteremtésére.

Feladatunknak tekintjük, hogy biztonságot, nyugalmat, szeretetet adó családi légkört és megfelelő személyi és tárgyi környezetet teremtsünk azon kisgyermek számára, akiket szülei napközben a mi gondjainkra bízhatnak, életük legfontosabb első 3 évében. Hiszünk abban, hogy az első három év érzelmileg és értelmileg az egyik legfogékonyabb időszak és így kiemelkedően fontos a személyiség kialakulása, fejlődése szempontjából.

Célunk

- A kerületi szociálpolitika kialakításában és magvalósításában való aktív, kezdeményező részvétel.
- A bölcsődei alapellátás és sokszínű szolgáltatás biztosításával valós szükségletek célzott és differenciált kielégítése.
- A rendelkezésekre álló anyagi források leghatékonyabb felhasználása, az ellátás gazdaságos működtetése.
- A törvényi előírásoknak való teljes körű megfelelés.
- Az igények változásaira való folyamatos odafigyelés, rugalmas reagálás. Az új és korszerű módszerek, elképzelések, lehetőségek iránti fogékonyosság.
- Szakmaközi kapcsolattartás és együttműködés.
- Kihhasználva az információ gyors áramlását, a társintézményekkel együttműködve eredményesen alkalmazható prevenció és segítségnyújtás a kialakult krízisek hatékony kezelésében.
- Környezeti nevelés, melynek alapértékei megjelennek a bölcsődei nevelés- gondozás kapcsolatán: az élet tisztelete, törődés és közösségérzet más élőlényekkel, környezettel való összhang, harmónia, embertársaink tisztelete, segítése és szeretete, az élő és élettelen környezet megóvása.
- Egy olyan gyermekközpontú intézmény működtetése, ahol a 3 éves kor alatti gyermekek testi, lelki, és szociális szükségleteinek kielégítése, nevelése és gondozása tevékeny, érzélem gazdag, derűs és családi légkörben folyik az egyéni fejlődés ütemét figyelembe véve. Tisztában vagyunk azzal, hogy a család pótolhatatlan, hogy mekkora aggodalommal és izgalommal jár minden szülő számára a „külső segítség” igénybevétele a gyermeknevelésben. Ezért munkánk meghatározója, a gyermeknevelésben való együttműködés, legfőbb motivációja csak a szeretet és az igényesség lehet, önmagunkkal és környezetünkkel szemben is.
- Az intézmény - nagyságrendjét és szellemi tőkéjét kihasználva - rendszeres és hatékony képzésekkel, továbbképzésekkel, szakmai műhelyekkel, esetmegbeszélésekkel, tréningekkel, szupervízióval elősegíti az intézményünkben dolgozó szakemberek szakmai felkészültségének javítását, személyiségfejlesztését.

Tevékenységünk szolgálat, melyet igazi elhivatottsággal és szakmai hozzáértéssel végzünk a gyermekekért és a családokért. Nevelésfilozófiánk lényege, hogy a gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum, ezért a középpontban a gyermeki személyiség tisztelete, az egyéni, differenciált bánásmód, a családi nevelés értékrendjének előtérbe helyezése és összehangolása a közösségi nevelést meghatározó értékrenddel, az egymás iránti megbecsülés, tolerancia, empátia, következettség és a másság elfogadása áll.

Nevelési elveink megvalósítását folyamatos ön- és továbbképzéssel igyekszünk biztosítani, mely munkánk színvonalának és annak a törekvésünknek záloga is, hogy kiegyensúlyozott, érzelemgazdag, kreatív, érdeklődő, a világra nyitott kicsi emberek lépjenek tőlünk tovább a fejlődésük egy magasabb fokán rájuk váró közösségbe.

*„Az embereket úgy lehet megmenteni és boldoggá tenni, ha szeretjük őket.”
(Kosztolányi Dezső)*

2. Intézményünk küldetése

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata első bölcsődéi az 1950-es években alakultak abból a célból, hogy törődjenek a hétköznapokon munkát vállaló édesanyák három év alatti gyermekeivel, míg ők elfoglaltságuk miatt távol vannak családjuktól. Az intézmény fennmaradásának, a napközbeni kisgyermekellátásnak a célja alapvetően ma is ez, de mégis sokkal összetettebb, árnyaltabb és a megvalósítás minősége magasabb színvonalú.

Intézményünk működése során alapvető feladatának tekinti az ellátási területén élő családok 3 év alatti gyermekeinek szakszerű és magas színvonalú napközbeni nevelését-gondozását, a gyermekneveléshez értő, a gyermekeket tisztelő és szerető, humanista értékrenddel rendelkező felnőttek segítségével, együttműködésben a családdal, hasonló korú gyermektársak közösségében. A ránk bízott kisgyermekeket egyéni fejlettségükből kiindulva, önmegvalósítási szándékukat, gyermeki szabadságukat és jogukat tiszteletben tartva, érzelmileg elfogadva kívánjuk szocializálni, személyiségüket formálni, alakítani.

Minden, intézményünkben nevelkedő gyermek számára biztosítjuk a lehetőséget és a feltételeket, hogy egészséges, testileg és szellemileg fejlett, életkoruknak megfelelően a világban eligazodni tudó kisgyermekké váljanak. A három év alatti gyermekek számára az elsődleges minta a szülő. Megfelelő kapcsolat esetén a kisgyermeknevelő modellnyújtó szerepe hatással van a családi nevelésre. A kisgyermeknevelők által megfogalmazott egységes értékek a családokéval azonos elveket és célokat határoznak meg. A kisgyermeknevelő felelőssége, hogy meg tudja-e alapozni, ki tudja-e alakítani a környezettudatos magatartást, a környezetért érzett felelősségtudatot. Ehhez elengedhetetlen a kisgyermeknevelő nyitottsága, személyes érzékenysége, az élménypedagógiával való azonosulása, pozitív érzelmi viszonyulása a természethez. Az állatok, a növények, a föld, a víz, a természeti környezet megismertetése az alapja a későbbi környezetbarát viselkedésnek.

A gyermeki személyiség sokoldalú fejlődését változatos tevékenységeken keresztül, élvezetes bölcsődei élettel biztosítjuk, amelyben a gyermek a kezdeményező, öntevékeny egyén, míg a nevelő-gondozó az orientáló, segítő, az öntevékenységet kibontakoztató lény.

További törekvésünk, hogy segítséget nyújtsunk azoknak a családoknak, akik nehéz körülmények között élnek, szociálisan hátrányokkal küzdenek és/vagy olyan kisgyermeket nevelnek, aki nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, környezeti vagy veleszületett okok következtében alacsonyabb fejlettségi szinten álló és emiatt több figyelmet, speciális törődést és különleges gondozást igényel.

A kerület négy bölcsődéjében, kis létszámú csoportban fogadjuk a sajátos nevelési igényű és korai fejlesztésben részesülő kisgyermekeket. A négy bölcsőde a kerület különböző régiójában helyez-

kedik el, így tökéletesen lefedi a családok igényeit. Kelenföldön az Újbudai Szemünk Fénye Központi Bölcsőde, Albertfalván az Újbudai Bóbita Bölcsőde, Gazdagréten az Újbudai Napsugár Bölcsőde és Órmezőn az Újbudai Dúdoló Bölcsőde látja el a részleges integrációt. A sajátos nevelésű igényű kisgyermek nevelése-gondozása, fejlesztése, habilitációja és rehabilitációja optimálisan kis létszámú csoportban zajlik, a pedagógiai szakszolgálattal szoros együttműködésben.

Az alapellátás és szolgáltatások működtetése mellett, innovatív kezdeményezés keretében 2016-tól elkötelezettséget vállalva a környezeti nevelés mellett, a természet tiszteletével megalapozzuk a koragyermekkorban kialakuló környezeti kultúra alapjait, felbresztjük a természet iránti szeretetet és felelősséget, hogy felnőtt korban ne pusztítsák, hanem védjék környezetüket. A környezeti nevelés ráébreszti a gyermeket a természet szépségére, felfedezheti a tágabb és szűkebb környezetben rejlő lehetőségeket.

Az érés és a tanulás együtt alkotja a fejlődést. A bölcsődei nevelésnél a tanulás fogalmát a lehető legtágabb értelemben értelmezzük. A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei csoportokban nincs helye. Viszont a tanulásba minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat beletartozik, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó fő tevékenységekbe, a játékba építve történik. A tanulás formái az utánpótlás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja tartalmazza többek között a bölcsődei nevelés célját: „A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.” Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömeit, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

Az ÚBI 9 tagintézménye és 8 férőhelyes mini bölcsődéje a környezeti neveléssel kapcsolatos tervek megvalósítása érdekében, egyéni programtervet készít. Az elsődleges szempont mindenképpen az, hogy a kisgyermek játéktevékenységébe építsük be a környezeti nevelés alapjait. A kisgyermeknevelő fontos feladata, hogy a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) megteremtésével és nevelői magatartásával támogassa az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, és a kreativitást. A kisgyermeknevelő kezdeményezheti is a játékot a gyermek igényeitől és a helyzettől függően, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javasla- taival színesíti. Ezek a játékok erősítik a társas kapcsolatokat, örömforrást jelentenek a kisgyermek számára. Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, **a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak** (pl.: babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrása az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhat, és bármikor kiléphet, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére. Az újbudai bölcsődék „zöldítése” a „környezeti nevelés” kitűzött célunk. Itt nem elsősorban a kisgyermek környezettudatos neveléséről van szó. A környezeti nevelés alapértékeit szem előtt tartva, a gyakorlati megvalósulásra törekedve működünk.

Alapértékek:

1. Az élet tisztelete.
2. Törődés és közösségérzet más élőlényekkel.
3. A környezettel való összhang, harmónia.
4. Embertársaink tisztelete, segítése és szeretete.
5. Az élő és élettelen környezet megóvása.

Mi azért vagyunk, hogy segítségünkkel egészséges, kiegyensúlyozott és boldog gyermekek nevelkedjenek a családokban.

Intézményünk 9 bölcsődéjének, 1 mini bölcsődéjének, valamint játszócsoportjának és időszakos gyermekfelügyeletet nyújtó tagintézményeinek kisgyermeknevelői, gyermekorvosai, pszichológusa és fejlesztéssel foglalkozó szakembere szakmai munkájuk legjavát adva segítik a családokat a gyermeknevelésben. Prioritás - a szakmaiság és hatékonyság érdekében - a jogszabályi rendelkezések, „A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjában” meghatározott irányelvek gyakorlatba való sikeres átültetése.

Munkájuk színvonalának biztosítóka:

- a kisgyermekek életkornak megfelelő, biztonságos, családias, korszerű tárgyi környezet,
- a jól képzett, gyermekcentrikus, odafigyelő és hozzáértő szakemberek,
- a gyermekek emberi méltóságának és jogainak tiszteletben tartása,
- a szülői jogok és igények mindenkorai figyelembevétele,
- a társintézményekkel való szoros kapcsolat,
- a gyermekek fejlődésének folyamatos nyomon követése.

Az eredményes, sikeres munka bizonyítéka:

- a gyermeki bizalom, öröm, kiegyensúlyozott testi és személyiségfejlődés,
- a családok elégedettsége (évente folyamatos felmérés készül),
- az óvodák, társintézmények, jelzőrendszer, módszertan pozitív visszajelzései,
- a fenntartó elégedettsége.

3. Intézményünk értékei

Egészséges, biztonságos, esztétikus, elfogadó légkörben, az életkornak és fejlettségnek megfelelő, környezetbarát berendezéssel és játékeszközökkel biztosítjuk a gyermekek teljes körű fejlődését és jóllétét.

- Törekszünk a gyermekek és az őket nevelő-gondozó felnőttek tudásának gyarapítására, a bennük rejlő értékek kibontakoztatására, kiteljesítésére.
- A játékot a gyermek elsődleges tevékenységi formájának tekintjük, ezért biztosítjuk, hogy megismerje a körülötte lévő világot és kipróbálja, gyakorolja, kiélje és feldolgozza az őt ért élményeket.
- Elősegítjük a társas beilleszkedés és a humanista magatartás szokásainak elsajátítását.
- Segítő, támogató ráhatással arra törekszünk, hogy a különleges gondozási szükségletű vagy szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek személyre szabott fejlesztését a szülőkkel egyetértésben segítsük.
- Számunkra közös alapelv a gyerekekről kialakított azonos kép, mely szakmai munkánk sarokköve.

IV. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

A Budapest XI. kerületi Tanács 1979. évben alapította meg az Egyesített Bölcsődei Intézményeket. Az intézmény neve 2018-ban Újbudai Bölcsődei Intézményekre változott.

Az intézmény a '70-es évek végén 18 bölcsőde integrálásával, 1140 férőhellyel alakult. A legtöbb részleg 1983-ban működött (22) 1480 férőhellyel. Az 1980-as évek elején a csökkenő születésszám hatására megindult a férőhelyek szüneteltetése, illetve megszüntetése, míg fokozatosan elérte 2001-re az induló férőhelyszám 60%-át, azaz 675 engedélyezett férőhelyszámot. 2020-ban az Újbudai Pöttöm Bölcsőde telephelyén 8 fős mini bölcsőde került kialakításra, valamint az Újbudai Bóbita Bölcsőde 1 új gondozási egységgel, 28 férőhellyel bővült. Így a 844 férőhelyes bölcsődei alapellátás 880 férőhelyre bővült. Főleg azokat a családokat segítjük a gyermekeik napközbeni gondozásában-nevelésében, ahol az édesanya anyagi, vagy egzisztenciális okok miatt dolgozni kényszerül. Kisebb számban - 12 férőhelyen - a játszócsoport, vagy az időszakos gyermekfelügyelet formájában elégtjük ki az olyan igényeket, melyek a családi ellátás mellett változatosságot jelentenek az otthon lévő anya és kisgyermek életében.

Az ÚBI jelenleg 9 telephelyen működik, ezzel összhangban az intézményt 9 szakmai-szervezeti egység alkotja, melyek a kerület földrajzilag különböző részein helyezkednek el. A telephelyek önállósága a szakmai feladatellátásra terjed ki, munkáltatói, bérgazdálkodási és gazdálkodási feladatokat csak leadott hatáskörben látnak el.

A telephelyek alapvető és legfontosabb tevékenysége: ellátási területükön a családban nevelkedő, napközbeni intézményi ellátást igénylő 20 hetes-3 éves és 20 hetes-6 éves különleges gondozást-nevelést igénylő gyermekek magas színvonalú ellátása, optimális testi, szellemi és szociális fejlődésük biztosítása.

A jelenlegi alapellátás tartalmazza a kezdeti szolgáltatási elemeket, de az évek során tovább bővült, így a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) és végrehajtási rendelete alapján az alábbi szolgáltatásokat biztosítja az intézmény:

- bölcsődei ellátás,
- nevelés-gondozás a család otthonában
- időszakos gyermekfelügyelet,
- játszócsoport.

A kerület nagyságához, lélekszámához igazodva az intézmény strukturált. Az ÚBI feladatainak megvalósítása érdekében az intézmény központja által irányítottan, integráltan, egységes egészként működik.

A gyermeket értékesnek, erősnek és hatalommal rendelkezőnek tartjuk.

V. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI, ELLÁTÁSI SZÜKSÉGLET

1. Ellátandó célcsoport

A Gyvt. 41- 43/A.§-a és a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 36. §-a alapján az intézménybe a gyermek húsz hetes korától harmadik életévének, fogyatékos gyermek ötödik életévének, illetve annak az évnek december 31-ig vehető fel, amelyben harmadik, fogyatékos gyermek ötödik életévét betölti.

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Ellátottak köre: Budapest és Pest megye területén élő, bejelentett állandó lakóhellyel, tartózkodási hellyel rendelkező kisgyermek.

2. Ellátandó terület

Az intézmény ellátási területe a fenntartó önkormányzat illetékessége Budapest és Pest megye közigazgatási területére terjed ki. Újbuda a főváros legnépesebb kerülete, lakosságának száma megközelíti a 160 000 főt, az utóbbi években folyamatosan bővül a lakosság száma a megépült és épülő lakóparkokba való beköltözéssel. A kerület különböző részei változatos képet mutatnak mind földrajzi, mind pedig gazdasági adottságaik alapján. Az itt élők szociális helyzete is igen különböző, bár a főváros tekintetében itt a legalacsonyabb a munkanélküliség. A három éven aluli gyermekek száma is folyamatosan nő, a korosztály átlagosan 20%-a igényel intézményes ellátást.

3. Ellátási szükséglet

A szociális rendszer egyik célja a társadalmi egyenlőtlenségekkel és más társadalompolitikai kockázatokkal szembeni védelem nyújtása, a gyermekek életfeltételeinek javítása. A bölcsődei nevelés-gondozás mint alapvető tevékenység, a kisgyermek olyan szükségleteit elégíti ki, mely elősegíti növekedését, fejlődését, hozzájárul egészségének megőrzéséhez, jó közérzetének, egészséges életmódjának kialakulásához és megteremti a nevelési hatások kedvező érvényesülésének feltételeit. Ezzel hozzájárul a testi fejlődésen kívül az egész személyiség alakulásához.

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint: a nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre. A nevelés érték közvetítő folyamat, melynek során ismereteket, szokásokat, normákat, viselkedésformákat sajátítunk el. Az értékek elsajátításának folyamatában az érzelmeknek meghatározó szerepük van. A bölcsődés korú gyermekek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége, ezért a bölcsődei nevelés alapja a nevelő szeretetteljes kapcsolata a gyermekkel, melynek kialakítása érdekében megértően, elfogadóan, empatikusan, bizalommal kell a gyermek felé fordulnia, alkalmazkodva az egyéni sajátosságokhoz, körülményekhez.

A gondozás-nevelés-fejlesztés egysége a bölcsődei ellátásban lehetővé teszi, hogy a különleges gondozási-nevelési igényű kisgyermek a legfiatalabb életkortól kezdve fejlesztő programok segítségével éri el a számunkra legoptimálisabb fejlettségi szintet. A szülővel együttműködve, speciális szakemberek segítségével a bölcsődei kisgyermeknevelő a gyermek érdekében több figyelemmel és megkülönböztetett gondoskodással végzi munkáját. Fontos, hogy mindeközben a kisgyermeknevelő a különleges gondozást igénylő kisgyermeket önálló személyiségként fogadja el, tevékenységét a gyermek speciális, egyéni igényei szerint végezze.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játé-

kos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A bölcsődei étkeztetés során a korszerű csecsemő- és kisgyermek-táplálási elveket kell figyelembe venni oly módon, hogy a táplálék mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű, a higiénés követelményeknek megfelelő, korszerű konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

“A jövő orvosa nem orvosságot fog felírni a betegeknek, hanem érdekeltté fogja őket tenni abban, hogy étrendjük segítségével jó karban tartsák magukat, hogy megelőzzék a betegségeket.”
(Thomas A. Edison)

VI. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA

1. A bölcsődei nevelés célja

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek el sajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

2. A bölcsődei nevelés feladata

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia-fejlesztés

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia-fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő mint szakember, szak tudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkorai fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napi-rend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a

szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

A preventív feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogyaszakorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermek esetében korrekatív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba vagy erre a célra alkalmas helyiség, hidroterápiás medence vagy fejlesztő-, só-, fény-, hang-, zene-, mese- vagy alkotóterápiás szoba.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére, szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

3. A bölcsődei nevelés alapelvei

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekint. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemlé-

letének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékoztatói lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egyseget kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

VII. A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM KONKRÉT BEMUTATÁSA, A LÉT-REJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁS ELEMEEK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA

1. A megvalósítani kívánt program konkrét leírása

Az ÚBI a Gyvt. hatálya alá és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások körébe tartozó intézmény, mely a 20 hetes–3 éves korú egészséges, átlagos fejlődésű és a 20 hetes–6 éves különleges gondozási-nevelési igényű gyermekek részleges és teljes integrációban napközbeni ellátását biztosítja 880 férőhelyen.

Napközbeni ellátásként a családban élő gyermekek életkorának és fejlettségének megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést nyújt azon gyermekek számára, akiknek szülei, gondozói munkavégzésük, betegségük vagy egyéb elháríthatatlan okok miatt napközbeni ellátásukról gondoskodni nem tudnak.

Tevékenységi köre *alapellátásra* és *szolgáltatásokra* terjed ki.

Alapellátásként a három, illetve hat év alatti egészséges vagy különleges gondozási igényű gyermekek szakszerű gondozását, nevelését vállalja a gyermek harmadik, illetve hatodik életévének betöltéséig.

Otthoni gyermekgondozást alapellátásként biztosít olyan esetekben, mikor a gyermek gondozása-nevelése csak a szülő vagy törvényes képviselő otthonában szervezhető meg és a szülő a napközbeni ellátást egyedül nem, vagy csak részben tudja megoldani (pl.: betegség, többes ikerszülés miatt).

A bölcsőde alapellátáson túli *szolgáltatásként* speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, szülő és gyermek együttjátszásának lehetőségével (játsozcsoport), só-barlang használatával segíti a családokat.

2. A létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatási elemek területenkénti leírása

LÁGYMÁNYOS

Újbudai Kuckó Bölcsőde

A Bogdánfy u. 4/a. szám alatti, eredetileg 60 férőhelyes lakótelepi bölcsőde a Petőfi-híd lábánál 1964-ben épült, blokkos épület, három gondozási egységből áll, jelenleg **76 férőhelyes**, hat csoportszobával és az előírásnak megfelelő kiszolgáló helyiségekkel rendelkezik. Az egészséges gyermekek gondozása-nevelése mellett évek óta foglalkozik fejlődésükben eltérő gyermekek ellátásával is, szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet biztosítanak a környéken élő családoknak. Szakembereik nagy tapasztalattal rendelkeznek ezen a területen, mely tudás és tapasztalat garanciája az egyénre szabott gondozásnak-nevelésnek. A kisgyermeknevelők nagy hangsúlyt fektetnek munkájuk során a gyermeki aktivitás és kreativitás támogatására, odafigyelésük segíti a gyermeki tevékenységet. 2019-től új szolgáltatás a só-barlang fényterápiával, mely a gyermekek egészségéhez nagymértékben hozzájárul. A só-barlang használata térítésmentesen vehető igénybe.

ALBERTFALVA

Újbudai Bóbita Bölcsőde

A Fonyód u. 3-5. szám alatti lakótelepi bölcsőde 1979-ben épült, eredetileg 100 férőhellyel. 1992-ben az intézmény férőhelyeinek számát 80-ra csökkentették, majd 2008 szeptemberétől ismét az eredeti 100 férőhelyen látta el Albertfalva lakosságát. 2010. június 1-től **férőhelyeinek száma 132-re nőtt**. 2020. év végén a Pénzügyminiszter által meghirdetett „Bölcsődei fejlesztési program” keretében az Újbudai Bóbita Bölcsőde 2 csoportszobával, összesen **28 férőhellyel bővült**. Így jelenleg **160 férőhelyen fogadja a kisgyermekes családokat**. Nyugodt, odafigyelő légkörben, jó színvonalú felszereltséggel valósítják meg szakmai elképzeléseiket. Tevékenységükben komoly hangsúlyt kap a szociálisan hátrányos helyzetű és/ vagy különleges gondozási igényű gyermekek ellátása, valamint az élelmi anyag intoleranciában szenvedő gyermekek gondozása-nevelése. Tartós és korrekt együttműködést alakítottak ki az Újbudai Humán Szolgáltató Központtal (1117 Budapest, Bogdánfy u. 7/d.) (a továbbiakban: ÚHSZK) az ellátási területükön kedvezőtlen szociális körülmények között élő családok intézményi ellátást igénylő gyermekeinek egészséges testi és szellemi fejlődésének biztosítása végett. Az intézmény részleges integrációban fogadja a sajátos nevelést igénylő kisgyermekeket.

Az intézményben működő családtámogató szolgáltatások:

2018 szeptemberétől újra megnyílt a játszócsoport, ahol időszakos gyermekfelügyelet igénybevételére is lehetőség van egy kifejezetten erre a célra kialakított csoportban. Itt naponta 12-14 gyermeket tudnak fogadni.

A játszócsoport célja: rugalmas napközbeni ellátást nyújtani azoknak a családoknak, akik nem szeretnék gyermeküket heti öt napot közösségbe járatni, vagy együtt szeretnék pár órát tölteni a gyermekekkel egy jól felszerelt játszócsoportban, egy aktív elfoglaltságot kínáló csapattal. A korszerű igényeknek és a gyermekek életkorának, fejlettségi szintjének megfelelően berendezett és felszerelt csoport családias környezetben, sok játékkal, változatos mozgáslehetőséggel, alkotó tevékenységgel, színes programokkal várja a családokat.

Játszócsoporthoz napokon szülők, nagyszülők számára lehetőség nyílik pár órás közös játékokra. Kollégáink sokszínű elfoglaltságot kínálnak, melyek kapcsolódnak az évszakokhoz, ünnepeinkhez vagy felhívják a figyelmet a jeles napokra, valamint a környezettudatos életmódra is.

A sósóbát, az őszi/téli időszakban a gyermekek heti rendszerességgel használják, a délutáni órákban a családok is igénybe vehetik (nagyobb testvér, szülők prevenciók céllal és légzőszervi betegségek esetén).

KELENFÖLD

A kerület kelenföldi részén két bölcsődei részleg működik, összesen 208 férőhellyel. Kelenföld városközpontjában található az Újbudai Szemünk Fénye Központi Bölcsőde, a Tétényi út 46-48. szám alatt. Az Újbudai Mogyoróskert Bölcsőde a Szent Imre Egyetemi Oktatókórházzal szemben, a Fraknó u. 13-15. szám alatt helyezkedik el.

Újbudai Szemünk Fénye Központi Bölcsőde

A Tétényi út 46-48. szám alatti bölcsőde 1973-ban épült 100 férőhellyel. Jelenleg **132 férőhelyen** nyújt bölcsődei alapellátást, 5 gondozási egységben. Az épületben található egy 150 férőhelyes óvoda is, mellyel a szakmai együttműködés példaértékű. A 41 éve működő intézmény mindig a kerület módszertani bölcsődéje volt, 2003. szeptember 15-től pedig szélesebb körű módszertani feladatokat is ellátott.

Jelenleg az Újbudai Szemünk Fénye Központi Bölcsőde elnevezést használja, a méltán kiérdemelten magas színvonalú, jól szervezett gondozási-nevelési munkája eredményeként. A nevelési környezet kialakítására az odafigyelés, az esztétikum és az életkori sajátosságok figyelembe vétele a jellemző. Szakembereik munkájának középpontjában a támogató, dicsérő és elismerő nevelői magatartás áll, mely elősegíti az aktív gyermeki tevékenység, az egészséges személyiségfejlődés és az önállóság kialakulását. Az Újbudai Szemünk Fénye Központi Bölcsőde részleges integrációban fogadja a sajátos nevelést igénylő kisgyermekeket. A bölcsőde a gyakorlati gyermekellátás mellett központi feladatként konzultációk, látogatások, továbbképzések szervezésével, szakmai tanácsadással, szakmai képzések gyakorlati vezetésével, kutatásokban és hatósági ellenőrzésekben való részvétellel segíti a napközbeni kisgyermekellátásban dolgozók és az azt szervezők munkáját.

Szolgáltatások: időszakos gyermekfelügyelet a meglévő csoportokban üres férőhelyek függvényében és só-barlang hang- és fényterápiával, amit ősztől tavaszig a gyermekek heti rendszerességgel használhatnak. Speciális térítésmentes szolgáltatás a só-barlangban a délutáni órákban a más telephelyről érkező gyermekek, és az itt ellátott gyermekek családtagjainak fogadása (nagyobb testvér, szülők prevenciók céllal és légzőszervi betegségek esetén).

Újbudai Mogyoróskert Bölcsőde

A Fraknó u. 13-15. szám alatti bölcsődei részleg 1968-óta üzemel, **76 férőhelyes** lakótelepi bölcsődeként. A részleg klasszikus bölcsődei ellátást nyújt, a szülők és a gyermekek igényei szerint. A tárgyi környezet és eszközrendszer folyamatos korszerűsítése, bővítése egy jól felszerelt, esztétikus intézmény létrejöttét eredményezte. Gondozási-nevelési munkájukban nagy hangsúlyt fektetnek az aktív gyermeki tevékenység támogatására, az ismeretnyújtás minden lehetőségének kihasználására. A kisgyermeknevelők fontosnak tartják, hogy „együtt éljenek” a gyermekekkel, nyugodt, bizalomteljes légkört teremtsenek, melyben a gyermekek beszédesek, vidámak és rendkívül jó kapcsolatban vannak társaikkal. A bölcsőde részt vesz a kisgyermekgondozó-nevelő emelt szintű és diplomás képzésben, mint gyakorló terület és ebben a tevékenységben is kiváló eredményeket érnek el.

GELLÉRTHEGY - MÓRICZ ZSIGMOND KÖRTÉR KÖRNYÉKE

Újbudai Pöttöm Bölcsőde

A Ménesi út 41. szám alatti **40 férőhelyes**, adaptált épületben működő bölcsődét 1957-ben nyitották meg egy villaépületben, mely jelenleg társasházként működik. A kicsi, családias jellegű, kellemes környezetben elhelyezkedő bölcsőde a családok körében igen népszerű. A tagintézmény teljesen átalakított, felújított belső terekkel, korszerű környezettel várja az ott ellátást igénylő gyermekeket. Bár a bölcsőde nem rendelkezik megfelelő nagyságú udvarral, terasszal, s így a gyermekek levegőztetése elég körülményes, a bölcsődei élet megszervezésének objektív nehézségeit az emberi erőforrások jó hasznosításával, nagyfokú empátiával, bensőséges, szeretetteljes nevelési légkörrel pótolják. A családokkal kialakított együttműködés partneri viszonyon alapul, a kapcsolattartás színterei a szülők számára nyitottak, könnyen hozzáférhetők.

2020. december 01.-től 8 férőhelyen mini bölcsődei ellátást biztosítunk a második életévüket betöltött kisgyermek számára. A mini bölcsőde olyan ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy, kisebb létszámú csoportban, egyszerűbb tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelést.

ŐRMEZŐ

Újbudai Dúdoló Bölcsőde

A Menyecske u. 2. szám alatt lévő **104 férőhelyes** lakótelepi bölcsőde 1977-ben épült, eredetileg 100 férőhellyel. Az épületben különállóan 150 férőhelyes óvoda is működik. Ellátási területe a lakótelepen kívül kiterjed Kelenvölgy, Kamaraerdő és Kőérberek területére is. Elhelyezkedése és a M4-es metró közelsége miatt (M7 autópálya, 7-es fő közlekedési út bevezető szakasza és a Kelenföldre érkező vasút által határolt terület) sokan igényelnének itt ellátást a főváros agglomerációs körzetéből is. Az esztétikus környezetben, megfelelő tárgyi feltételek között, az elfogadott szakmai irányelvek szerint biztosítják az ellátást, jól képzett bölcsődei szakemberekkel. Az Újbudai Dúdoló Bölcsőde részleges integrációban fogadja a sajátos nevelést igénylő kisgyermekeket, valamint gyakorlóterületként részt vesznek a szakképzésben is. A bölcsődei alapellátás nyújtása mellett évek óta gondoznak érzelmi anyag intoleranciában szenvedő gyermekeket is.

Szolgáltatásaik közé tartozik a só-barlang hang- és fényterápiával, amit főképp az őszi/téli időszakban a gyermekek heti rendszerességgel használhatnak, valamint a délutáni órákban, előzetes bejelentkezést követően a családok többi tagja is terítésmentesen veheti igénybe (nagyobb testvér, szülők prevenciók céljával és légzőszervi betegségek esetén).

A bölcsőde épületében működik a főzőkonyha, amit a Klassz Menza Korlátolt Felelősségű Társaság (1055 Budapest, Markó utca 1. B. ép. II. emelet 19. - a továbbiakban: Klassz Menza Kft.) üzemeltet. Innen szállítják a többi tagbölcsődébe az elkészített ételeket.

GAZDAGRÉT

A Gazdagréti lakótelep a kerület utolsójának épült hagyományos lakótelepe, két bölcsődéjét 1985-ben, illetve 1986-ban adták át, akkor összesen 160 férőhellyel.

Újbudai Napsugár Bölcsőde

A Csiki-hegyek u. 9. szám alatti bölcsőde 80 férőhellyel kezdte működését 1986 szeptemberében. 2010 júniusában **férőhelyeinek száma 104-re bővült**. Az alapellátás mellett szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet is vállal, amennyiben a gyermeklétszám ezt lehetővé teszi. A szülővel történő fokozatos beszoktatás, a „saját kisgyermeknevelő”-rendszer biztos alapokon álló kapcsolat kiépítését teszi lehetővé szülővel, gyermekkel egyaránt. Az együttműködés színterei (érdekképviselet, szülőcsoportos beszélgetések, személyes konzultációk) biztosítják, hogy a családok nevelési elvei irányadóak legyenek a közösségi nevelésben is. Az Újbudai Napsugár Bölcsőde részleges integrációban fogadja a sajátos nevelést igénylő kisgyermeket, valamint aktívan részt vesz a bölcsődei szakemberképzésben is. A gyakorló területet több iskola hallgatói is szívesen látogatják.

Szolgáltatásként speciálisan, erre a célra kialakított csoportban időszakos gyermekfelügyelet működik. A csoportszoba esztétikus, jól berendezett és minden igényt kielégítő játékkészlettel felszerelt. Változatos programokkal, előadásokkal, alkotótevékenységekkel várja azokat a gyerekeket, akiknek édesanyja nem dolgozik, de időnként szüksége van a gyermek családon kívüli felügyeletére tanulmányai vagy eseti munkavégzés miatt. A felügyelet naponta 8.00-16.00 óráig vehető igénybe, az ott dolgozó jól képzett két kisgyermeknevelő egyszerre 7 gyermeket tud fogadni.

Új szolgáltatás a só-barlang fényterápiával, mely a gyermekek prevenciós szükségleteit nagymértékben kielégíti. A légzőszervi megbetegedések számának csökkenése kimutatható. Az őszi/téli időszakban a gyermekek heti rendszerességgel változatos játéktevékenységet folytatnak a sóval az esztétikus barlangban.

Újbudai Katica Bölcsőde

A Törökugrató u. 11. szám alatti bölcsőde 92 férőhellyel kezdte működését. 2016. január 1-től **104 férőhellyel** működik. Egyszerre nyújt alapellátást és szolgáltatást (időszakos gyermekfelügyelet). Jó tárgyi feltételek között, esztétikus környezetben helyezkednek el a bölcsődei csoportok, ami a gyermekek felé irányuló empátiával és elfogadással párosulva fokozza az általuk gondozott gyermekekben az aktivitás iránti vágyat. 2009 szeptemberéig itt működött az intézmény utolsó szolgáltató egysége, a Ficánka Játzócsoporthoz tartozó csoport. Jelenleg az alapellátás iránti nagyarányú igénynövekedés miatt ezt a tevékenységi formát szüneteltetni kell.

Szolgáltatás: időszakos gyermekfelügyelet, a meglévő csoportokban üres férőhelyek függvényében működik a nevelési év folyamán.

SASAD ÉS KÖRNYÉKE

Újbudai Mesevár Bölcsőde

A Zólyomi út 20-22. szám alatti, jelenleg **76 férőhelyes** bölcsőde a Sas-hegyen található. Az 1983-ban átadott épületben óvoda is működik. A háromszintes épületben emeletenként két-két csoport került elhelyezésre. Az ellátást kiemelkedően nivós tárgyi környezetben, magas szakmai tudással biztosítják. A kisgyermeknevelők derűs, nyugodt légkörben, támogató odafigyeléssel segítik a gyermekek testi és lelki fejlődését. A bölcsődében a nevelés-gondozás alapja: a pozitív gyermeki megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése

A családok és a kisgyermek nagy örömeire 2018 decemberében elkészült a sóbarlang. A fény- és hangterápiával rendelkező barlang falait sókéreg borítja. A talajt borító sóhomok, lehetőséget ad a változatos játéktevékenységre, mialatt a gyermekek szervezetének ellenálló képessége erősödik. A só az egyik legjobb természetes gyulladáscsökkentő, belélegzésével a légzőszervekre jótékony hatást gyakorol. A bölcsődébe járó gyermekek napirendbe ágyazottan látogatják az egészségük védelmét szolgáló terápiás só-barlangot.

3. Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

Az intézményünkbe járó gyermekek napjaik jelentős részét töltik közösségben, ezért bölcsődei életük megszervezése, az ehhez szükséges kapcsolatok kialakítása minden fontos területre kiterjedő, gondos munkát igényel. Ebben a folyamatban a következő elveket és módszereket tartjuk mindenekelőtt fontosnak:

3.1. Kapcsolattartás a szülőkkel:

A családok támogatása a működő erőforrások felkutatására épül, és ezek eredményes működtetésére irányul. A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek egészséges fejlődését. A családi és az intézményi nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők egyenrangú partneri kapcsolata elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a kompetencia határok betartása. Az együttműködés alapja a személyes hangvételű, de tapintatos információ megosztás, folyamatos kommunikáció. A szülők és kisgyermeknevelők kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről. A tájékoztatás mindig tárgyilagos, etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó.

Intézményünkben alkalmazzuk a tájékoztatás és kapcsolattartás

- egyéni formáit: beszélgetés érkezéskor és távozáskor; üzenő füzet; családlátogatás; igény esetén egyéni beszélgetés;
- csoportos formáit: szülői értekezlet (évente két alkalommal); szülőcsoportos beszélgetések (évente két-három alkalommal); hirdetőtábla; nyílt napok; írásos tájékoztató az intézmény bölcsődéiről kiemelve egyedi jellemzőiket; családokkal közösen szervezett programok.

3.2. Kapcsolattartás más intézményekkel:

Az intézménynek a kompetencia határok betartásával kooperatív kapcsolatai vannak azokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel az ellátottak és családjaik kapcsolatba kerülhetnek, vagy akikkel az együttműködés a gyermekek egészséges fejlődése, fejlesztése érdekében elengedhetetlen.

A bölcsőde kapcsolatai hálózaton belüli és kívüli formákban jelennek meg:

- a bölcsőde kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül a módszertan által nyújtott szakmai segítségnyújtás, együttműködés, szakmai ellenőrzés, visszajelzés, innovatív ellátási formák bemutatása, továbbképzés szervezése és folyamatos kommunikáció szintjén nyilvánul meg;
- a bölcsőde és az óvoda jó szakmai kapcsolata az egymás munkája iránti kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi a szakmai célok, feladatok megismerését és megértését, ezáltal biztosítva a gyermekek számára az intézmények közötti zökkenőmentes átmenetet;
- az egyéb intézményekkel (Védőnői Szolgálat, Házi Gyermekorvosi Szolgálat, ÚHSZK, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, Gyámhatóság, szakértői bizottságok, pedagógiai szakszolgálat) kialakított kapcsolatban meghatározó egymás kompetencia határainak tiszteletben tartása, mert csak ilyen módon valósulhat meg közös célunk, a családok komplex módon történő segítése, a gyermekek jóllétének biztosítása.

VIII. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK KÖRE, RENDSZERESSÉGE, A NEVELÉSI, GONDOZÁSI, FEJLESZTÉSI FELADATOK JELLEGE, TARTALMA

1. A feladatellátás szakmai tartalma, alkalmazott módszerek

Az ÚBI Szakmai Programja a következő általánosan és a „Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjában” megfogalmazott elvek figyelembevételével határozza meg az intézményben folyó nevelő-gondozó munka alapelveit, melyek érvényesek a különleges gondozási-nevelési igényű gyermekek ellátására és a szolgáltatásokra is.

A bölcsődei gondozás-nevelés története alatt felhalmozott értékek:

- Az első életévek meghatározó szerepének elismerése.
- A napközbeni kisgyermekellátás nemzetközi gyakorlata, kutatások eredményei.
- Az általános emberi, etikai alapelvek.
- Az ENSZ „Emberi jogok nyilatkozata” és az ENSZ „Egyezmény a gyermekek jogairól” című dokumentumban rögzítettek.
- A Gyvt.
- A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet.
- A pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményei.

Intézményünk szakemberei magukénak vallják és munkájuk kiinduló pontjának tekintik:

- Az ember tiszteletét, mivel minden ember egyedi, egyszeri és megismételhetetlen, ezért tiszteletet érdemel;
- A másik ember, gyermek és/vagy szülő feltétel nélküli elfogadását, melyet kinyilvánítunk pozitív odafordulással (valódi érdeklődés) és non-direktivitással (türelmesen hagyva megnyilatkozni a gyermeket és a szülőt, nem bíráló és hűvösen távolságtartó, értékelő viszonyulással);
- Az elfogadást, abban az értelemben, melyben az elfogadás megértése annak (a szülői viselkedésnek bizonyos helyzetekben), hogy a szülő adott helyzetben azt tudta tenni;
- A másik támogatását, segítségét, mely a saját belső erőinknek megerősítésévé válik a közös munka eredményeként való fejlődés által;
- A másik ember empátiás megértését és annak visszatükrözését;
- Tudatos törekvést az előítéletesség, a kirekesztés és mindenfajta megkülönböztetés ellen;
- Az élő és az alkotott környezet tiszteletét.

Az intézményünkbe járó gyermekek napjaik jelentős részét töltik a szülőktől távol, azonos korú társak közösségében. Napközbeni életük megszervezése ezért minden területre kiterjedő, rendkívüli gondosságot igényel. Ebben a munkában a következő módszereket tartjuk mindenekelőtt fontosnak.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA szerint

1.1. A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat meg-alapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

1.2. A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülővel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt meg erősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

1.3. Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülővel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

1.4. Családokkal közösen szervezett programok

A programok lehetőséget adnak a család-intézmény kapcsolat erősítésére, a családok és gyermekek igényei alapján. Intézményünkben klub-jellegű családi programokat szervezünk ünnepekhez, jeles alkalmakhoz kapcsolódóan. Adventi és húsvéti készülődés, Mikulás ünnep, Farsang, gyermeknap, családi nap az újonnan bölcsődébe érkező gyermekek és családjaik számára, tavaszi „bölcsődék napja”, nyári nyílt napok.

1.5. Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

1.6. „Saját kisgyermeknevelő” - rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

1.7. Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a

gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

1.8. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolja azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

1.9. Egészségmegőrzés, prevenció

A betegségek közvetlen megelőzése:

a) Étkeztetés, vitamin- és ásványi anyag bevitel

Újbudán a tagbölcsődék részére a Klassz Menza Kft. készíti a gyermekek ételét, figyelembe véve a mindenkori rendeleti előírásokat (jelenleg: a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet). A gyermekek a bölcsődében napi négyyszeri étkeztetést kapnak, életkoruknak és fejlettségüknek megfelelő formában, ezzel biztosítva az optimális testi fejlődést.

A táplálás során igyekszünk az egyéni igényeket, az energia- és tápanyagigényt kielégíteni, közben az étkezéssel kapcsolatos jó kultúrhigiénés szokásokat és a korszerű táplálkozás alkotóelemeit megismertetni a gyermekekkel.

A gyermek táplálásánál fontosnak tartjuk, hogy:

- A gyermek a fejlődéséhez szükséges táplálékot szívesen, korának megfelelő módon megfelelő mennyiségben és minőségben, jó étvágygal elfogyassza.
- Örömforrás legyen az étkezés.
- Az étkezés a gyermek és a kisgyermeknevelő jó kapcsolatának alapvető színtere legyen.
- A táplálék legyen biztonságos, a higiénés követelményeknek megfelelő, korszerű konyhatechnikai eljárásokkal elkészített, idényszerű és élvezhető.
- A táplálás helyes módszerrel történjen (egyéni igények, fejlettség).

Intézményünkben nagy gondot fordítunk a vitamin és ásványi anyagok megfelelő mennyiségű bevitelére. Figyelemmel kísérjük a D-vitamin profilaxist és a kötelező védőoltások beadásának rendjét. Ezeket az információkat a gyermekek egészségügyi törzslapján nyilvántartjuk.

b) Gyermekfogászati prevenció

Természetes megelőzési formaként alkalmazzuk a korszerű kisgyermektáplálás elveit, a cukorbetegség csökkentésével, a rágásra neveléssel és az édes italok helyett adott vízzel. Szokáskialakítás céljából két éves kortól elkezdjük a szájöblítés bevezetését, majd ennek folytatásaként az óvodába történő átmenet környékén a fogkrém nélküli fogmosást.

c) Levegőzés

A szabadban történő játék és a levegőn való altatás egyaránt érinti a levegőzés körét. Mértékét az évszakok, időjárási viszonyok, hőmérséklet és a gyermekek életkora határozza meg. A levegőn való tartózkodást csak rendkívüli időjárási körülmények (pl.: kánikula, eső, erős havazás, orkán-szerű szél, sűrű köd, rendkívüli hideg) esetében mellőzzük. Nyári időszakban fokozott figyelmet fordítunk a napvédelemre. Dél előtt 11-15 óra között a gyermekek nem tartózkodnak közvetlen napsugárzásnak kitett helyeken, a kertben való tartózkodás alatt fényvédő krémmel óvjuk a szabadon lévő bőrfelületet, és nagy hangsúlyt fektetünk a megfelelő folyadékpótlásra.

d) Gyógyszeradás, elsősegély

Egyes nem fertőző vagy krónikus betegségek esetében (pl.: allergia, epilepszia, anyagcsere betegségek, stb.) amennyiben a gyermek háziorvosa előírja, gyógyszer adására kerülhet sor bölcsődéinkben. Akut megbetegedés esetén csak sürgősségi lázcsillapítást végzünk. A szülők a gyógyszeradásról írásban nyilatkoznak a gyermek üzenő füzetében, ugyancsak írásban tájékoztatja a gyermek kisgyermeknevelője a szülőket arról, hogy milyen gyógyszert, milyen mennyiségben és mi okból kapott a gyermek az intézményben.

Minden bölcsődénk rendelkezik az esetleges balesetek következményeinek elsődleges ellátásához szükséges elsősegélydobozzal, melynek felszerelése előírás szerinti. A bölcsőde orvosának összeállításán alapján minden bölcsődében megtalálható az a gyógyszerkészlet, mely lázcsillapítókat, görcsoldókat, allergia elleni és életmentő szereket tartalmaz.

2. A gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, a bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának megteremtése, melynek része a személyi-tárgyi környezettel való harmónia is, ezért valamennyi helyzetben lehetőséget kell biztosítani a gyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához. A testi gondozás és a játék egyenrangúan fontos helyzetek a bölcsődei életben, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése. A bölcsődei életet a gyermekek számára élvezetessé kell tenni, hogy részvételre motiváló és kielégítő tanulási élményeket nyújtó, társas közegben zajló és interakciót ösztönző legyen. A gyermekek számára biztosítani kell, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes folyamatokban, élethelyzetekben, a tevékenységek kiválasztásában, előkészítésében és alakításában. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja a gyermek önértékelésének erősítése és a különbözőségek tisztelésének kialakítása.

2.1. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkorban tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkorban tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek

interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

2.2. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

2.3. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javasolataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

2.4. Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

2.5. Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és tovább-

élését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

2.6. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókinccs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

2.7. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés -, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkaálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

2.8. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl.: babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcs-saláta készítése, stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

3. Az intézmény által nyújtott szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

3.1. Intézményünk alaptevékenysége

Családban élő, 20 hetes - 3 év közötti, átlagos fejlődésű gyermekek napközbeni gondozása, nevelése, felügyelete, étkeztetése, foglalkoztatása, fejlesztése, jólétének biztosítása.

Intézményünk alaptevékenységének részeként speciális csoportban és teljes integrációban 4 bölcsődében biztosított a különleges gondozási-nevelési igényű gyermekek ellátása is.

A fentiekben ismertetett alapprogramba szervesen illeszkedik és ugyanazon alapelvek alapján történik a különleges gondozási-nevelési igényű gyermekek ellátása. Az ilyen jellegű problémával küzdő gyermekek nevelése-gondozása csak a felvétel rendjében, az életkorban, az elhelyezés mód-

jában térhet el az általános bölcsődei ellátástól. Intézményünkbe felvételt nyerhetnek azok a 20 hetes – 5 év közötti gyermekek, akik veleszületett vagy szerzett károsodás, negatív környezeti hatások következtében fejlődésükben oly mértékben akadályozottak, hogy emiatt speciális bánásmódot, különleges gondozást-nevelést igényelnek. Egyes esetekben öt éves korban további elhelyezésükről és ellátásukról szakértői bizottság dönt. E döntés alapján az érintett gyermek további egy évet tölthet még a bölcsődében.

Az ellátás biztosításához rendelkezésünkre állnak:

- Megfelelő tárgyi feltételek (a szükséges eszközöket az egészséges csoport mozgás- és játékfejlettségi szintje határozza meg, valamint a különleges gondozási-nevelési igényű gyermekek számára szükséges eszközök).
- Megfelelő személyi feltételek (szakképzett kisgyermeknevelők, fejlesztőpedagógus, pszichológus, gyermek szakorvos, gyógypedagógiai asszisztens), valamint a pedagógiai szakszolgálat utazó gyógypedagógusa, logopédusa segíti munkánkat, végzi a gyermekek fejlesztését).

A felvétel rendje:

- veleszületett vagy szerzett károsodás miatt különleges gondozást igénylő gyermekek esetében szükséges a szakértői bizottság javaslata,
- a szülővel történő beszélgetés alkalmával a bölcsődében orvosi, pszichológiai és pedagógiai anamnézis felvétel készül,
- a gyermek állapotának felmérését, megfigyelés és az anamnézis alapján dokumentáljuk,
- szabad férőhely esetén a gyermeket a lakóhelyéhez legközelebbi részleges integrációt biztosító tagintézményben kell elhelyezni.

A különleges gondozási-nevelési igényű gyermekek elhelyezése a bölcsődékben:

Az ÚBI 4 bölcsődéje fogad, részleges integrációban különleges gondozást igénylő gyermekeket, 5 bölcsőde spontán integrációban maximum egy vagy két fős létszámban.

A szülővel történő beszélgetés alkalmával a bölcsődében orvosi és gyógypedagógiai anamnézis felvétel készül. Így megfelelő képet kap a kisgyermeknevelő a kisgyermek múltbéli és jelenlegi állapotáról, fejlettségi szintjéről. Fontos, hogy a sajátos nevelési igényű kisgyermekek az aktív játékidőben együtt tölthessék idejüket egészséges társaikkal.

Gondozás – nevelés – fejlesztés:

A különleges gondozási-nevelési igényű kisgyermek bölcsődei ellátása lehetővé teszi, hogy a pedagógiai szakszolgálat által egyénre szabott fejlesztő programokkal segítsük a gyermek optimális fejlődését és biztosítsuk a szülővel való együttműködést. Lehetőséget teremtünk arra, hogy a szülők figyelemmel kísérhessék gyermekük bölcsődei fejlődését, választ kaphassanak kérdéseikre. A bölcsődei szakember a gyermekkel való foglalkozás során az alkalmazott módszereiben figyelembe veszi, hogy nála a tanulási folyamat hosszabb időt vesz igénybe és ebben direkter módon kell részt vennie.

A kisgyermeknevelő munkája ezekben az esetekben a következőkből áll:

- gondozás,
- nevelés,
- napirendbe illesztve egyéni foglalkozás a segítő szakember támogatásával,
- adminisztrációs feladatok.

A fejlesztést irányító, vezető szakember feladata:

- felméri és írásban rögzíti a gyermek fejlettségi szintjét,
- a látottak alapján írásbeli tervet készít, a fejlődés területeit külön-külön számba véve,
- a fejlesztési terv fő törekvéseit és az oda vezető út minden lépését megbeszéli a gyermek kisgyermeknevelőjével és a szülővel,
- a fejlesztő program gyakorlatait bemutatja és betanítja,
- fejlesztő foglalkozásokat tart,

- folyamatosan együttműködik a szakemberekkel (kisgyermeknevelő, szakorvosok, pszichológus, szakértők) és a szülőkkel, folyamatos tájékoztatást ad,
- meghatározott időszakonként felméri a gyermek állapotát, és ha kell, változtat a programon, módszereken.

A fejlesztést végző szakember minden gyermekről egyéni dokumentációt vezet, a fejlődést fél-évenként összegzi, értékeli.

3.2. Intézményünk alapellátáson túl nyújtott szolgáltatásai

A bölcsődénk az alapellátás prioritása mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhetnek. A különböző szolgáltatások a családi nevelést támogatják és a változatosságot jelentik a 0-3 éves korosztály ellátásában. A gyermekek orvosi igazolás nélkül vehetik igénybe a szülő nyilatkozata (arról, hogy gyermeke egészséges), a gyermek-egészségügyi kiskönyv és védőoltási igazolás alapján.

Alkalmazott formái:

- Időszakos bölcsődei elhelyezés (gyermekfelügyelet)
A gyermekét otthon nevelő szülő néhány órára kérheti gyermeke intézményi felügyeletét. Az időszakosan bölcsődében gondozott kisgyermeket a normál bölcsődei csoport üres férőhelyein helyezzük el.
- Játszócsoporthoz
Külön játszócsoporthoz kialakításával lehetőséget nyújtunk szülő és gyermeke együttjátására a gyermek számára kedvező körülmények között. A kisgyermeknevelő „háziasszonyi” szerepet vállal a csoportban, a gyermek gondozását a kísérő szülő biztosítja. Különböző programokkal, ismeretnyújtó beszélgetésekkel is igyekszünk színesebbé tenni a bölcsődében töltött időt.
- Otthoni gyermekgondozás
A család vagy a társintézmények (ÚHSZK, Védőnői Szolgálat, stb.) kérésére olyan esetekben, amikor a szülők segítséget igényelnek a gyermek családban történő ellátásához (pl.: anya betegsége, többes ikerszülés) a bölcsőde szakképzett kisgyermeknevelőt küldhet a gyermek, otthoni, nappali gondozására. A gyermekgondozás idejét, tartalmi kérdéseit a család és a bölcsőde közötti szerződés szabályozza. Az ÚBI ezen szolgáltatása térítésmentes.

Valamennyi szolgáltatási forma esetében arra törekszünk, hogy szakmai programunkban rögzített elveinket és módszereinket itt is alkalmazzuk. A személyi és tárgyi feltételek kialakításánál egyidejűleg vesszük figyelembe a kisgyermeknevelés-gondozás gyakorlatát és a speciális igényeket. Szolgáltatásainkért fizetendő térítési díjak összegét a fenntartó, a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 52/2017. (XII. 21.) XI. ÖK. rendeletben (a továbbiakban: 52/2017. (XII. 21.) XI. ÖK. rendelet) szabályozza.

3.3. Igénybevevői nyilvántartás

A 2012. évben az ÚBI szakmai feladatai bővültek a Tevékenységadminisztrációs Rendszer - Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást Igénybevevőkről (TEVADMIN – KENYSZI rendszer) nyilvántartással. A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nyr.) határozza meg, határidőkkel és a feladatok pontos lebontásával.

Ennek értelmében az ÚBI-nak mint gyermekjóléti/gyermekvédelmi ellátást nyújtó intézménynek is feladata az ellátott gyermekek központi rendszerbe történő regisztrálása, valamint az adott napon az ÚBI szolgáltatásait igénybe vevőkről napi jelentés készítése (Igénybevevői Nyilvántartás).

A fenntartó által kijelölt e-ügyintézők konkrét feladatai az intézmény SZMSZ-ében, az intézmény szakmai programjában és munkaköri leírásokban kerültek rögzítésre. A feladatok végrehajtását és ellenőrzését a Budapest Főváros XI. Kerület Újbudai Polgármesteri Hivatal Szociális és Egés-

zségügyi Osztályánál kijelölt elektronikus képviselők (e-képviselő), valamint az ÚBI vezetője végzik.

3.4. A központi bölcsőde feladatai

- Részt vesz a minőségfejlesztési elvek kidolgozásában, segítséget nyújt azok gyakorlati alkalmazásában.
- Figyelemmel kíséri a gyermekjóléti alapellátásokat érintő törvényi változásokat, tudományos kutatásokat, publikációkat, modellértékű új kezdeményezéseket és elősegíti ezek széleskörű megismerését, elterjesztését.
- Szervezi a napközbeni kisgyermekellátásban dolgozók továbbképzését és tapasztalatcseréjét.
- Elemzi és értékeli a szolgáltatók működését, javaslatot tesz a hiányzó ellátások megszervezésére és a működés lehetőség szerinti javítására.
- Információkat gyűjt és továbbít az illetékességi területén az ellátórendszer sajátosságairól, problémáiról.
- Szaktanácsadás keretében szakmai, módszertani segítséget nyújt a gyermekjóléti alapellátás területén dolgozók szakmai problémáinak megoldásához.
- Részt vesz az ágazati minisztérium és az országos intézet által szervezett szakmai programok lebonyolításában, megszervezésében, valamint az e szervektől származó anyagok, információk szolgáltatókhoz való eljuttatásában.
- Szervezi és részt vesz a szakképzésben részt vevők, a főiskolai és egyetemi hallgatók gyakorlati képzésében, terepgyakorlatuk lebonyolításában.

IX. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A Gyvt. vonatkozó rendeletei alapján a személyes gondoskodás körébe tartozó, gyermekjóléti alapellátást nyújtó napközbeni kisgyermekellátás igénybevétele – ha a törvény másként nem rendelkezik – önkéntes, az ellátás az igénylő kérelmére történik. Ha az ellátást igénylő kiskorú személy, kérelmét törvényes képviselője terjeszti elő.

A fenntartó önkormányzat helyi rendeletében rendelkezett arról, hogy a kérelmet a napközbeni kisgyermekellátást nyújtó intézmény vezetőjénél kell benyújtani.

Az ellátás igénybevétele az intézményvezető intézkedése alapozza meg. A döntésről az intézményvezető írásban értesíti a kérelmezőt. Amennyiben a kérelmező a döntést vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért. Az ellátás igénybevételekor a kérelmező és az intézmény vezetője megállapodást köt, mely tartalmazza: az ellátás várható időtartamát, a nyújtott szolgáltatások formáját és módját, az intézményi térítési díj megállapítására és fizetésére vonatkozó szabályokat. Az intézmény vezetője az ellátásra jogosult gyermek azonnali elhelyezéséről gondoskodik abban az esetben, ha az elhelyezésről határozat született vagy a kérelem rendkívüli indokoltságú.

Az 52/2017. (XII.21.) XI. ÖK. rendelet alapján adott gondozási-nevelési évre szóló, ellátás iránti kérelem benyújtása minden év április 1. és május 31-e között történik, a szülő által kiválasztott bölcsődében. A gyermek felvételéről a döntést az intézmény vezetéséből alakult bizottság készíti elő. Az igénybevételetről az intézmény vezetője dönt ugyanezen rendelet alapján. Elutasítás esetén a szülő írásos értesítést kap az elutasítás tényétől, az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-36. §-a rendelkezik.

X. AZ INTÉZMÉNY SZOLGÁLTATÁSÁRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJÁ

Az intézményről szóló átfogó általános tájékoztató és az intézmény működésével kapcsolatos aktualitások a következő honlapokon találhatóak:

<https://ubi.ujbuda.hu/>

Fenntartó honlapja:

www.ujbuda.hu

Rendkívüli tájékoztatók az intézményben zajló eseményekről az „Újbuda” helyi újságban és a helyi TV tudósításaiban jelennek meg.

A tagintézményekben a családi programokat, eseményeket, előadásokat, nyílt napokról szóló tájékoztatókat és a gyermekneveléssel, környezeti neveléssel kapcsolatos cikkeket a faliújságokon közlik.

A gyermekek és a családok jobb életkörülményeit segítő intézmények listája, szakemberek elérhetősége és programok leírása minden bölcsődei csoportban elérhető.

Tájékoztató az ellátás tartalmáról:

A beiratkozás alkalmával a Gyvt. 33. § (1) - (2) bekezdésében foglaltak értelmében megtörténik a szóbeli és írásbeli tájékoztatás

- az ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
- az intézmény házirendjéről,
- az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdek-képviselési fórumról,
- a fizetendő térítési díjakról,

amit a szülő aláírásával tanúsít.

A szolgáltatás igénybevételének napján szóban és írásban egyaránt megkapja az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője a tájékoztatást, megállapodást köt az intézménnyel, melyben nyilatkozik, hogy az általa megadott személyes adatok a valóságnak megfelelnek, és ha abban változás áll be azt köteles jelezni, valamint az ellátásról a tájékoztatást megkapta.

A személyes beszélgetéseken túl az alábbi eszközök állnak az igénybevevők rendelkezésére:

- Az intézmény által készített tájékoztatók, szóróanyagok.
- Az intézmény honlapja.
- A fenntartó által készített kiadványok.
- Az intézmény saját elektronikus levelezési rendszerén keresztül elérhető információk.

XI. AZ IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

1. Az ellátottak, valamint törvényes képviselőik jogai

1.1. A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez;
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön;
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön;
- emberi méltóságát tiszteletben tartásák, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal – az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön;
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban, nevelésben részesüljön.

1.2. A szülő joga, hogy

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke gondozását, nevelését bízza;
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét;
- megismerje a gondozási, nevelési elveket;
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermek nevelőjétől;
- a bölcsőde működését illetően véleményt mondjon és javaslatot tegyen;
- megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos személyes dokumentumokat.

2. A szolgáltatást nyújtók jogai

Intézményünkben foglalkoztatott személyes gondoskodást nyújtó személyek, bölcsődei dajkák, valamint a segítő technikai alkalmazottak számára biztosítani kell:

- a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést;
- emberi méltóságuk és személyiségi jogaik tiszteletben tartását;
- munkájuk elismerését;
- a megfelelő munkavégzés feltételeit;
- szakmai fejlődésük, továbbképzésük támogatását.

Az intézményi ellátás keretében foglalkoztatott kisgyermeknevelő, gyógypedagógus, pszichológus, gyermek szakorvos közfeladatot ellátó személynek minősül. Az ilyen munkakörökben alkalmazott szakembereket magasabb szintű védelem illeti meg a munkavégzés kapcsán ellenük irányuló erőszakos cselekményekkel szemben.

XII. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTÉSÉGE BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A gyermekjóléti alapellátásban foglalkoztatott szakemberek folyamatos továbbképzésre kötelezettek.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény fogalmazza meg a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzésére vonatkozó előírásokat.

A részletes szabályozás a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendeletben fogalmazódik meg. Továbbá a

25/2017. (X.18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről rendelkezik.

Intézményünk mindenben eleget tesz a törvényi előírásoknak, valamint helyi szervezésben, havi rendszerességgel szakmai megbeszéléseket szervez „házi továbbképzés” néven.

326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló kormányrendelet 1.§ (4.) bekezdés értelmében pedagógus munkakörben foglalkoztatott kisgyermeknevelőkre is kiterjed.

XIII. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Az ÚBI Szakmai Programja a fenntartó szerv képviselőjének jóváhagyásával lép hatályba és visszavonásig érvényes.

Az intézmény vezetője köteles gondoskodni arról, hogy a Szakmai Programban foglaltakat az intézmény közalkalmazottai megismerhessék és magukra nézve kötelezőnek fogadják el.

A Szakmai Program mellékleteinek naprakész állapotáról az intézmény vezetője gondoskodik.

Jelen Szakmai Program hatálybalépésével egyidejűleg a 2021. január 1-jén jóváhagyott Szakmai Program hatályát veszti.

Budapest, 2022. 06. 21.

Unger Katalin
intézményvezető

MELLÉKLETEK

A Szakmai Program 1. sz. melléklete

A bölcsődék szakmai programja

Újbudai Szemünk Fénye Központi Bölcsőde	1119 Budapest, Tétényi út 46-48.
Újbudai Napsugár Bölcsőde	1118 Budapest, Csiki-hegyek u. 9.
Újbudai Kuckó Bölcsőde	1117 Budapest, Bogdánfy u. 4/a.
Újbudai Pöttöm Bölcsőde	1118 Budapest, Ménesi út 41.
Újbudai Mogyoróskert Bölcsőde	1115 Budapest, Fraknó u. 13-15.
Újbudai Katica Bölcsőde	1118 Budapest, Törökugrató u. 11.
Újbudai Dúdoló Bölcsőde	1112 Budapest, Menyecske u. 2.
Újbudai Bóbita Bölcsőde	1116 Budapest, Fonyód u. 3-5.
Újbudai Mesevár Bölcsőde	1118 Budapest, Zólyomi út 20-22.

ÚJBUDAI BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK
ÚJBUDAI SZEMÜNK FÉNYE KÖZPONTI BÖLCSŐDE

1119 Budapest, Tétényi út 46-48.

Székhelyen működő intézményegység neve: **Újbudai Szemünk Fénye Központi Bölcsőde**

Címe: 1119 Budapest, Tétényi út 46-48.

Telefon: +36/1-204-66-82

E-mail: info@szemunkfenyebolcsi.ujbuda.hu

szuhar.mariann@szemunkfenyebolcsi.ujbuda.hu

Honlap: <https://ubi.ujbuda.hu/>

Ellátási terület, célcsoport:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Kelenföld és vonzáskörzete.

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás (Gyvt. 42. §)

Játszócsoporthoz – a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1) bekezdés

Időszakos gyermekfelügyelet – a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1) bekezdés

Mottónk:

"A gyermek szeme a jövő tükré."

(Juhász Gyula)

ÚJBUDAI SZEMÜNK FÉNYE KÖZPONTI BÖLCSŐDE BEMUTATÁSA

Bölcsődénk Kelenföld – Városcsoporthoz, a Bikás park közelében található a Tétényi út 46-48. szám alatt. Tömegközlekedés szempontjából jól megközelíthető, számos buszjárat megállója található a közelben, valamint az M4 metró átadása még könnyebben elérhetővé tette intézményünket. A gépkocsival érkezők számára megfelelő parkolási lehetőség biztosított közvetlenül a bölcsőde előtt, mely ingyenesen vehető igénybe.

Bölcsődénk Pest-, Buda-, Óbuda egyesítésének 100. évfordulója alkalmából, 1973. április elsején nyitotta meg kapuit a kelenföldi lakótelep központjában 100 férőhellyel. Jelenleg 132 férőhelyen nyújt bölcsődei alapellátást, 5 gondozási egységben. Az épületben található egy 150 férőhelyes óvoda is, mellyel a szakmai együttműködés példaértékű.

Ellátandó célcsoport

Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható a gyermek 3 éves koráig. Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Ellátandó terület

Szűkebb keresztmetszetet nézve Kelenföld – Városcsoporthoz lakossága a javarészt kisgyermekes családokból tevődik össze, így a férőhelyek igénybe vételével kapcsolatban a túljelentkezés volt jellemző bölcsődénkben mindig.

Ellátási szükséglet

A bölcsődei gondozás, mint alapvető tevékenység, a kisgyermek olyan szükségleteit elégíti ki, mely elősegíti növekedését, fejlődését, hozzájárul egészségének megőrzéséhez, jó közérzetének, egészséges életmódjának kialakulásához és megteremti a nevelési hatások kedvező érvényesülésének feltételeit. Ezzel hozzájárul a testi fejlődésén kívül az egész személyiség alakulásához.

A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre. A nevelés érték közvetítő

folyamat, melynek során ismereteket, szokásokat, normákat, viselkedésformákat sajátítunk el. Az értékek elsajátításának folyamatában az érzelmeknek meghatározó szerepük van. A bölcsődés korú gyermekek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége, ezért a bölcsődei nevelés alapja a nevelő szeretetteljes kapcsolata a gyermekkel, melynek kialakítása érdekében megértően, elfogadóan, empátiákkal, bizalommal kell felé fordulnia, alkalmazkodva az egyéni sajátosságokhoz, körülményekhez.

A gondozás – nevelés - fejlesztés egysége a bölcsődei ellátásban lehetővé teszi, hogy a különleges gondozási-nevelési igényű kisgyermek a legfiatalabb életkortól kezdve fejlesztő programok segítségével érjék el a számunkra legoptimálisabb fejlettségi szintet. A szülővel együttműködve, speciális szakemberek segítségével a bölcsődei gondozó-nevelő a gyermek érdekében több figyelemmel és megkülönböztetett gondoskodással végzi munkáját. Fontos, hogy mindeközben a kisgyermek-nevelő a különleges gondozást igénylő kisgyermeket önálló személyiségként fogadja el, tevékenységét a gyermek speciális, egyéni igényei szerint végezze.

Bölcsődénk a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja, valamint az ÚBI szakmai programjában elfogadott alapelvek szerint működik.

A kisgyermekkorú tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő- gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokás-kialakítás.

A bölcsődei étkeztetés során a korszerű csecsemő- és kisgyermek-táplálási elveket kell figyelembe venni oly módon, hogy a táplálék mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű, a higiénés követelményeknek megfelelő, korszerű konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

Bölcsődénk filozófiája

Kiegyensúlyozott, jól működő, egészséges társadalom csak egészséges, jól működő családokból épülhet fel. A családoknál komoly problémát jelenthet az a körülmény, amikor az anyáknak munkába kell állniuk a család gazdasági, anyagi szükségleteinek kielégítése miatt. Ez megváltoztatja a családok szervezeti életét, szerkezetét, ezáltal feladatai ellátásának körülményeit, színvonalát.

Ennek segítése, támogatása a bölcsődei ellátórendszeren keresztül megoldottnak látszik 0 és 3 éves korú gyermekek esetén. Ehhez igazodva figyelembe kell vennünk a végbement, illetve végbemenő változásokat, igényeket, elvárásokat. Ez képez egy rugalmas, de mégis jól megalapozott szakmai utat, célirányt. Viszont a felgyorsult fejlődés, változások sora újabb kihívások elé állítják korunk pedagógusait, kisgyermeknevelőit, melynek kapcsán az alkalmazkodás elengedhetetlen.

Lényegesnek tarjuk, hogy a bölcsődei ellátáson belül a hangsúly a gyermekek személyiségének kibontakoztatásának segítésén legyen a mindennapi munkában. A megoldás ezzel kapcsolatban maga az „**emberi tényező**”, mely a **siker kulcsa** is egyben. Hiszen ez határozza meg leginkább a bölcsődei kollektíva (dolgozók) és a bölcsődei csoportok milyenségét.

Gyermeki oldalt nézve a kognitív fejlődés szemmel látható változása, **megváltozott igényeket** támaszt a **szakmai hozzáállásban**. A jól megválasztott játékokkal, gyakorlatias „feladatok” kidolgozásával a megfelelő eszköztárral visszavezethető a gyermek életébe a természet- és környezetbarát hozzáállás, ismeretszerzés, tudástár bővítés.

Az ehhez szükséges gondozási-nevelési munka magas színvonalú, jól szervezett kivitelezése elengedhetetlen. A nevelési környezet kialakítására az odafigyelés, az esztétikum és az életkori sajátosságok figyelembe vétele a jellemző.

Kisgyermeknevelőink munkájának középpontjában a **támogató, dicsérő és elismerő nevelői magatartás áll**, mely elősegíti az aktív gyermeki tevékenység, az egészséges személyiségfejlődés és az önállóság kialakulását.

Célok, kitüntetett prioritások

Bölcsődénkben az előző nevelési évek mindegyikében jellemző volt a túljelentkezés. A felvételnél a **gyermek szociális háttéré** (ingerszegény környezet, gyermekét egyedül nevelő szülő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, 3 vagy több gyermeket nevelő családok, tartósan beteg gyermekek, speciális nevelési igényű gyermeket nevelő családok) és a szülő munkába állása, tanulmányinak folytatása kapott prioritást. Ennek kapcsán jelentősen megnőtt az ilyen családokból érkező gyermekek száma bölcsődénkben.

Így az Újbudai Szemünk Fénye Központi Bölcsőde következő **5 év szakmai programjában kiemelten hangsúlyt** kell fektetnünk a **családokkal való szoros együttműködésre, a különleges bánásmódot igénylő kisgyermek speciális ellátására** (nevelés, gondozás, a pedagógiai szakszolgálat közreműködésével korai fejlesztés, gyermekvédelem) és a kisgyermek számára a napközbeni, **korai tanulást támogató élmények biztosítására**.

Valamint törekednünk kell a **több csatornán történő kommunikáció** biztosítására a családokkal, intézményen belül és kívül is (pl.: internetes kommunikáció előtérbe kerülése). Illetve **más intézményekkel való szorosabb kapcsolatok** ápolására (ÚHSZK-val, védőnői hálózattal, pedagógiai szakszolgálattal, stb.).

Fontos, és kiemelkedő feladatunk a környezeti nevelés beépítése a mindennapi bölcsődei életbe. Kisgyermeknevelőink lehetővé teszik a gyermekek számára a környezet tevékeny megismerését. Alkalmat, időt, helyet, eszközöket biztosítanak a spontán és szervezett tapasztalat és ismeret szerzésére.

Elsődleges számunkra az élményközpontú, életkori sajátosságokat figyelembe vevő tevékenységen alapuló nevelés megvalósítása.

A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása

Újbudai Szemünk Fénye Központi Bölcsőde a leginkább keresett intézmények közé volt sorolható. Jelenleg is jelentős túljelentkezéssel kell „megküzdenuk”, így a férőhelyek betöltésével kapcsolatosan még nincsenek problémák, de ennek további megerősítése, elmélyítése biztosítja a jövőt nézve bölcsődénk preferálását a szülők szemében. Ennek kapcsán lényeges a megfelelő környezet kialakítása, a tárgyi felszereltsége. A bölcsődei környezet berendezésével, felszerelésével az intézményre jellemző izlésvilágot közvetít.

Bölcsődénk 132 férőhellyel működik, e célra tervezett épületben, mely öt nevelési-gondozási egységből áll, egységenként 2 csoportszobával és a hozzá közvetlenül kapcsolódó kiszolgáló helyiségekkel, fürdőszobával, gyermeköltözővel, terasszal és udvarral.

Bölcsődénkben a nevelés, gondozás eszközei szakmailag tudatosan tervezettek, célszerűen kialakítottak, megfelelnek a mai, modern kisgyermeknevelés elvárásainak.

Csoportszobáink alapterülete 40 m², ami normál csoportban 12-14, sajátos nevelési igényű kisgyermekeket is ellátó működő csoportban 6 gyermek ellátását teszi lehetővé. A szobák berendezése gyermekközpontú, hangulatos, otthonos, esztétikus. A játékeszközök a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségi szintjének, valamint a szakmai előírásoknak megfelelően vannak összeválogatva.

A fürdőszobák közvetlenül kapcsolódnak a csoportszobákhoz és a gyermeköltözőkhöz.

A gyermeköltözőkben barátságos környezet fogadja a bölcsődébe érkező és távozó kisgyermekeket és szüleiket. Minden gyermek számára jellel ellátott szekrény biztosított a ruhák és egyéb használati eszközök tárolására.

Eddig bölcsődénk egységenként külön kertrésszel rendelkezett, de 2014-es évben a kertfelújításnak köszönhetően egyterű játékkeret kaptak a gyermekek, mely az életkori sajátosságokhoz igazodva a szabadban történő mozgás és játékgények kielégítésére ideálisnak bizonyul/bizonyult.

Bölcsődénk rendelkezik még a kisgyermeknevelők számára kisgyermeknevelői ebédlővel, ezen kívül raktárakkal és irodákkal, egy nagyobb oktató hellyel, valamint gondozási egységenként öltözővel.

A konyha üzemeltetése kikerült bölcsődénk feladatköréből, de a gyermekélelmezés köréhez tartozik, illetve szorosan kapcsolódik hozzá az egészséges életmódra nevelés, az egészséges táplálkozás megismertetése, elfogadtatása, valamint a gyermek ízlésének, táplálkozási magatartásának, étkezési kultúrájának formálása. Ezeket a feladatokat a mindennapi gondozási műveletekbe ágyazva sikerül megvalósítani, interiorizálni a gyermekeknél.

2016. első felében a környezeti nevelés alapjait is lefektettük, célja és feladatai az Újbudai Szemünk Fénye Központi Bölcsődében a gyermek közvetlen környezetében lévő világ értékeinek megismertetése, megszerettetése, a természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony alakítása, a helyi sajátosságok felhasználásával az élő és élettelen környezeti tényezők leglényesebb összefüggéseinek megvártatása a környezettudatos életvitel kialakítása (az energiával: vízzel, árammal való takarékoskodás). Emellett a kollektívának is fontos, mivel segíti a közös célokkal való azonosulást, a megvalósításért vállal felelősséget, erősíti a kollektív tudat érzését.

Bölcsődénkben az általános nevelési és gondozási feladatokon túl kiemelt figyelmet kell fordítani a gyerekek, illetve a családok igényeire. Keressük annak a lehetőségét, hogy több olyan programot szervezzünk, amibe bevonható a család. Felméréssel, véleménykutatással megismerjük, hogy milyen programokban vennének szívesen részt a szülők, milyen időpontot tartanak alkalmasnak.

Szervezett programjainkat a családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése és a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében tartjuk. Nálunk minden évben megrendezésre kerülő programok: bölcsődekóstolgotató; az Állatok Világnapja; „Tök jó nap”; „Márton nap”; Mikulás ünnepség; Luca napi vigadalom; a „hőemberek Világnapja”; farsang; nyuszi projekt keretében „Nyuszi váró süti party és húsvéti készülődés”; „Víz világ napja”; a „Föld Napja”; anyák – apák és nagyszülők napja; „Madarak és fák napja”; Gyermeknap; a „Viszlát kerti party”.

2016 júniusában prevencióss céllal megnyitotta kapuit bölcsődénkben a kerület első fény és hangterápiás só barlangja a szülők és gyermekek nagy meglepedésére, mely prevencióss célra egész évben használható.

2017 augusztusában pedig kialakításra került „Szenzoros kert”, ami nagy sikert aratott/arát a családok körében. A szaglás, tapintás, látás, ízlelés fejlődése a bölcsődés korosztály tekintetében igen meghatározó. Így ennek támogatása, fejlesztése kulcsfontosságú, főként, ha ez tapasztalati úton tud megvalósulni. Ehhez nyújt segítséget a „Szenzoros kert”, melynek része a mezítlábas park, ahol különböző méretű kavicsokon, faháncson, homokon sétálva számos inger éri a gyermekeket. Valamint a közvetlen közelében található fűszernövényekkel, zöldségekkel és virágokkal teleültetett ágyások révén biztosított élményekről sem szabad megfeledkezni. Komplex és intenzív lehetőséget kínál mindez a különböző percpációs területek fejlődéshez/fejlesztéséhez a gyermekek és családjaik számára egyaránt.

Időszakos gyermekfelügyelet

A szülő elfoglaltsága idején, néhány órára kérheti a gyermeke felügyeletét. Az időszakosan gondozott kisgyermek felvehető egy erre a célra létrehozott csoportba, vagy normál bölcsődei csoport üres férőhelyére.

Az időszakos gyermekfelügyelet biztosítása külön feladatot ró a kisgyermeknevelőre, hiszen a csoportösszetétel változékonysága és a széles skálán mozgó elvárások kezelése a kisgyermeknevelőtől kiemelten magas szintű ismereteket és rugalmasságot igényel. Ilyen esetben is szükséges a szülővel történő beszoktatás, melyben a fokozatosság elvét fontos betartani.

Családokat segítő szolgáltatások

Ide sorolhatjuk:

- A családi délutánokat, ahol a bölcsődébe járó gyermekek szülei, testvérei kapnak meghívást közös együttlétre, közös tevékenységre. A családi délután optimális a család- bölcsőde és a család- család közötti kapcsolatok építésére, valamint a sérült gyermekek elfogadására.

- Egészségnevelési programok, melynek célja az egészséges életmód igényének felkeltése, előadások, bemutatók segítségével (kóstolóval egybekötött ételbemutató, egészségügyi tanácsadás, stb.).
- Családi rendezvények, gyermeknapok, kertpartik, kirándulások szervezése, lebonyolítása.
- Rászoruló családok tájékoztatása a családtámogató intézményekről, igénybe vehető szolgáltatásokról, pénzbeli juttatásokról.

Összességében elmondható, hogy a bölcsőde által nyújtott rugalmas, széles spektrumon mozgó családi nevelést támogató szolgáltatásokra egyre több igény mutatkozik, ami bizonyítja ezek létjogosultságát, mutatja, hogy továbbra is szükség lesz rájuk, de természetesen a bölcsődei alapellátás mellett szervezhetőek ezek meg.

A szolgáltatások személyi és tárgyi feltételeinek kialakításánál a kisgyermek gondozás-nevelés elveit és gyakorlatát kell követni az egyes szolgáltatási formák eltérő jellegét figyelembe véve.

Bölcsődei élet megszervezése, helyi adottságok, feladatok

A családok helyzete megváltozott a mai társadalomban, ami magával hozta a nevelési szemlélet változását is, melynek révén a szülők más-más elvárásokat, igényeket támasztanak a bölcsődével szemben. Ezért nagyon fontos körültekintően megszervezni és biztosítani az együttműködés formáit, melyek magukban foglalják a gyermekek fejlődéséről szóló kölcsönös információnyújtás mellett a nyitottság hangsúlyozását, a bölcsőde szakmai munkájának ismertetését, és nem utolsósorban a szülői szemlélet-formálást is. A gyermek nevelése elsődlegesen a szülők joga és kötelessége, a bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait ismerve és tiszteletben tartva kapcsolódik be a gyermek nevelésébe.

A különböző kapcsolatrendszerek működése, az egymás közötti kommunikáció, az egymás kompetenciáinak meg- és elismerésére törekvés: ezek a partneri együttműködés alapjai és a saját szerepekben való fejlődés biztosítékai.

A család kompetens a saját életmódjának szervezésében, ugyanakkor az intézmény is kompetens saját pedagógiai rendszerének érvényre juttatásában. A kompetenciák találkozási pontja (az intézményé és a családé), éppen a képességek, az ismeretek és az attitűdök minőségétől, illetve azok erősségétől függenek. A családokhoz való viszony (intervenció szemlélet) egyszerre rugalmas és intenzív alakítása tehát a nevelők egyik kulcskompetenciája.

A gyermekek kompetenciái a családtagok kompetenciáitól is függenek, részben öröklött képességek formájában, részben környezeti hatásként.

Ezért is, és a családokkal való szoros együttműködés okán is, a gyermek és családja együttességének figyelembe vétele miatt, az intézményi feladatunk, hogy **nyitott házként üzemeljünk**. Az egyes tevékenységek illeszkedjenek a családokhoz oly módon, hogy az aktivitásuk valódi legyen, hogy a kompetenciaézés „megfoghatóvá” váljék, hogy értelmét lássák a szülők a gyerekekkel való foglalkozásnak, hogy újabb és újabb cselekvések születhessenek az előzőkből.

Kapcsolat a szülőkkel

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről; ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében.

A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, egyéni kapcsolattartási formák: beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor, egyéni beszélgetések/megbeszélések, üzenő füzet, családlátogatás, csoportos kapcsolattartási formák: szülői értekezletek és szülőcsoportos beszélgetések, hirdetőtáb-

la, nyílt napok, írásos tájékoztatók, szervezett programok, stb. Mivel mindegyik más-más szerepet tölt be, célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni közülük.

Bölcsődénkben a következő kapcsolattartási formák megtalálhatók:

Üzenő füzet

Minden fontosabb eseményről írásban is tájékoztatjuk a szülőket.

A családlátogatás

Célja: a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése, a szülő bővebb informálódhat a bölcsődei életéről, jobban megismeri azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlása-kor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait mindenekfelett tiszteletben kell tartani (a családlátogatás előli elzárkózást is).

Szülőcsoportos beszélgetések

Tematikus beszélgetések a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását.

- Évi 2-3 alkalommal szervezzük, szobánkét tartjuk.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a beszélgetés témáinak kiválasztására.
- Több szempont figyelembevételével jelöljük ki az időpontot.
- Személyre szóló meghívót készítenek a kisgyermeknevelők.
- Kellő odafigyeléssel, felkészülnek a kiválasztott témából.
- Odafigyelnek a beszélgetés helységének kényelmes berendezésére.
- A beszélgetés beindulásáig az intézményvezető vagy helyettese is részt vesz, a találkozzon.
- Fontos feladata a beszélgetést vezető kisgyermeknevelőknek-, moderátornak a téma me-
derben tartása.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások stb.). súlyosságát, időbeni elhúzó-dását.

Szempontjaink:

- A bölcsődevezető a kisgyermeknevelővel együtt korrekt tájékoztatással teremtse meg az együttműködés feltételeit.
- A szülő részéről a módszer elfogadása, és együttműködő részvétel.
- A beszoktatás időtartama a gyermek alkalmazkodásának segítése érdekében legalább 2 hét legyen, de mindenképpen a gyermek igényeihez igazodjon.
- Az első héten az anyával (szülővel) együtt van jelen a gyermek. Ebben az esetben a szülő végzi a gondozási műveleteket, és a kisgyermeknevelő fokozatosan átveszi a gyermek gondozását, amit a gyermek idővel elfogad és a szülő már csak megfigyelő. Kis léptekkel emeljük az itt tartózkodás idejét, gyakorolni kezdik a búcsúzás, érkezés élményét.

- Ideális esetben a második hét végére már a gyermek a szülő állandó jelenléte nélkül van a csoportban. A társ kisgyermeknevelőnek ebben a szakaszban már kapcsolatot vesz fel a gyermekkel.
- Az alvás és étkezés jelenti a beszoktatás alatt a legnagyobb nehézséget a gyermeknek, ezért fontos hogy az étkezés, elaltatás és az ébredés idejében a szülő a bölcsődében tartózkodjon, és minden új gondozási folyamatot Ő végezzen először saját gyermekével.
- Egy kisgyermeknevelő egyszerre csak egy gyermek beszoktatását végezheti, hogy a szakmai elvek figyelembevételével az egyéni, otthoni szokásokat is be tudja építeni.
- Beszoktatás megszervezéséhez/kivitelezéséhez beszoktatási ütemtervet készítünk.

A beszoktatás hatékonysága, az eredményesség egyértelműen a család és a bölcsőde aktív együttműködésében rejlik. A gyermek adaptációja nem zárul le a második hét végén, hanem egy folyamat része. Ahhoz, hogy egy kisgyermek beilleszkedjen, megtalálja a helyét a csoportban, igazán felszabadult, elfogadó legyen, még a következő hetek is gyakran szükségesek, amikor már rendszeres bölcsődei életet éli.

„Saját kisgyermeknevelő” - rendszer

A saját kisgyermeknevelő-rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken. Elsődleges feladata, megismerni a gyermekek egyéni igényeit, szükségleteit, ezáltal is segítsék az első közösségbe való beilleszkedésüket. Törekedni kell az egyéni bánásmód elvének érvényesítésére.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl. az intézmény nyitása, zárása, stb.) is.

Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját kisgyermeknevelő-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kiegészítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

Intézményünkben a szakmai szabályok figyelembe vételével került kialakításra a napirend összeállítása, gyermek csoportonként az alábbi szempontok szerint történik:

Figyelembe vesszük az egyéni igényeket, életkori sajátosságokat valamint a csoportlétszámot. A napirendünk mindig az aktuális évszakhhoz, és ezen belül az időjáráshoz igazodik. Figyelembe vesszük a gyermekek érkezését és távozását a napirend kialakításakor. A kisgyermeknevelő munkarendje a gyermekek napirendjéhez igazodik. A bölcsődei dajkák és a technikai személyzet munkája a gyermekek napirendjével összehangolt. Lehetőség szerint alkalmazkodunk a gyermekek otthoni életritmusához, az adaptáció idején kiemelten. A napirend a gyermekcsoportokhoz kapcsolódóan megfelelően dokumentált és nyilvános.

Az intézményen belül és más intézményekkel való együttműködés módja

A bölcsőde - egymás kompetencia határainak kölcsönös tiszteletben tartásával - együttműködik mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek:

- védőnői szolgálat,

- házi gyermekorvosi szolgálat,
- nevelési tanácsadó,
- családsegítő központ,
- óvoda,
- képző intézmények,
- a korai fejlesztés szakemberei,
- gyermekvédelmi szakellátás,
- gyámügy.

Család - Bölcsőde kapcsolat

A családokhoz való viszony (intervenciós személet) egyszerre rugalmas és intenzív alakítása tehát a kisgyermeknevelő egyik kulcskompetenciája.

A gyermekek kompetenciái a családtagok kompetenciáitól is függenek, részben öröklött képességek formájában, részben környezeti hatásként. Ezért is, és a családokkal való szoros együttműködés okán is, a gyerek és családja együttességének figyelembe vétele miatt, az intézmény feladata, hogy nyitott házként üzemeljen a szó szoros értelmében.

A bölcsődei nevelés - gondozás, a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Tevékenységét a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és kötelességek figyelembe vételével végzi.

A bölcsődelátogatás, a családlátogatás, a szülővel történő fokozatos beszoktatás és a napi találkozások során a szülők megismerik a bölcsődei nevelés elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig a szülő segítségével megismeri a gyermek egyéni szokásait. Ezek a tapasztalatok kölcsönösen segítik az együttnevelés megvalósulását.

Bölcsőde és óvoda kapcsolata

A két intézmény között fontos olyan tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenőmentessé válhat. Az Újbudai Szemünk Fénye Bölcsőde nagyon jó kapcsolatot ápol, a vele egy épületben lévő Napraforgó Óvodával. Az óvónők idén is, mint minden évben meglátogatták a szeptemberben hozzájuk kerülő gyermekeket, szóbeli tájékoztatáson túl, később írásos feljegyzést is kapnak a gyermek szokásairól.

Gyermekjóléti Szolgálat

A bölcsőde a gyermekvédelem egyik első jelzőintézménye, jelzőrendszere, mert a gyermek a nap jelentős részét nálunk tölti. Fontos, hogy időben észrevegyük a problémát, és még kellő időben jelzéssel éljünk a megfelelő szolgálat felé, ez is a prevenciót, megelőzést szolgálja. A hátrányos helyzetű kisgyermek segítése, megkülönböztetett figyelmet kap bölcsődénkben. Fontos feladatunk az egészséget veszélyeztető tényezők megelőzése, felismerése és megszüntetése. Ennek érdekében szorosan együttműködünk a kerületi ÚHSZK-val.

Egyéb kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek / kerülhetnek (többek között: Védőnői Szolgálat, Házi Gyermekorvosi Szolgálat, ÚHSZK, Nevelési Tanácsadó, Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság, pedagógiai szakszolgálat, óvodák, stb.).

A bölcsődék és a különböző (bölcsődei hálózaton belüli és a családsegítés területén működő) civil szervezetek közötti együttműködés sok tekintetben hozzájárulhat a bölcsődei ellátás fejlődéséhez, az ellátást igénybe vevő családok szükségleteihez, elvárásaihoz történő igazodást segítheti. Mivel a bölcsőde kisgyermeknevelők gyakorlati oktatásában is részt vesz, így meg kell említeni a továbbképző intézményekkel és főiskolákkal való kapcsolattartás fontosságát is.

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás formája

A szolgáltatás igénybe vételének lehetőségeiről a szülők tájékozódhatnak a bölcsődében lévő felfogadáson, illetve minden év áprilisában a „Bölcsődekóstoló” program keretén belül. Bölcsődénkben a beiratkozás utáni felvétel során a szolgáltatásról a szülők tájékoztatást kapnak írásban (házirend) és szóban (első interjú – személyes beszélgetés, szülői értekezlet). A tájékoztatás tartalmazza az ellátás tartalmát és feltételeit; az intézmény által vezetett és az adott gyermekre vonatkozó nyilvántartásokat, valamint az azokba történő betekintés módját; a család és a bölcsőde kapcsolattartásának formáit; a házirendet; a panaszjog gyakorlásának módját, jogokat és az érdekképviselő működését; a fizetendő személyi térítési díjat. A tájékoztatást követően az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője megállapodást köt az intézménnyel, melyben egyben nyilatkozik, hogy az általa megadott személyes adatok a valóságnak megfelelnek, és ha abban változás áll be azt köteles jelezni, valamint az ellátásról a tájékoztatást megkapta.

Érdekképviselői Fórum

A Gyvt. 35. §-ának figyelembevételével a bölcsődében Érdekvédelmi Fórum működik. Fórum működésének célja, hogy a gyermek érdekeit, és jogainak érvényesítését szemelőt tartva a törvényes képviselők, az Intézmény és a Fenntartó képviselői együttműködjenek. Feladata az álláspontok feltárása, vélemények és információk cseréje, a különböző fejlesztések és törekvések ismeretése, valamint egyeztetése.

A Fórum Szervezete: A Fórum szavazati jogú választott tagjai: az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői, az intézmény dolgozóinak képviselője, a Fenntartó képviselője.

A Fórum tagjai sorába az ellátásban részesülő gyermek szülei (törvényes képviselői) önmaguk közül három képviselőt választhatnak. Az intézmény közalkalmazottai a Fórum tagjai sorába önmaguk közül egy képviselőt választhatnak.

A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültségének biztosításának módja, formái

Dolgozók száma, munkaköre

Programunkhoz az alapvető szakmai feltételek adottak, a megvalósulást segíti továbbá, hogy kisgyermeknevelőink magasabb fokú képzettségben, házi, akkreditált és önképzés formájában is rendszeresen képezik magukat.

A kisgyermeknevelők munkáját minden egységben egy bölcsődei dajka segíti, aki gyermekfelügyeleti, kiségitői, higiéniai és egyéb feladatokat lát el.

Étkeztetés

A gyermekek korának megfelelő egészséges étkeztetést 2014 januárjától a PENSIO Magyarország Kft. biztosítja intézményünk számára. Ennek köszönhetően a konyha működtetése kikerült a bölcsőde feladatköréből.

A gyermekek egészséges fejlődését a bölcsőde orvosa kíséri figyelemmel, aki heti két alkalommal látogat el bölcsődénkbe, biztosítva a megfelelő orvosi ellátást.

Képzések, továbbképzések, oktatás:

A továbbképzéseken való részvételekkel célunk, hogy példát mutassunk a kerület többi bölcsődéjében dolgozó kisgyermeknevelőknek.

Továbbra is terep/gyakorló intézményként szolgálunk a csecsemő- és kisgyermek szakos hallgatók, tanulók számára, az ÚBI oktató intézmények kapcsolattartója látja el, valamint tereptanári szerepet is betölt bölcsődénkben.

Sajátos nevelési igényű kisgyermek nevelése, gondozása

Bölcsődénk **teljes integrációban és speciális csoport** keretei között felvállalja sajátos nevelési igényű kisgyermek nevelését, gondozását. A sajátos nevelési igényű gyermekek egy része szakértői bizottság vagy gyógypedagógus javaslata alapján kerül intézményünkbe. Másik része spontán integrációval, amikor is a nevelés, gondozás során ismerjük fel az átlagostól eltérő fejlődésmenetet. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a bölcsődei alapellátásba bekerülő korai fejlesztést igénylő gyermekek száma jelentősen nőtt. Így a megnövekedett igényeknek, s nem mellesleg egy fajta szakmai kihívásnak megfelelően igyekeztünk/igyekszünk eleget tenni.

A sajátos nevelési igényű kisgyermek ellátása **team munkában** történik, melyben részt vesznek: kisgyermeknevelők, gyógypedagógus, pszichológus, bölcsődeorvos. A bölcsődei szakemberek figyelemmel kísérik és rögzítik a gyermekek fejlődését, a kompetencia határok tiszteletben tartása mellett tájékoztatják a szülőket, ha szükséges javasolják szakértői vizsgálat elvégzését.

Bölcsődénk lehetőséget biztosít a sajátos nevelési igényű kisgyermek **korai fejlesztésére** is, melyet a pedagógiai szakszolgálat utazó gyógypedagógusa és konduktora a szakértői bizottság javaslata alapján végez. Ez az **együttműködés** elengedhetetlen a gyermekek fejlődésmenetének támogatásához. Emellett meg kell említeni a megfelelő, speciális tárgyi feltételeket, eszközöket (pl.: fejlesztőszoba konduktív és egyéb eszközökkel), melyek biztosítottak az intézményünk által, s hozzájárulnak fejlesztő/támogató folyamatok megvalósulásához.

Ezen kívül meghatározó a korai fejlesztésben résztvevő gyermekek esetén a **kiemelt/hangsúlyozott egyéni bánásmódot**, ami meghatározza a gyermekek, illetve a csoport mindennapjait, hiszen a **sajátos igények figyelembevétele**, az ehhez történő alkalmazkodás nagy odafigyelést, rugalmasságot igényel az itt dolgozó szakemberek részéről.

Míndezek együttesen biztosítják a bölcsődébe bekerülő eltérő fejlődésmenettel rendelkező gyermekek számára az ideális feltételrendszert a következő habilitációs szint eléréséhez.

Gyermekvédelem

Gyermekvédelmi tevékenységünk célja, hogy **segítséget** nyújtsunk a **családoknak szociális és pedagógiai területen gyermekük neveléséhez**. Segítünk minden hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és/vagy veszélyeztetett gyermeket a problémát kiváltó okok feltárására vonatkozóan: megfelelő információk gyűjtésével (családlátogatás, egyéni beszélgetés, megfigyelés), helyi sajátosságok, környezeti adottságok ismeretével, nevelési hiányosságok felmérésével, anyagi problémák (rossz lakáshelyzet, alacsony jövedelem, stb.), egészségügyi gondok feltárásával (betegség).

A helyi szakmai program működésének, ellenőrzésének rendszere

A bölcsődében több rétegű ellenőrzési feladatokat kell végezni. A nevelési, gondozási program csak a pedagógiai munkáról szól, ezért itt csak a program bevalásának és a bölcsőde pedagógiai munkájának ellenőrzését kell rögzíteni.

A nevelői munka felelős vezetője a bölcsődevezető és a bölcsődevezető-helyettes, ezért az ellenőrzés is alapvetően az ő feladata. Az ellenőrzésbe bevonhatja a bölcsőde kisgyermeknevelőit.

A programhoz szorosan kapcsolódik:

- a bölcsőde éves munkaterve,
- a csoportok éves terve (új gyermekek esetén beszoktatási- és családlátogatási terv),
- a csoportdokumentumok,
- a gyermekek fejlődéséről készült feljegyzések.

A bölcsőde munkatervét évente, a csoportok munkatervét, a csoportdokumentumokat és a gyermekek fejlődéséről készült feljegyzéseket félévente kell ellenőrizni.

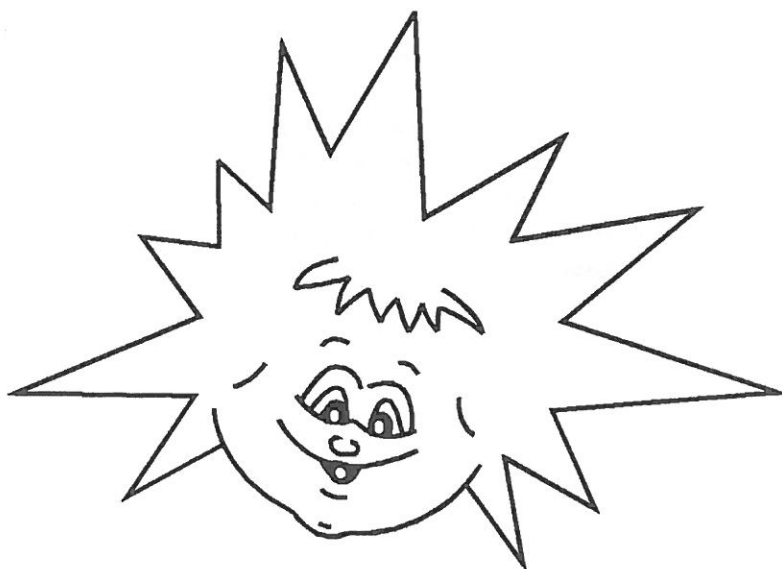
Az ellenőrzés kiterjed:

- a dokumentumok ellenőrzésére,
- a gyakorlati szakmai munka ellenőrzésére.

A gyakorlati/szakmai munka ellenőrzése során értékelni kell a kisgyermeknevelő munkájának színvonalát. A kisgyermeknevelők gyakorlati munkájának ellenőrzése során fő irányelv a gyermekek szempontjából az elfogadó, szeretetteljes légkör megtapasztalása, a gyermekek nyitottsága, a csoport jó hangulata, örömteli játéka, a kisgyermeknevelő részéről a szakmai elvek és módszerek folyamatos és tudatos alkalmazása, és a kisgyermeknevelő pedagógiai önállóságának elfogadása.

Az ellenőrzés kiterjed arra is, hogy a csoportban dolgozó két kisgyermeknevelő mennyire beszél meg és értékeli egymás közt a csoport és az egyes gyermekek fejlődését. A nevelői értekezlet az értékelésen kívül lehetőséget, ösztönzést kell, hogy adjon a megújulásra, továbbképzésekre, a program magasabb szintű végrehajtására.

ÚJBUDAI BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK
ÚJBUDAI NAPSUGÁR BÖLCSŐDE

1118 Budapest, Csiki-hegyek u. 9.

TELEPHELY ADATAI

Telephely: Újbudai Napsugár Bölcsőde
Címe: 1118 Budapest, Csiki-hegyek utca 9.
Telefon/Fax: +36/1-246-6258
E-mail: horvath.erika@napsugarbolcsi.ujbuda.hu
info@napsugarbolcsi.ujbuda.hu
Honlap: <https://ubi.ujbuda.hu/>

Ellátási terület, célcsoport:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Gazdagrét és vonzáskörzete

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás (Gyvt. 42. §)
Időszakos gyermekfelügyelet (15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1) bekezdés)

Mottónk:

*“Mert előbb minden felnőtt gyermek volt. De csak kevesen emlékeznek rá.”
(Saint- Exupéry)*

Bevezető

Bölcsődénk saját nevelési-gondozási szakmai program szerint dolgozik, amit a „*A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja*” mint a tartalmi szabályozás legmagasabb szintű dokumentuma, és az ÜBI Szakmai Programja figyelembevételével dolgozott ki. Ez az egymásra épülés biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt pedig az intézmények szakmai önállóságát, a család és fenntartó elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez igazodást.

A bölcsődei nevelésünk középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A családra, mint komplex rendszerre tekintünk, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozzuk meg.

Bölcsődénk minőségpolitikája

- Az Újbudai Napsugár Bölcsőde elkötelezi magát minden belső és külső tevékenységben, hogy a gyermekek szüleinek, a bölcsőde nevelőtestületének, alkalmazottainak és partnereinek együttműködésével teremtse meg a kisgyermek számára a szeretetteljes, biztonságos, családi légkört.
- Az ellátottak életkori és egyéni igényeit, szükségleteit elégítjük ki bölcsődei ellátás keretei között.
- A legkorszerűbb gondozói és nevelési elveket alkalmazzuk munkánkban.
- Fontos számunkra a társintézményekkel való közös együttműködés.
- Fontos számunkra a szűkebb környezetünk és a társadalmi elismertség kivívása.
- Minőségpolitikánk a folyamatos fejlesztés elkötelezettségét hordozza magában.

Bölcsődénk pedagógiai hitvallása

A gyermek a legfontosabb érték, ő áll nevelésünk, gondozásunk középpontjában.

- Célkitűzésünk, hogy gyermekeink önálló, erős akaratú, határozott célok eléréséért küzdeni tudó, kitartó, öntudatos egyéniségekké váljanak. Ennek nélkülözhetetlen forrása a szeretet, mely az őszinte érdeklődésen és egymás teljes elfogadásán alapul. Mindezeket csak úgy vagyunk képesek megvalósítani, ha munkánkat elhivatottsággal, szakmai hozzáértéssel végezzük. Bölcsődénk olyan szolgáltató intézmény, mely biztonságot, nyugalmat, szeretetteljes légkört biztosít azon kisgyermek számára, akiket a szülei a mi gondjainkra bíznak.

- Legfontosabb feladatunk a gyermek- illetve a családközpontú bölcsődei élet megteremtése.
- A gyermekek számára megteremtett szeretetteljes, biztonságos, családi légkörben, minden gyermek saját képességei szerint fejlődhet, megtapasztalhatja az önfelelt, szabad játék örömeit, élmény és fantázia világa gazdagodhat, mely képessé teszi őt a későbbi kreatív gondolkodásra, továbbfejlődésre.
- Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből, családjaikkal együttműködve, személyiségi jogaik tiszteletben tartása mellett, a világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önálló, a társadalmi együttélés alapvető szabályait elfogadó gyermekeket neveljünk.
- Szakmai elhivatottságunkat a felkészültség, az igényesség, a megfelelő tudás alkalmazása, a jó szakmai program, a szakemberek magas szintű képzettsége, a továbbképzéseken való folyamatos részvételük, és a nagyon jó színvonalú minőségi ellátás biztosítása és fejlesztése jellemzi.

Munkánk színvonalának biztosítéka:

- az életkornak megfelelő, korszerű tárgyi környezet,
- a jól képzett, odafigyelő és hozzáértő szakemberek,
- a szülői igények figyelembevétele,
- a társintézményekkel való szoros együttműködés,
- a gyermekek fejlődésének nyomon követése,
- családi nevelés hiányosságainak pótlása,
- eltérő fejlődésment korrekciója, habilitáció és rehabilitáció.

Az eredményes munkánk bizonyítéka:

- a gyermeki bizalom, és a kiegyensúlyozott személyiségfejlődés elérése,
- a családok elégedettsége,
- a társszakmák pozitív visszajelzései,
- a munkatársak elégedettsége.

Bölcsődénk bemutatása

A bölcsőde környezete

Az Újbudai Napsugár Bölcsőde Budapest egyik legszebb helyén található, a festői környezetű sas-hegyi dombtság szomszédságában, a gazdagréti lakótelep magasabban fekvő részén. Kilenc-tízemeletes lakóépületek veszik körül, így a szülők bölcsődés korú gyermekeiket a lakásukhoz közel eső gyermekintézményben helyezhetik el. A földszintes épületben, 4 nevelési egységben, 8 csoportban fogadjuk 20 hetes kortól - 3 éves korig a gyermekeket.

A bölcsőde 1986. október 23-án nyitotta meg kapuit, eredetileg nyolcvan férőhelyre épült. A férőhelyszám 2011. október 17-től Újbuda Önkormányzata Képviselő-testület határozatnak megfelelően 80 férőhelyről, 104-re emelkedett.

A szolgáltatás területe, a szolgáltatást igénybe vevők célcsoportja és összetétele

A bölcsőde fő vonzás és szolgáltatási körzete XI. kerület Gazdagréti része, de a kerület és Pest megye minden részéből fogadja az érkező kisgyermekes családokat. Bölcsődénkben tartósan beteg és sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, gondozása, a pedagógiai szakszolgálat utazó gyógy-pedagógusai által korai fejlesztése biztosított. Kiemelten hangsúlyt fektetünk a családokkal való szoros együttműködésre, a különleges bánásmódot igénylő kisgyermek specális ellátására (nevelés, gondozás, a pedagógiai szakszolgálat közreműködésével korai fejlesztés, gyermekvédelem) és a kisgyermek számára a napközbeni, korai tanulást támogató élmények biztosítására.

A szülők elmondása alapján, többségük választását elsősorban a bölcsőde jó hírneve motiválja, másrészt a lakóhelyhez való közelség.

Bölcsődénk alapfeladata és egyéb szolgáltatásai

Alaptevékenységünk a családban élő, 20 hetes - 3 év közötti, átlagos fejlődésű gyermekek napközbeni nevelése, gondozása. Az alaptevékenység részeként 1 csoportban biztosítjuk a különleges gondozási-nevelési igényű gyermekek ellátását is.

Az alapellátás mellett családtámogató szolgáltatást - időszakos gyermekfelügyeletet - szervezünk, mely szolgáltatás a bölcsődei nevelés-gondozás alapprogramjában rögzített szakmai elvekhez igazodik.

A kisgyermekét otthon nevelő, GYES-en, GYED-en lévő, alkalmi munkát vállaló, vagy tanulmányokat folytató édesanya elfoglaltsága idejére kérheti gyermeke időszakos ellátását. Ideális esetben a kisgyermeket fokozatosan szoktatjuk hozzá az új környezethez, csak így biztosítható számára a zökkenőmentes adaptáció. Ellátásuk ugyanazon szabályok szerint történik, mint beíratott társaiké. Törekszünk a tárgyi környezet és a személyi állandóság megvalósítására. Saját kisgyermeknevelő foglalkozik a gyermekkel, állandó saját helye és jele van a csoportban. A *gyermekfelügyeleti csoport* naponta 8-16 óra között vehető igénybe, ahol egyidejűleg 7 gyermek ellátását tudjuk biztosítani.

A gyermekek egészségének megőrzését a 2017-ben elkészült sóbarlang rendszeres használatával biztosítjuk. Bölcsődénkbe járó gyermekeink ősztől-tavaszig térítésmentesen, rendszeresen járhatnak a „Sóbarlangba”, melynek speciális levegője megelőző, gyógyító hatást fejt ki. A csoportok előre megtervezett beosztás szerint használják a szobát.

Személyi feltételek

Programunk megvalósításának személyi feltétele a törvényben engedélyezett kisgyermeknevelői és technikai személyzet.

Szakedzői gárdánk szakmailag jól képzett, igazán gyermekszerető és tisztelő szakemberekből áll. A csoportban dolgozó kisgyermeknevelők együtt végzik a feladatokat, összehangolják a tennivalókat s a munkát megosztva, dolgoznak. Szakmai elveiket, gyakorlati tudásukat egyeztetik. Valamennyien rendelkeznek az előírt végzettséggel, s tudásukat önképzéssel, továbbképzéssel igyekeznek fejleszteni. A kisgyermeknevelő nem csak felügyel a rábízott gyermekekre, neveli, gondozza őket, biztosítja számukra a harmonikus testi-, szellemi fejlődést, valamint a szociális fejlődés lehetőségét, elsősorban a játékon keresztül és a korosztálynak megfelelő kommunikációval.

Szakmai szempontból kialakított rendszer szerint biztosítjuk, hogy minden csoport 3-7 gyermekének legyen egy „saját kisgyermeknevelője”. Az egy csoportban dolgozóknál alapvető szempont, hogy ugyanaz a kisgyermeknevelő pár vigye végig a gyermekeket a bölcsődébe kerülésétől az óvodába való átmenetig. A bölcsőde teljes nyitva tartása alatt a gyermekekkel kisgyermeknevelő foglalkozik, ezt rugalmas munkakezdéssel oldjuk meg.

A szakdolgozók munkáját minden nevelési egységben egy bölcsődei dajka segíti, aki gyermekfelügyeleti, kiegészítő, higiéniai és egyéb feladatokat lát el.

Bölcsődénkben heti rendszerességgel bölcsődeorvos kíséri figyelemmel a kisgyermekek egészséges szomatikus fejlődését.

Tárgyi feltételek

Épület, belső tér

Egy bölcsődei gondozási egység 24-28 gyermek elhelyezésére szolgál, gyermeköltözőből (átadó 17 m²), fürdőszobából (26 m²) és 2 gyermekszobából áll (41,5m² és 43,3m²).

Az Újbudai Napsugár bölcsőde tárgyi feltételei a szakmai alapprogram végrehajtásához megfelelőek mind az épület mind pedig a berendezési-felszerelési tárgyak vonatkozásában. Ennek ellenére a folyamatos karbantartás és felújítás elengedhetetlen a megfelelő színvonalú ellátáshoz.

A bölcsőde berendezését úgy alakítottuk ki, hogy megfelelően szolgálja a gyermekek nevelés-gondozását.

Világos, tágas 12-14 fő befogadására alkalmas csoportszobáinkban, a gyermekeknek életkoruknak megfelelő színes játékkészlettel biztosítjuk a nyugodt, szabad játéktevékenység lehetőségét. A csoportszobák a kisgyermeknevelők odafigyelésével, esztétikusan vannak berendezve, díszítve.

A csoportszobák berendezése biztonságos, a gyermekek egészségének óvását és mozgásterük biz-

tosítását szolgálják.

A tárgyak, bútorok a gyermekek méreteinek megfelelően könnyen mozgathatók, a játékok és az eszközök elérhető helyen találhatóak. A bútorok egyben játékszerek is lehetnek, mellyel a gyermekek kreativitásukat fejleszteni tudják. Törekszünk a színék, formák harmóniájának a megteremtésére. A gyermekek mozgásterének növelése érdekében a bútorok mozgásával kitágítjuk a csoportszoba esetenként szűk kereteit. Lehetőség van az egyik csoportszobából a másik csoportszobába történő átjárásra, a gyermekek kommunikációjának és kooperációjának elősegítése érdekében.

A fürdőszobák közvetlenül kapcsolódnak a csoportszobákhoz és a gyermeköltözőkhöz. Bennük minden használati eszköz – pl. mosdó, törölközőtartó, tükör, stb. – a gyermekek önállóságra nevelését segíti. A gyermekmosdók és WC-k a gyermekek méreteihez igazodnak.

Bölcsődékben megfelelő mennyiségű játékeszköz áll a gyermekek rendelkezésére, de a készlet folyamatos fejlesztésre szorul (költésigvetés, pályázat, alapítvány). Meglévő dolgainkra, eszközeinkre igyekszünk vigyázni, megóvjuk őket. Próbáljuk felújítani, lehetőség szerint bővíteni.

Játszóudvar, játszópark

A kert a gyermekek szabadban végzett tevékenységének kiszolgálója, élettere, amely 2017-ben teljes felújításra került. Különböző felületek – gumi, fű és motorozásra alkalmas szilárd burkolat – biztosítja a gyermekek mozgásigényének kielégítését. Gyermekeink nagy kertben, jó levegőn, korszerű játékeszközök között mozoghatnak. Rögzített és mobil eszközök segítik a gyermekek mozgásfejlődését, sokféle mozgás gyakorlására adnak módot.

Udvarunk egységes szerkezetű, így a gyermekek számára bármely játéktevékenységre alkalmas. A gyermekek számára biztosítjuk egész éven át az udvari kinn tartózkodást, a víz, napfény, árnyék, mozgás és tevékenykedés lehetőségét.

A kerületben a környezeti nevelés részeként elsőként elkészült a „Mezítlábas park”, amit a gyermekek nagy élvezettel használnak. A fektetett fa oszlopokkal szegélyezett mezítlábas ösvényen, eltérő anyagú felületek váltakoznak. Különböző méretű kavicsos, köves, zúzottköves felületek mellett fenyőkéreg, fakorong burkolat, tőzeg burkolatok színesítik az ösvényt.

Mezítláb járni nemcsak kellemes, hanem egészséges is. A különböző „anyagokon” való séta erősíti az izmokat, aktív izommunkára, állandó alkalmazkodásra készíti a lábat, segíti a lábboltozat kialakulását, erősíti a gerincet, az immunrendszert.

Fontos, hogy a gyermekeket hozzászoktassuk a mezítláb járáshoz. A gyermekek lapos, apró zsírpárnáscskákkal borított talppal születnek, a végleges boltozatok csak óvodáskor körül alakulnak ki. A boltozatok kialakulása rendkívül fontos a láb vérkeringése, mozgékonyasága és az izomegyensúly szempontjából. A boltozatok „rugóként” funkcionálnak, mely a rugalmas szalagok és ízületek segítségével kiválóan alkalmas a test súlyának viselésére.

Természetes, egyenetlen talajon a meztelen láb automatikusan egyensúlyozni kezd, hiszen a megszokott cipő nélkül kevésbé stabil, ezért többet kell dolgoznia. Ez a mezítláb járáskor jellemző természetes instabilitás aktivizálja a láb kis izmait, a láb egész izomzatát. Az egyenetlen talaj afféle természetes talpmasszázst ad a reflexzónáknak, ami jótékony hatással van testre, szellemre és lélekre egyaránt. Serkenti a vérkeringést, anyagcserét, jótékony hatást gyakorol az érfalak erősítésére, javul a figyelem, az egyensúlyérzék.

A keleti gyógyítók szerint a talpmasszírozás segít tisztítani az energia csatornáit a reflektív zónákon keresztül oly módon, hogy felerősíti a vérkeringést, eltávolítja a salakanyagokat, mely segít ellazulni, feltöltődni.

Az építésnél fontos szempont volt, hogy a bölcsődések még tapasztalatszerzés útján tanulnak – ezt tartottuk szem előtt a különböző anyagok kiválasztásánál. Így nemcsak egészségmegőrző hatásai vannak az ösvénynek, hanem fontos eleme a játékos tanulásnak is.

A világot, a körülöttünk lévő életteret érzékszerveink segítségével ismerjük meg. Általuk szerezzük meg azokat a tapasztalatokat, melyek elengedhetetlenek az élethez, hiszen ezeket felidézve fogunk tudni alkalmazkodni a környezet változásaihoz.

A gyerekek tapasztalás útján tanulnak. Az egészen kicsik emiatt szeretnek különféle textúrájú anyagokkal foglalatostkodni (sokszor az étellel is ezért „játszanak”); ezért rakosgatnak mindent a szájukba, és „kóstolnak” meg mindent. Ugyanez az oka annak is, hogy unalomig ismétlik ugyanazt a

mozdulatsort (építik fel százszor a tornyot, majd rombolják porig azt). Tapasztalás + gyakorlás=tanulás.

Minél több tapasztalatra tehet szert a gyermek tapintás útján, annál több információja lesz a saját testéről is. Ily módon alakul ki a kép gyermekekben arról, hogy valójában ő meddig is tart a világban, mik a testhatárai. Ez egy nagyon fontos tudás, ugyanis csak akkor tudja felmérni a környezetét, a külvilág dolgainak távolságát testéhez képest, ha saját testéről megfelelő kép alakult ki. Ez a tudás a feltétele annak, hogy ha valamit el szeretne érni, azt el is érje, illetve, ha valamit ki akar kerülni, akkor azt kikerülje. Azonban egy taktilis inger nem pusztán a tapintásos tapasztalatok tárházát bővíti ki, és nem csupán a szilárd testtudat kialakulását eredményezi. Előre lendíti valamennyi érzékelési terület fejlődését. Azok a játékok, melyekben előkerül a tapintás, illetve más érzékelési területek, mély nyomot hagynak az idegrendszerben, és hatékonyabb tanulási folyamatokat indítanak el.

Alapvető célunk

- Az általunk ellátott kisgyermeknek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. Mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel tesszük, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.
- A koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevencióstevékenységet folytassunk. Hozzájáruljunk a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

Alapelveink

- A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésünkben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. Olyan komplex látásmódot alkalmazunk, amelyben nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekintjük.
- A koragyermekkorai intervenció szemlélet alkalmazásával a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgáljuk. Ennek értelmében a kisgyermeknevelőink feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.
- A családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartjuk, és azokat erősítve veszünk részt a gyermekek nevelésében. A szülők számára lehetővé tesszük, hogy bekapcsolódhassanak a bölcsőde életébe.
- Bölcsődei nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.
- A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.
- A biztonság és a stabilitás megteremtése ennél a korosztálynál alapvető szempont. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandóságával („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeljük az érzelmi biztonságot, amely alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.
- A fokozatosság a bölcsődei nevelésünk minden területét érintő bármely változás esetén érvényesül. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatásával segítjük alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.
- Figyelembe vesszük a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva ítéljük meg. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek.

- A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei, amelynek megvalósulása során a nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik.
- Biztosítjuk annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

Nevelési, gondozási munkánk feladatai

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

- a családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése,
- a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése,
- egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése (a testi-lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend – ezen belül: étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás),
- szükség esetén speciális szakember bevonásával prevenció és korrekció feladatok ellátása.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

- derűs légkör biztosítása, a bölcsődebe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, a gyermekek segítése az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában,
- a kisgyermeknevelő- gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, az én-tudat egészséges fejlődésének segítése,
- a társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- lehetőségteremtés a kisgyermeknevelővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére az én-érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését,
- a kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása),
- a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, érzékszervi és/vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelése-gondozása speciális törődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése,
- a kommunikatív képességek és a kommunikációs kedv fejlődésének segítése,
- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása,
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,
- az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása,

- az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítése,
- ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése.

Nevelő, gondozó munkánk megvalósításának sajátos feltételei

„Saját kisgyermeknevelő”-rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével min-
tát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész idő-
tartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumen-
tációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon tudja tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődében a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott, ennek függvényében intézményünkben normál bölcsődei csoportban 12-14 gyermek nevelését biztosítjuk, a sajátos ne-
velési igényű kisgyermekeket ellátó csoportban 6 illetve 10 gyermekét. Az ennél magasabb létszá-
mot szakmailag nem tartjuk elfogadhatónak. A megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási
problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően
több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az
egyéni bánásmódra.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődei ellátás teljes időtartama
alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt
előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, ahol a gyer-
mekek között 8-10, maximum 12 hónapnál nem nagyobb a fejlettségbeli különbség.

Napirend

Bölcsődénkben törekszünk a gyermekek napirendjének jól szervezett, folyamatos és rugalmas ki-
alakítására, mely figyelembe veszi a gyermekek igényeit, szükségleteit, ezáltal megteremtve a nyu-
godt, folyamatos nevelés, gondozás feltételeit, annak megvalósítását, így biztosítva számukra a biz-
tonságot, kiszámíthatóságot, aktivitást és az önállósodás lehetőségét.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyá-
solják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának
további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó
munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermek otthoni életének,
életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

Az alvás, pihenés időtartama a gyerekek egyéni igényeitől függ. Tiszteletben tartjuk egyéni szokása-
ikat (cumí, anyapótló eszköz). A nyugodt pihenés és alvás légkörének megteremtése a bölcsőde
valamennyi dolgozójának feladata. (levegő csere, külső zavaró ingerek kiküszöbölése, kényelmes
fekvőhely biztosítása). A nem alvó gyermeknek lehetősége van egyéb, csendes tevékenységet vé-
gezni.

Lényegesnek tartjuk a jó munkaszervezést, a bölcsődei dajkák, – technikai dolgozók, élelmezésben
dolgozók - összehangolt munkáját.

A bölcsődei nevelés, gondozás főbb helyzetei

Bölcsődében a nevelés és a gondozás egységet alkot, valamennyi helyzetben biztosítani kell a gyer-
mek számára, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségletének megfelelően ismerkedhes-

sen tárgyi és személyi környezetével. A nevelés és gondozás minden helyzetében biztosítani kell a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősödését.

Tanulás

Kisgyermekkori tanulásnak tekintünk minden olyan tapasztalatot és/vagy információszerzési folyamatot, amelyben tartós változás jön létre a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban. Mindezeket figyelembe véve intézményünkben a tanulás tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik, melynek legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

Gondozás

Intézményünkben a kisgyermek gondozása olyan bensőséges interakciós helyzet a kisgyermek-nevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítése és a szükségletek önellátásra való nevelése.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, segíti a világ megismerését és befogadását, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést. Kisgyermeknevelőink a játék feltételeinek (megfelelő légkör, élmény, hely, idő, eszközök) megteremtésével és tudatos nevelői magatartással (támogató, engedő, elfogadó attitűd) segítik az elmélyült, szabadon választott, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. Biztosítják a játékban rejlő kezdeményezési lehetőségeket, szerepvállalást, támogatják a társas kapcsolati fejlődést, a társak viselkedésének mintanyújtó szerepét, segítve a szociális képességek fejlődését, különös figyelmet fordítanak maga a játék és a többi gyermekkel való együttléti élményt nyújtó örömforrás szerepére.

Mozgás

A kisgyermek mozgásigénye óriási, a mozgás számukra a játék egyik lehetősége és örömforrás is egyben. A rendszeres szabad mozgás hatására bővülnek tapasztalatai, ismeretei. Fejlődnek testi képességeik, kialakul a helyes testtartás, a harmonikus szép mozgás. Jelentős szerepe van az egészség megővésében, a szervezet biológiai egyensúlyának fenntartásában.

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, ezért a szobában és az udvaron is biztosítjuk a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat.

Biztosítjuk a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában.

Mondóka, ének

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmikus szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömeleményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyekre más helyzetekben nincs lehetősége. Fejődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókinccse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását.

A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Fontos, hogy a kisgyermeknevelő:

- teremtsen meg a mindennapi verselés, mesélés lehetőségét és feltételeit,
- tegye lehetővé, hogy életkorának és érdeklődésének megfelelő irodalmi élményhez juthasson a kisgyermek,
- a ritmikus mozgással egybekötött mondókák, versek játékos érzéki-érzelmi élményt nyújtsanak,
- a mesék, versek által gazdagodhasson a gyermek fantázia világa, gondolkodása, nyelvi kifejező képessége, szókinccse.

Alkotó tevékenység

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés -, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődében: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

Komplex élményt nyújtanak a gyermek számára, mind az érzékelésben, mind a fantáziában, játékban. A gyermek tér-, forma-, színeképzésének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti fogékonyságuk, igényességük alakítása a cél.

Egyéb tevékenységek (munka jellegű tevékenységek)

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhat, és bármikor kiléphet, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

A környezet-természet megismerése

A környezettel, természettel való ismerkedés programunk fontos részét képezi. Olyan szokásokat, szokásrendszereket, viselkedésformákat alakítunk ki, melyek meghatározzák a természettel és az ember által létrehozott környezettel való harmonikus együttélést. A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér- és síkbeli szemléletét fejlesztjük.

A kisgyermeknevelő feladata:

- megismerteti és megszeretteti a gyermekekkel a természet csodáit,
- alakítsa ki a megfelelő magatartási szabályokat, viselkedési formákat,
- ismertesse meg az élethez szükséges lételelemeket: tűz, víz, föld, levegő,
- használja a természetes anyagokat,
- valósítsa meg az egészséges életmódra való nevelést,
- fedezze fel az évszakok közti különbséget,
- a szép esztétikus környezettel nevelje őket arra, hogy ne szemeteljenek, ne rongálják a tárgyakat. A növényeket, állatokat óvják, gondozzák,
- tegye lehetővé, hogy tapasztalatokat szerezhessenek testükről, érzékszerveikről, belső szerveikről.

A gyermekek tevékenysége:

- beszélgetnek a családról, otthonról,
- ismereteket szereznek testükről, érzékszerveikről, gyakorolják a testápolást,
- folyamatosan figyelik a természet változásait, az évszakok jellegzetességeit,
- virágokkal, gyümölcsökkel, zöldségekkel ismerkednek,
- megfigyelik a környezetükben élő állatokat, ismereteket szereznek az állatvilágról.

A környezetvédelemmel kapcsolatos feladatunk

Szeretnénk elérni, hogy a bölcsődénkbe járó gyerekek és szülei ismerjék, és főleg megszeressék a természetet.

Tudatosan készülünk arra, hogy biztosítsunk számunkra minden olyan információt, ami a természettel kapcsolatos: fák, bokrok, virágok, állatok, madarak. Nem elég azonban az, hogy csak ismerjék, fontos, hogy óvják is ezeket! Ehhez próbálunk információt adni a kisgyermekeknek, s szemléltető eszközökön keresztül új ismereteket nyújtani számunkra. (Növények, örökzöldek, kétháromdimenziós tárgyak biztosításával.)

Igyekszünk a gyermekekkel játékosan a nevelés eszközével, megismertetni velük a szeletív hulladékgyűjtés fontosságát is, s ezt kivitelezni különféle tárgyak, eszközök beszerzésével.

Fontos szerepünk van a tudatformálásban, plakátokkal, bemutatóhelyek kialakításával, megfelelő eszközök biztosításával. A környezet javítása érdekében igyekszünk minél több segítőt, társat, szövetségest találni.

A családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be.

Családlátogatás

Az őszinte, bizalmas szülő-kisgyermeknevelő kapcsolat kialakításának előfeltétele, hogy a szülő az első pillanattól kezdve érezze az elfogadást, az őszinte odafordulást. Így nem érzi magát kiszolgáltatottnak és kialakulhat a kisgyermek fejlődéséhez nélkülözhetetlen együttműködés. Fontos, hogy az első családlátogatásra a beszoktatás előtt kerüljön sor. A szülő ezen a találkozón bővebben informálódhat a bölcsődéről, jobban megismerheti a kisgyermeknevelőt.

Ezen kívül lehetőség van: a félelmek eloszlatására, problémák tisztázására, a kisgyermekkel kapcsolatos fontos információk megszerzésére, az egész családdal való megismerkedésre, a szülő – gyermek kapcsolat mélyebb megismerésére. Láthatjuk, hogy az anya mennyire figyel gyermeke jelzéseire, hogyan reagál rájuk, a gyermek hogyan kooperál anyjával, milyen kettejük kommunikációja.

Beszoktatás (adaptáció)- szülővel történő fokozatos beszoktatás

A gyermek bölcsődébe kerülése komoly megterhelést okoz a családnak, de különösen a gyermek számára. A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. A beszoktatás során a kisgyermeknevelő nemcsak a gyermekeket, de a szülőket is átsegíti a krízisen. A gyermekek koruktól, ellenálló képességüktől függően különbözően reagálnak a változásokra. Minden gyermek számára megterhelő a bölcsődei élethez való alkalmazkodás, az anyától való elválás.

Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a gyermeknek megkönnyítve az alkalmazkodást. A kisgyermeknevelővel kialakuló érzelmi kötődés segíti az elfogadást, a beilleszkedést, csökkenti az adaptáció során fellépő negatív tüneteket (étvágytalanság, súlyvesztés, nyugtalanság, sírás).

Fontosnak tartjuk, hogy:

- a biztonságérzet kialakulását segítse a kisgyermeknevelő,
- az anya jelenlétében ismerje meg a kisgyermeknevelőt.

A 2-3 hétig tartó folyamat alatt a kisgyermeknevelő fokozatosan veszi át az anyától a gondozási műveleteket. Ellesi, és úgy végzi, ahogy az anya, ezáltal csökkenti a változásokat a gyermek életében.

Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésszereplő bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

A bölcsőde kapcsolatrendszere

Kapcsolattartás a szülőkkel

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek egészséges fejlődését. A családi és az intézményi nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelő egyenrangú partneri kapcsolata elengedhetetlen feltétele a gyermek harmonikus fejlődésének. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvétellő, de tapintatos információ megosztás, a folyamatos kommunikáció.

Kapcsolattartás más intézményekkel

A bölcsőde kapcsolatai hálózaton belüli és hálózaton kívüli formákban jelennek meg:

- A bölcsőde kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül az ÚBI által nyújtott szakmai segítség és folyamatos kommunikáció szintjén nyilvánul meg.
- A bölcsőde és az óvoda jó szakmai kapcsolata az egymás munkája iránti kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi a szakmai célok, feladatok megismerését és megértését, ezáltal biztosítva a gyermekek számára az intézmények közötti zökkenőmentes átmenetet. Közös programokat szervezünk (átmenet az óvodába, gyereknap), szülői értekezletre hívjuk az óvoda szakembereit.
- Az egyéb intézményekkel (Védőnői Szolgálat, Házi Gyermekorvosi Szolgálat, ÚHSZK, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, pedagógia szakszolgálat) kialakított kooperatív kapcsolatban meghatározó az egymás kompetencia határainak tiszteletben tartása, mert csak ilyen módon valósulhat meg közös célunk, a családok komplex módon történő segítése, a gyermekek jólétének biztosítása.

Hagyományok, ünnepek, rendezvények

Bölcsődénkben arra törekszünk, hogy az év folyamán minél több olyan programot szervezzünk, ahol a szülők gyermekeikkel közösen és tartalmasan tölthessenek el néhány órát. Közös ünnepeket (pl. anyák napja, gyereknap, ismerkedési, ill. búcsú kerti parti), együtt játszást ajánlunk fel számukra.

Gyermekvédelem

Gyermekvédelmi tevékenységünk célja, hogy segítséget nyújtsunk a családoknak szociális és pedagógiai területen gyermekük neveléséhez. Segítünk minden hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és/vagy veszélyeztetett gyermeket a problémát kiváltó ok/okok feltárására vonatkozóan: megfelelő információk gyűjtésével (családlátogatás, egyéni beszélgetés, megfigyelés), helyi sajátosságok, környezeti adottságok ismeretével, nevelési hiányosságok felmérésével, anyagi problémák (rossz lakáshelyzet, alacsony jövedelem stb.), egészségügyi gondok feltárásával (betegség). A feltárt problémáknak megfelelően együttműködünk a családokkal, ÚHSZK-val - és minden olyan intézménnyel (lásd. A bölcsőde kapcsolatai más intézményekkel), aki segítségére lehet a családnak, azon keresztül a gyermeknek.

Dokumentáció

A bölcsődénk a **gyermekek fejlődéséről** és a **csoporthatásokról** tájékozódás céljából, az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazottak alapján dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a magas színvonalú nevelés, gondozás biztosításának, a gyermekek fejlődésének elősegítése érdekében történik, fontos szempontnak tartjuk: a tárgyyszerűséget, a hitelességet, az árnyaltságot, a rendszerességet, ill. a folyamatosságot.

A dokumentáció vezetéséhez felvételkor kérjük a szülők hozzájárulását, és tájékoztatjuk őket, hogy kérésükre bármikor betekintést nyerhetnek gyermekük fejlődésének írásban rögzített menetébe. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat figyelembe vesszük, a dokumentumokat elzárt helyen tartjuk.

A szakmai program ellenőrzésének rendszere

A bölcsőde szakmailag önálló intézményegység, működését a minőségi feladatellátás, teljesítés érdekében rendszeresen, folyamatosan ellenőrizni szükséges.

A belső ellenőrzés legfontosabb feladata a bölcsődében folyó nevelés-gondozás hatékonyságának nyomon követése, a szükséges korrekciók elvégzése.

A bölcsődei csoportban dolgozók munkáját legalább évente egy alkalommal értékelni kell, az ellenőrzés tapasztalatait ismertetni kell az érintett dolgozóval, akinek joga van arra írásban észrevételt tenni. A szülői elégedettséget évente szülői elégedettségi kérdőív formájában mérjük.

A bölcsődevezető rendszeres megfigyeléseivel képet kap a kisgyermeknevelői munka színvonaláról.

A megfigyelések a munkaterv alapján célzottan, illetve napi, spontán látogatások alapján történnek.

Célja: a tervszerűen, folyamatosan, a bölcsődei élet különböző szintereire kiterjedő ellenőrzés eredményeiből következtetéseket vonjunk le, és azokat megfelelően építsük be a további munkánkba.

Étkezés

A bölcsőde a gyermekek életkorának megfelelő, testi fejlődést elősegítő, idényszerű korszerű táplálékok formájában napi négyszeri étkezést biztosít. Az étkezést az intézmény – az intézményt fenntartó önkormányzat által kötött ellátási szerződés keretében – vállalkozó által üzemeltetett konyháról szállítja. A bölcsőde konyhája **tálaló konyha**.

A környezet-természet megismerése

A környezettel, természettel való ismerkedés programunk fontos részét képezi. Olyan szokásokat, szokásrendszereket, viselkedésformákat alakítunk ki, melyek meghatározzák a természettel és az ember által létrehozott környezettel való harmonikus együttélést. A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér-és síkbeli szemléletét fejlesztjük.

A kisgyermeknevelő feladata:

- megismerni és megszerettetni a gyermekekkel a természet csodáit,
- alakítsa ki a megfelelő magatartási szabályokat viselkedési formákat,
- ismertesse meg az élethez szükséges lételelemeket: tűz, víz, föld, levegő,
- használja a természetes anyagokat,
- valósítsa meg az egészséges életmódra való nevelést,
- fedezze fel az évszakok közti különbséget,
- a szép esztétikus környezettel nevelje őket arra, hogy ne szemeteljenek, ne rongálják a tárgyakat.
- a növényeket, állatokat óvják, gondozzák,
- tegye lehetővé, hogy tapasztalatokat szerezhessenek testükről, érzékszerveikről, belső szerveikről.

A gyermekek tevékenysége:

- beszélgetnek a családról, otthonról,
- ismereteket szereznek testükről, érzékszerveikről, gyakorolják a testápolást,
- folyamatosan figyelik a természet változásait, az évszakok jellegzetességeit,
- virágokkal, gyümölcsökkel, zöldségekkel ismerkednek,
- megfigyelik a környezetükben élő állatokat, ismereteket szereznek az állatvilágról.

Egyéb tevékenységek (munka jellegű tevékenységek)

Az egyéb játék kategóriába tartoznak azok a tevékenységek, melyeket a gyerek munkaként él meg. Megismerkedik a természeti környezetben fellelhető különféle anyagokkal, termékekkel. A gyermek játék közben ismerheti meg a felnőtt mindennapi tevékenységbeli feladatait.

Az intézmény sajátos feladatai

Gyermekvédelem

Gyermekvédelmi tevékenységünk célja, hogy segítséget nyújtsunk a családoknak szociális és pedagógiai területen gyermekük neveléséhez. Segítünk minden hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és/vagy veszélyeztetett gyermeket a problémát kiváltó ok/okok feltárására vonatkozóan: megfelelő információk gyűjtésével (családlátogatás, egyéni beszélgetés, megfigyelés), helyi sajátosságok, környezeti adottságok ismeretével, nevelési hiányosságok felmérésével, anyagi problémák (rossz lakáshelyzet, alacsony jövedelem stb.), egészségügyi gondok feltárásával (betegség). A feltárt problémáknak megfelelően együttműködünk a családokkal, ÚHSZK-val - és minden olyan intézménnyel, aki segítségére lehet a családnak, azon keresztül a gyermeknek.

Sajátos nevelési igényű kisgyermek nevelése, gondozása

Bölcsődénkben a sajátos nevelési igényű kisgyermek ellátása teljes integrációban, maximum 10 fős csoportban maximum 1-2 fő történik, az átlagosan fejlődő kisgyermekkel való együttnevelkedés előnyeinek figyelembevételével.

Ellátásuk team munkában folyik, a korai fejlesztést a pedagógiai szakszolgálat utazó gyógypedagógusa, a szakértői bizottság javaslata alapján végzi.

Dokumentáció

A bölcsődénk a gyermekek fejlődéséről és a csoportok működéséről tájékozódás céljából, az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazottak alapján dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a magas színvonalú nevelés, gondozás biztosításának, a gyermekek fejlődésének elősegítése érdekében történik, fontos szempontnak tartjuk: a tárgyszerűséget, a hitelességet, az árnyaltságot, a rendszerességet, illetve a folyamatosságot.

A dokumentáció vezetéséhez felvételkor kérjük a szülők hozzájárulását, és tájékoztatjuk őket, hogy kérésükre bármikor betekintést nyerhetnek gyermekük fejlődésének írásban rögzített menetébe. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat figyelembe vesszük, a dokumentumokat elzárt helyen tartjuk.

Hagyományok, ünnepek, rendezvények a bölcsődében

A bölcsődénkben szervezett formában több alkalommal tervezünk nyílt napot. Ez általában egy-egy jeles naphoz kapcsolódik.

Farsang: A gyermekek jelmezbe öltözve a kisgyermeknevelőkkel búcsúztatják el a telet, zenés, mozgásos mondókákkal, énekekkel.

Anyák napja: Családi délután formájában történik: a gyermekek az alkalomhoz illő mondókákkal, versekkel, dalokkal és egy szál virág átnyújtásával köszöntik az édesanyákat.

Gyermeknap-családi délután: Ezen a napon a bölcsődések szülei betekintést nyerhetnek a bölcsődei napirendbe, játékba. Játékos mozgáskezdeményezést, szabad játékot láthatnak. A gyermekeikkel közös alkotótevékenységet (festés, gyurmázás, ragasztás) végezhetnek.

Mikulás: Mikulás érkezik ajándékkal a csoportba, akit a gyermekek énekekkel, mondókákkal, versekkel köszöntenek.

Karácsony előtti készülődés: A szülők és a kisgyermeknevelők az ünnep előtt közösen karácsonyi díszeket készítenek előre megsütött mézeskalácsból.

Ezek a közös élmények, közvetlen beszélgetések sikerélményt adnak, megerősítik a kisgyermeknevelő-gyermek és a szülő-bölcsőde kapcsolatát.

Jeles napok megünneplése: A fák, a madarak, víz világnapja, a föld napja stb.

Az intézményen belüli és más intézményekkel való együttműködés módja

Kapcsolattartás a szülőkkel

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek egészséges fejlődését. A családi és az intézményi nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelő egyenrangú partneri kapcsolata elengedhetetlen feltétele a gyermek harmonikus fejlődésének. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű, de tapintatos információ megosztás, a folyamatos kommunikáció.

Kapcsolattartás más intézményekkel

A bölcsőde kapcsolatai hálózaton belüli és hálózaton kívüli formákban jelennek meg:

- A bölcsőde kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül az ÚBI által nyújtott szakmai segítség és folyamatos kommunikáció szintjén nyilvánul meg.
- A bölcsőde és az óvoda jó szakmai kapcsolata az egymás munkája iránti kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi a szakmai célok, feladatok megismerését és megértését, ezáltal biztosítva a gyermekek számára az intézmények közötti zökkenőmentes átmenetet.
- Az egyéb intézményekkel (Védőnői Szolgálat, Házi Gyermekorvosi Szolgálat, ÚHSZK, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, pedagógiai szakszolgálat) kialakított kooperatív kapcsolatban meghatározó az egymás kompetencia határainak tiszteletben tartása, mert csak ilyen módon valósulhat meg közös célunk, a családok komplex módon történő segítése, a gyermekek jólétének biztosítása.

A helyi szakmai program működésének, ellenőrzésének rendszere

A bölcsődében több rétegű ellenőrzési feladatokat kell végezni. A nevelési, gondozási program csak a pedagógiai munkáról szól, ezért itt csak a program bevalásának és a bölcsőde pedagógiai munkájának ellenőrzését kell rögzíteni. A pedagógiai munka felelős vezetője a bölcsődevezető, ezért az ellenőrzés is alapvetően az ő feladata.

Minden nevelési év végén átfogó értékelést tervezünk.

Az értékelést a szülők és a nevelőtestület véleménye alapján végezzük.

A programhoz szorosan kapcsolódik:

- a bölcsőde éves munkaterve,
- a csoportok éves terve (új gyermekek esetén beszoktatási- és családlátogatási terv),
- a csoportdokumentumok (csoportnapló, eszköztervezet, napirend),
- a gyermekek fejlődéséről készült feljegyzések.

A bölcsőde munkatervét évente, a csoportok munkatervét, a csoportdokumentumokat és a gyermekek fejlődéséről készült feljegyzéseket félévente kell ellenőrizni.

Az ellenőrzés kiterjed:

- a dokumentumok ellenőrzésére,
- a gyakorlati munka ellenőrzésére.

A pedagógiai gyakorlati munka ellenőrzése során értékelni kell a kisgyermeknevelő gyakorlati munkájának színvonalát. A kisgyermeknevelők gyakorlati munkájának ellenőrzése során fő irányelv a kisgyermeknevelő pedagógiai önállóságának elfogadása. Az ellenőrzés kiterjed arra is, hogy a csoportban dolgozó két kisgyermeknevelő mennyire beszél meg és értékeli egymás közt a csoport és az egyes gyermekek fejlődését. A bölcsődei nevelőmunka értékelése az egész bölcsődeire vonatkoztatva nevelési értekezletek keretében történik. A nevelői értekezlet az értékelésen kívül lehetőséget, ösztönzést kell, hogy adjon a megújulásra, továbbképzésekre, a program magasabb szintű végrehajtására.

ÚJBUDAI BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK
ÚJBUDAI PÖTTÖM BÖLCSŐDE
MINI BÖLCSŐDE

Egyesített Bölcsődei
Intézmények

PÖTTÖM

Bölcsőde
1114 Bp. Ménesi út 41.

1118 Budapest, Ménesi út 41.

TELEPHELY ADATAI

Telephely: **Újbudai Pöttöm Bölcsőde, Mini Bölcsőde**
Címe: 1118 Budapest, Ménesi út 41.
Telefon: +36/1-466-4859
E-mail: gayerhosz.zsuzsanna@pottombolcsi.ujbuda.hu
info@pottombolcsi.ujbuda.hu
Honlap: <https://ubi.ujbuda.hu/>

Ellátási terület, célcsoport:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Gellért-hegy, Móricz Zsigmond körtér, Kosztolányi Dezső tér és vonzáskörzete.

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás (Gyvt. 42. §)
Időszakos gyermekfelügyelet (15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1) bekezdés)

Mottónk:

*„Tudom, énnekem úgy rendeltetett
ez életben, hogy gyermeket dajkáljak,
hogy tőlük jöjjön az öröm, a bánat,
az aggodás, a könnyeső és minden...
én fájdalomért egy jajszavam sincsen,
a magam bánata keserve semmi,
csak értük élni csak miattuk lenni”
(Várnai Zseni: Miattuk)*

Intézményi filozófia

Az első három életév, az első kötődések és a korai szocializáció időszaka, melynek döntő jelentősége van a későbbi személyiség fejlődésében. Ebben az életszakaszban a kisgyermek testileg-lelkileg erősen függ a felnőttektől. Bölcsődei nevelésünk gyermekközpontú, a gyermeki személyiség egészséges fejlődésére és kibontakoztatására törekszik.

Bölcsődénk a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja, valamint ÚBI szakmai programjában elfogadott alapelvek szerint működik.

Munkánk során a nevelés-gondozás elválaszthatatlan egységet alkot. A gondozás minden helyzetében nevelés is történik, de a nevelés hatásai, lehetőségei nem korlátozódnak csak a gondozási helyzetekre. A kisgyermeknevelők meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, fejlettségét figyelembe véve segítik a rájuk bízott gyermekek fejlődését. Tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával segítjük a kisgyermek harmonikus fejlődését.

Célunk tehát, hogy testben és lélekben egészséges személyiségű gyermekeket neveljünk. Érezzék, hogy biztonságban vannak, hogy elfogadjuk őket, és segíteni próbáljuk a fejlődésükben, önálló-dási törekvéseikben, miközben tiszteletben tartjuk egyéniségüket.

Hitvallásunk a gyermeknevelésről

- A gyermeknevelésben elsődleges és meghatározó a családi nevelés.

- A bölcsőde kiegészítő, segítő szerepet vállal, együttműködik a családokkal.
- Tiszteletben tartjuk a gyermekek jogait, az alapvető szabadságjogokat.
- Elfogadjuk és megbecsüljük a kisgyermek személyiségét.
- Tiszteljük a másságot.
- Elismerjük, hogy különleges védelem illet meg minden kisgyermeket.
- A nevelést- gondozást egységnek tekintjük.
- Fontosnak tartjuk az érzelmi biztonságot, a személyi és tárgyi környezet állandóságát.
- Bánásmódunkkal, a gondozás-nevelés módszereivel igazodunk a gyermekek egyéni fejlettségéhez, igényeihez.
- Bátorító neveléssel, gyermekközpontú szemlélettel segítjük a személyiség kibontakozását, egészségés fejlődését.
- Környezettudatos magatartás kialakításával a természettel együtt élni tudó és szerető készségek, képességek, kompetenciák megalapozását segítjük.

A bölcsőde bemutatása

Az Újbudai Pöttöm Bölcsőde Budapesten a XI. kerületben, a Ménesi út 41. szám alatt, a Gellért-hegy lábánál, a Budai Arborétum szomszédságában található. Megközelíthető a Móricz Zsigmond körtérről a 27-es autóbusszal, autóval, vagy gyalog a Balogh Tihamér lejtő felől.

A 40 férőhelyes, adaptált épületben működő bölcsődét 1957-ben nyitották meg egy villaépület első emeletén, mely jelenleg társasházként működik. A kicsi, családias jellegű, zöld környezetben elhelyezkedő bölcsőde a családok körében igen népszerű.

Teljesen átalakított, felújított belső terekkel, korszerű környezettel várja a bölcsődei ellátást igénylő gyermekeket. Bár nem rendelkezik megfelelő nagyságú udvarral, terasszal, s így a gyermekek levegőztetése igen körülményes, a bölcsődei élet megszervezésének objektív nehézségeit, az emberi erőforrások jó hasznosításával, munkaszervezéssel oldjuk meg. Nagyfokú empátiával, bensőséges, szeretetteljes nevelési légkörrel pótolják az itt dolgozók.

2020. december 01.- től 8 férőhelyes, második életévüket betöltött gyermekek részére mini bölcsődei ellátással bővült a klasszikus bölcsődei ellátás a villaépület földszintjén. Egy csoportszobával rendelkező, családias jellegű, zöld környezetben, korszerűen átalakított, modern belső terekkel, igényes környezettel várja a bölcsődei ellátást igénylő gyermekeket. A mai elvárásoknak megfelelően kialakított játszókert a nagymozgást, levegőztetést biztosítja. Nagyfokú empátiával, bensőséges, szeretetteljes nevelési attitűddel rendelkeznek a dolgozók.

A mini bölcsőde külön bejáratú és kertrésszel rendelkezik, teljesen elválasztva a már működő klasszikus bölcsődétől. A kisgyermek ellátásáról 2 szakképzett kisgyermeknevelő és 1 bölcsődei dajka gondoskodik. A mini bölcsőde nyitvatartási ideje reggel 6⁰⁰-órától 18⁰⁰ óráig szól.

A klasszikus bölcsődében két gondozási egységben, négy csoportszoba van kialakítva: a Napocska, Csibe, Maci és a Mazsola csoport. A 2-2 szobához tartozik egy-egy fürdőszoba. A két szemben lévő csoportszobához terasz is kapcsolódik, ahol az oda járó gyermekek levegőn való alvása biztosított. Egy közös öltözőhelyiség áll a családok rendelkezésére. Tálaló konyha, közlekedő, felnőtt mosdó, felnőtt öltöző és iroda található még a bölcsődében.

A két fürdőszobához három szobának van közvetlen kapcsolata, ezek a felnőttek számára halló- és látótávolságban vannak. A Napocska csoportból csak az átadón keresztül lehet megközelíteni a fürdőszobát, itt fokozottan figyelünk a felügyelet megoldására.

Tárgyi feltételek:

A csoportszobák kis alapterülete miatt csak 10 kisgyermek fogadására alkalmas. Berendezése családias, biztonságos, esztétikus, ahol a gyermekek optimálisan inger gazdag környezetben tölthetik napjaikat.

A bölcsődéhez tartozó játszókert eltér a szabványtól, alapterülete kb. 200 m², 95%-a gumitéglával a többi terület fűvel borított

A fürdőszobák jól felszereltek, a kisgyermekek szükségleteinek megfelelően lettek kialakítva. A bölcsőde, tálaló/melegítő konyhával rendelkezik, a napi négyzeri, életkornak és fejlettségnek megfelelő étkezést a Klassz Menza Kft. biztosítja.

Mindkét bölcsődei ellátás esetében a szakmai munka a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjában megfogalmazott elvek alapján történik. Az Alapprogramban megfogalmazott elvek szerint a családra, mint komplex rendszerre tekintünk, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását szemelőt tartjuk.

Törekvéseink

Nyitott, családbarát légkör megteremtése, ahol a szülők betekintést kapnak a bölcsőde mindennapi életébe. A jeles ünnepeket (farsang, gyermeknap, óvodába menők búcsúdélutánja, Mikulás, stb.) a szülők részvételével tartjuk meg. Mindennapjaink tervezésénél célunk a gyermekek vidám, nyitott, kiegyensúlyozott, játékban elmélyülő, kreatív, önbizalommal rendelkező személyiséggéérése. Igyekszünk úgy szervezni a bölcsődei életet, hogy a szülők megbizonyosodjanak arról, hogy távollétükben gyermekük biztonságos, szeretetteljes, elfogadó környezetben van napközben. A napirend kialakítása során figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, egyéni igényeit, fejlettségi szintjét. Elegendő időt biztosítunk a szokások kialakítására, az önállóság fejlődésére.

Kisgyermek korban a játék a legfontosabb, ezért mindehhez derűs, minden gyermek számára szeretetteljes, biztonságot nyújtó környezetet és sok játékeszközt biztosítunk. A beszéd- és szókinccsfejlésztés mondóka, vers, ének, báb, mese, beszélgetés alkalmával történik. Rajzolás, festés, gyurmázás, ragasztás, fűzés és egyéb kézműves tevékenység szolgálja a vizuális nevelést, nyújtja az alkotás örömeit. Nevelési alapelveink közé tartozik az egyéni bánásmód és az állandóság biztosítása, az önállóság és aktivitás segítése. Nevelésünket gyermekközpontú szemlélet, segítő magatartás jellemzi.

Bölcsődénkben változatos, színes játékkészlet segíti az önálló, szabad játékot, a gyermekek aktivitásának, kreativitásának kibontakozását. Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek korának megfelelő önállósodásra, a helyes higiénés szokások, viselkedési szabályok elsajátítására, a készségek, képességek fejlesztésére.

Családbarát, támogató intézményként biztosítani szeretnénk a gyermekek életkorának, fejlettségének, egyéni szükségleteinek megfelelő érzelmi, értelmi, mozgásfejlődését, és biztonságos környezetet, lehetőséget adni új tapasztalatok gyűjtésére, kísérletezésére, felfedezésére, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre, örömteli játéokra.

Valljuk, hogy minden gyermeknek joga van az egyéni bánásmódhoz, hogy szeretettel és figyelemmel kísérve fejlődhessen.

Mit nyújtunk a gyermekeknek?

- egészséges és biztonságos környezetet;
- "saját" kisgyermeknevelőt;
- szakszerű és szeretetteljes nevelést-gondozást;
- a helyes higiénés szokások és viselkedési szabályok elsajátítását;
- jól szervezett, rugalmas folyamatos napirendet;
- sokféle játéklehetőséget, önálló és szabad játékot;
- életkornak megfelelő, változatos játékeszközöket, fejlesztő-játékokat;
- zene- és mesehallgatást, bábozást;
- a személyiség, a kreativitás kibontakozását;
- a koruknak megfelelő tanulási lehetőségeket, a megismerő-folyamatok fejlődését;
- azonos korú gyermekek megismerését, együtt-játszást;
- levegőzést, mozgást, játékot a szabadban.

Környezettudatos nevelést a következők szerint:

A kisgyermeknevelőkkel minden nevelési évben megbeszéljük a környezettudatos nevelési feladatokat, a környezettudatosság fogalmát, mi az ÖKO, BIO, ezek hogyan építhetők be a bölcsődés korú gyermekek mindennapi életébe.

Környezetünk védelmének érdekében a következő jeles napokat ünnepeljük:

▪ *Január 21. Mókuskok napja*

Bölcsődénk az Arborétum mellett található, ahol a madarakon kívül mókuskok is ugrándoznak a fák között a gyerekek nagy örömeire. Gyakran látjuk őket, ahogy a fenyőmagot eszegetik vagy a fák ágain szökellnek ide-oda.

A nap tiszteletére mókuskokról beszélgetünk a gyerekekkel, a kicsik képeket nézegetnek, a nagyok színeznék, az előre kivágott testrészeket ragasztják egymás mellé.

▪ *A Víz világnapjának megünneplése*

Az 1992. évi Rio de Janeiro-i környezetvédelmi konferencián kezdeményezték. Ennek hatására az ENSZ március 22-ét nyilvánította e nappá, felhívta a kormányok, szervezetek és magánszemélyek figyelmét a víz fontos szerepére életünkben. Cél, hogy óvjuk, védjük környezetünket, s ezen belül a Föld vízkészletét. Tevékenység: közös játék a vízzel, beszélgetés, kép-nézegetés.

▪ *A föld napja április 22.*

Magyarországon 1990 óta tartják meg. A nap tiszteletére minden évben virágokat ültetünk a szülők segítségével. A növények öntözését a gyermekek örömmel végzik a kisgyermeknevelőkkel együtt.

Bölcsődénkben már tradíció a madarak etetése. Mindkét teraszon van madáretető, a kisgyermeknevelők gondoskodnak az eleség beszerzéséről, kihelyezését már a kisgyermekkel együtt végzik. A gyermeki rácsodálkozás a kis madárkákra mindenki arcára mosolyt csal. Már ebben a korban megjegyzik, tudják, hogy csendben kell figyelni ezeket a parányi állatokat, hogy ne riasszuk el őket.

Más intézményekkel való kapcsolatok:

Rendszeres a kapcsolatunk az óvodákkal, gyermekorvossal, az ÚHSZK-val, más bölcsődékkal, családokkal, ÚBI-val.

Hagyományok, ünnepek, rendezvények:

- bölcsőde „kóstolgotó”,
- gyermeknap,
- Mikulás ünnepség,
- adventi készülődés,
- farsang,
- búcsúzó,

- Bölcsődék Napja,
- nyílt nap.

Ellenőrzés rendszere:

- A bölcsőde vezetője folyamatosan ellenőrzi a kisgyermeknevelők szakmai munkáját, az ellenőrzések eredményeit dokumentálja.
- Évente szülői elégedettség mérése

„HIVATÁSOD LEGYEN
ÉLNI MÁSONKÉRT,
S MÁSONKÉRT BOLDOSÁGÁBAN
KERESNI MAGADÉT”
(Peztalozzi)

ÚJBUDAI BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK
ÚJBUDAI MOGYORÓSKERT BÖLCSŐDE

1115 Budapest, Fraknó utca 13-15.

TELEPHELY ADATAI

Telephely neve: Újbudai Mogyoróskert Bölcsőde
Címe: 1115 Budapest, Fraknó utca 13-15.
Tel/fax: +36/1-204-2599
E-mail: szalai.judit@mogyoroskertbolcsi.ujbuda.hu
info@mogyoroskertbolcsi.ujbuda.hu
Honlap: <https://ubi.ujbuda.hu/>

Ellátási terület:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Kelenföld és vonzáskörzete

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás (Gyvt. 42. §)
Időszakos gyermekfelügyelet (15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1) bekezdés)

A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely napközbeni ellátást nyújt a csecsemők és kisgyermek számára, segítve ezzel a szülők munkavégzését, munkaerőpiacra való visszatérését.

Mottónk:

*„Én azt hiszem, gyereket csak úgy lehet nevelni,
ha az ember megtisztelteti azzal, hogy komolyan veszi.”
(Szabó Magda)*

Feladatunk

A 3 éven aluli gyermekek szakszerű ellátása, testi, pszichés és szociális szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése a minőségpolitikai célok és a gondozási-nevelési elvek maximális alkalmazásával.

Bölcsődénk filozófiája

Bölcsődénkben a gyermekeket tisztelet és megbecsülés övezi. A gyermekek számára megteremtett szeretetteljes, biztonságos, családi légkörben minden gyermek saját képességei szerint fejlődhet, megtapasztalhatja az önfeledt, szabad játék örömét, élmény és fantáziavilága gazdagodhat, mely képessé teszi őt a későbbi kreatív gondolkodásra, továbbfejlődésre.

Bölcsődénk minőségpolitikája

Intézményünk biztosítja, hogy a családok és a bölcsőde dolgozóinak együttműködésével megteremthessük a kisgyermek számára a szeretetteljes, biztonságos, családi légkört, sokoldalú személyiségfejlődést. A szolgáltatás minősége, annak fejlesztése minden dolgozó személyes felelőssége.

A bölcsőde bemutatása

Bölcsődénk Kelenföldön a Fraknó utca és az Ercsi utca sarkán helyezkedik el. Az épületet családi házak és a kelenföldi lakótelep veszik körül, így ideális helyen van az itt lakó kisgyermekes családok számára. Akik nem közvetlenül a bölcsőde szomszédságában élnek azoknak is könnyen megközelíthető, hiszen két forgalmas úttól (Tétényi út, Bartók Béla út) mindössze pár perces sétára van, mégis csendes, nyugodt zöldövezet várja a bölcsődébe járókat. A kedvező fekvés és a szülők általi pozitív visszajelzés miatt hosszú évek óta teljes feltöltöttséggel dolgozunk, és a várólistán lévő gyermekek száma is évek óta magas.

Az épület E alakú, egyik oldalon a kiszolgáló helyiségek, a másik oldalon három gondozási egység található, amelyek egyenként két csoportszobából, fürdőszobából, öltöztető helyiségből, kocsis és játéktárolóból, valamint mosdóhelyiségből áll.

Az épülethez tartozó hatalmas, felújított kert is élvezetesebbé varázsolja az ittlétet. A kert mogyorófákkal tarkított (innen kapta a bölcsőde a nevét) szépen befűvesített, dimbes-dombos, homokozóval, pancsolóval, gumitéglán elhelyezett nagyméretű rögzített fajtátekókkal berendezve. A kertet bicikli út szeli át, mely megfelelő mozgásteret nyújt a gyermekek számára.

A bölcsőde 1969-ben nyitotta meg kapuit 60 férőhellyel, jelenleg 76 férőhellyel működünk. Egy bölcsődei csoportban 12 gyermek (2 éven aluli), 14 gyermek (2 éven felüli), a sajátos nevelési igényű kisgyermekeket is ellátó csoportban 10 gyermeket nevelünk-gondozunk. Szakembereink a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során figyelembe veszik, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, direkterben kell részt venni benne, és kevésbé lehet építeni a belső motivációra, amely az átlagosan fejlődő gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

Célunk a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges biztonságos környezet megteremtése, a személyi állandóság és a derűs nevelői légkör biztosítása, továbbá az egészséges mozgásfejlődés lehetőségeinek megteremtése, mivel ezzel az egész testi fejlődést jótékonyan befolyásoljuk.

A gyermekek mozgásigényének kielégítéséhez arra törekszünk, hogy minél több időt töltsenek el tartalmasan a szabadban.

Bölcsődénkben kiemelt figyelmet fordítunk a környezettudatos nevelés támogatására, feladatunk, hogy erősítsük a gyermekben a veleszületett spontán érdeklődést és kíváncsiságot, melyet a világ jelenségei iránt tanúsítanak. Alapelvünk, hogy a gyermekek a játékban tanulnak leginkább, mivel ezen keresztül fejlődik mozgásuk, szabálytudatuk, kezügyességük, önállóságuk, biztonságérzetük. Elengedhetetlen, hogy a gyermekekkel megismertessük az élővilág szépségét és sokféleségét, felébrésszük bennük a szeretetet és a felelősséget.

A környezettudatos életmód fontosságát a szülők körében is erősíteni szeretnénk. Ezért olyan programokat is szervezünk, melyekbe a szülőket is megpróbáljuk bevonni:

- tavaszváró délután megrendezése;
- konyhakert kialakítása, melyet gyermekek és a kisgyermeknevelők közösen gondoznak;
- gyümölcsfák, virágládák telepítése a szülők segítségével;
- szelektív hulladékgyűjtők elhelyezése;
- szelektív hulladékgyűjtő sziget kialakítása a bölcsőde folyosóján;
- „Zöld” faliújságok az átadókban.

Másodlagos célunk, tanintézmény lévén a gyakorlatukat itt töltött hallgatóknak szakmai tudásunk minél magasabb szintű átadása.

Célunk elérése érdekében

A gyermekek gondozását-nevelését és a hallgatók szakmával történő megismertetését, szakképzett, felsőfokú szakirányú képzettséggel rendelkező kisgyermeknevelők végzik, akik rendszeres továbbképzésen vesznek részt.

Kisgyermeknevelőink gyermek centrikusak, és az egyénre szabott személyes gondoskodást valósítják meg.

A saját kisgyermeknevelő rendszer biztosítja a személyi állandóságot a gyermek számára a bölcsődében töltött ideje alatt.

Étkeztetés: A gyermekek korának megfelelő egészséges étkeztetést a Klassz Menza Kft. biztosítja intézményünk számára.

Munkánk során a következő elveket, feladatokat kívánjuk érvényesíteni:

Bölcsődei nevelés alapelvei:

- a család rendszerszemléletű megközelítése,
- a koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása,
- a családi nevelés elsődleges tisztelete,
- a kisgyermeki személyiség tisztelete,
- a kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe,
- a biztonság és a stabilitás megteremtése,
- a fokozatosság megvalósítása,
- egyéni bánásmód érvényesítése,
- gondozási helyzetek kiemelt jelentősége,
- a gyermeki kompetenciakésztetés támogatása.

A bölcsődei nevelés feladatai:

- a családok támogatása, annak erősségeire építve, szülői kompetencia fejlesztése,
- egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása,
- az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése,
- a megismerési folyamatok fejlődésének segítése.

A gyermekek egészséges, nyugodt fejlődése érdekében napirendünk jól szervezett, folyamatos, rugalmas, életkort és egyéni igényeket figyelembevevő, ami megkönnyíti a gyermek számára:

- az alkalmazkodást,
- az időbeni tájékozódást,
- az események előrelátását,
- a minél rövidebb várakozási időt.

Úgy dolgozunk, hogy a gondozási műveletek során (étkezés, öltözés, vetkőzés, pelenkázás, kézmosás) biztosítsuk a gyermek:

- aktív részvételét,
- elegendő időt a próbálkozásokra,
- apró mozzanatok elsajátítását.

A játékra kell biztosítanunk a legtöbb időt a szobában és a szabadban egyaránt, amely:

- segít a világ megismerésében,
- kommunikáció fejlődésében,
- a társas kapcsolatok kialakításában,
- a kreativitásban,
- a mozgásigény kielégítésében,
- az egészség megőrzésében.

Szülőkkel való együttműködés formái:

- bölcsődével, illetve kisgyermeknevelővel való ismerkedés,
- új szülőknek tájékoztató,
- beszoktatás előtti beszélgetés,
- családlátogatás,
- beszoktatás,
- kiscsoportos szülői beszélgetések évente 2-3 alkalommal,
- írásban való tájékoztatás,
- rendezvényeken való részvétel,

- napi kapcsolattartás,
- szülői Érdekképviselői Fórum tagjainak megválasztása.

Tájékoztatás

Faliújság: Minden nevelési egységben, a gyermeköltözők falán, faliújságokon tájékoztatjuk a szülőket a bölcsődénket érintő fontosabb információkkal és aktuális eseményekkel kapcsolatosan, melyek mindegyike szintén a kapcsolatépítés, fenntartás és segítségnyújtás jegyében zajlik. Itt kerül elhelyezésre a bölcsőde házirendje, az intézményrendszerünkön belüli és kívüli segítő szakemberek, valamint városi intézmények elérhetősége, a kisgyermeknevelők és más szakemberek

E-mail: A szülők tájékoztatásának egyik igen fontos eszköze az e-mailben történő információnyújtás, illetve az intézmény honlapja.

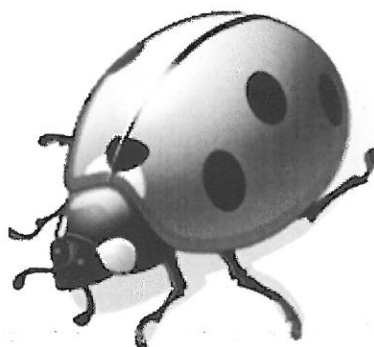
Más intézményekkel való kapcsolattartás (fenntartó, másik bölcsőde, ÚHSZK, stb.), napi rendszerességgel, illetve szükség szerint történik.

Évente megtartott programjaink

- Bölcsődék Napja;
- Bábszínház;
- Születésnap - névnap megünneplése;
- Farsangi mulatság;
- Húsvét;
- Gyermeknap;
- Évzáró kerti parti;
- Mikulás.

ÚJBUDAI BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK
ÚJBUDAI KATICA BÖLCSŐDE

1118 Budapest, Törökugrató u. 11.

TELEPHELY ADATAI

Telephely: *Újbudai Katica Bölcsőde*
Címe: 1118 Budapest, Törökugrató u. 11.
Tel: +36/1-246-5346
E-mail: szucs.aniko@katicabolcsi.ujbuda.hu
info@katicabolcsi.ujbuda.hu
Honlap: <https://ubi.ujbuda.hu/>

Ellátási terület, célcsoport:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Gazdagrét és vonzáskörzete.

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás (Gyvt. 42. §)
Játszócsoport (15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1) bekezdés)
Időszakos gyermekfelügyelet (15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1) bekezdés)

Mottónk:

*„Csak azt tedd meg másokkal, amit szeretnél, hogy veled is megtegyenek”
(Hans Küng)*

Bevezető

Az Újbudai Katica Bölcsőde gyermekjóléti alapellátás részeként a kisgyermek napközbeni ellátását végzi. A gyermekek 20 hetes kortól 3 éves korig részesülnek szakszerű nevelésben és gondozásban. Amennyiben a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de nem érett az óvodai nevelésre, orvosi szakvélemény alapján tovább nevelhető és gondozható, a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig. A bölcsődei ellátás keretében szakértői bizottság szakvéleménye alapján a bölcsőde végezheti sajátos nevelési igényű gyermek nevelését és gondozását a gyermek legfeljebb 6 éves koráig.

Jogszabályi háttér

A bölcsődénk működését jogszabályi háttér, továbbá szakmai programunkat a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja határozza meg.

A bölcsődék működésének alapvető szabályait, kereteit a Gyvt. és a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet határozza meg.

A „Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” és a Bölcsődei nevelés – gondozás szakmai szabályai (2012.), valamint módszertani levelek, útmutatók, ajánlások, határozzák meg az intézményünk szakmai feladatait, programját.

„Az egész gyermek olyan, mint egyetlen érzékszerv, minden hatásra reagál, amit emberek váltanak ki belőle. Hogy egész élete egészséges lesz-e vagy sem, attól függ, hogyan viselkednek a közelében.” (Rudolf Steiner)

Újbudai Katica Bölcsőde minőségpolitikája

Az Újbudai Katica Bölcsőde dolgozói feladatuknak tekintik, hogy nyugodt, biztonságot adó, családias légkörben, életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vételével nevelkedjenek a gyermekek bölcsődénkben. Szakszerű neveléssel és gondozással szeretnénk példát mutatni a családoknak és hozzájárulni gyermekeik egészséges személyiségfejlődéséhez. Törekszünk arra, hogy esztétikus környezet, szeretetteljes, barátságos légkör fogadja a családokat.

Kiemelt feladatunknak tekintjük a bölcsődénkben az egészséges életmódra nevelést, amely csak akkor valósulhat meg, ha a gyermekek életében van állandóság és rendszeresség. Mindezeket ma-

gas színvonalú szakmai munkánkkal igyekszünk megvalósítani. A gyermekek helyes egészséges életmódra nevelése és annak eredményessége a felnőttek példamutató magatartásán múlik. A gyermekek az alapvető értékeket a felnőttek cselekedeteiből tanulják meg.

Bölcsődénk küldetése

A családokkal együttműködve, igényes és biztonságos körülmények között, sokszínű, önfelelt játékot biztosítva, egészségesen és a világra nyitottan nevelkedjenek a gondjainkra bízott gyermekek.

Bölcsődénk bemutatása

Az Újbudai Katica Bölcsőde XI. kerület gazdagréti lakótelepén helyezkedik el. Kerületünk egyik legszebb lakótelepe. Ismertségét, az ott forgatott Szomszédok című népszerű televíziós sorozatával alapozta meg. Az ÚBI bölcsődéjeként 1985. szeptember 23-án nyitotta meg kapuit, elsőként fogadta a frissen beköltözött fiatal családok gyermekeit, 80 férőhellyel. A lakótelepet és környékét zöldterületek, karbantartott parkok, játszóterek, és jó levegő jellemzi. Bölcsődénk 104 férőhelyes, négy gondozási egységben, nyolc csoportban biztosítjuk a gyermekek szakszerű nevelését és gondozását.

A gondozási egységeink elnevezései:

- Ficánka csoport;
- Kacsa csoport;
- Mackó csoport;
- Süni csoport.

Csoportszobáink jól felszereltek, tágas terek, biztonságos tárgyi eszközök a mai kor kívánalmainak, szakmai előírásoknak minden szempontból megfelelnek és lehetőséget adnak az önfelelt játékokra. A csoportszobákhoz kapcsolódó kert, amely fákkal, zöldnövényekkel övezett, a gyermekek számára a szabad mozgást, levegőzést, nyáron a pancsolás lehetőségét biztosítja. Az udvar többnyire fűvel borított, homokozók, fából készült játékok, házikók, nagymozgást segítő játékok - motorok, libikóka, csúszda találhatóak. Intézményünk több irányból is megközelíthető, mint általában, mint autóval, vagy tömegközlekedéssel.

Bölcsődénk az alapellátáson túl, időszakos gyermekfelügyelettel, segíti a családokat. A szolgáltatás azoknak a családoknak nyújt lehetőséget, ahol a gyermek nem jár bölcsődébe. A szülők szakképzett kisgyermeknevelőkre bízhatják gyermekeiket addig, míg hivatalos ügyeiket intézik, vagy szabadidős programot szerveztek maguknak.

Bölcsődénk munkarendje:

A bölcsődénk a fenntartó rendelkezése alapján, 5 napos munkarend szerint üzemel. Dolgozóink lépcsőzetes munkakezdéssel, illetve befejezéssel végzik munkájukat. Nyitvatartási idő: 6-18 óra.

Ellátandó terület, ellátandó célcsoport

Bölcsődénk ellátási területe a fenntartó önkormányzat illetékességi területére terjed ki. Folyamatosan ellátjuk a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, védelembe vett, sajátos nevelési igényű, tartósan beteg és nagycsaládban élő gyermekeket is.

A bölcsődei szolgáltatás igénybevételének módja

Az ÚBI a gyermekek napközbeni ellátását az intézmény Szakmai Programja és SZMSZ-ében jóváhagyott rend és keretek között biztosítja. Az ellátás iránti kérelmet minden év április 1. és május

31. között lehet a soron következő nevelési-gondozási évre benyújtani. A kérelmezőt a kérelem elbírálásáról június 30-ig írásban értesíti az intézményvezető.

Bölcsődénk személyi feltételei

Elsődleges szempontunk a kisgyermek számára biztonságot nyújtó személyi állandóság biztosítása. A gyermek bölcsődébe kerülésétől „saját kisgyermeknevelő” végzi a nevelését - gondozását és kíséri figyelemmel a fejlődését. A kisgyermeknevelők munkáját minden egységben egy bölcsődei dajka segíti.

Minden szakdolgozónk az előírásoknak megfelelően szakképzett, magas szakmai szinten végzik a munkájukat.

Kisgyermeknevelőink minden hónapban házi továbbképzésen, öt évenként az előírásoknak megfelelően akkreditált továbbképzésen vesznek részt.

Nevelési –gondozási munkánk célja

Legfontosabb feladatunk, célunk, az ellátási területünkön, a családban nevelkedő gyermekek számára, családi hangulatban, derűs légkör biztosításával, a családi nevelésre építve, a bölcsődei nevelés- gondozást igénylő 0-3 éves korú gyermekek, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek teljes integrációban, magas színvonalon való ellátása, testi és szellemi fejlődésük biztosítása.

Étkeztetés: A gyermekek korának megfelelő egészséges étkeztetést Klassz Menza Kft. biztosítja intézményünk számára.

*„A gyermek a világra nyitott lény.
A simogatásra simogatással, a jókedvre jó kedvvel, tevékenységre tevékenységgel felel.”
(Mérei Ferenc)*

A bölcsődénkben alkalmazott nevelési és gondozási elvek

Munkánk során folyamatosan érvényesítjük a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjában megfogalmazott elveket.

Nevelői-gondozói feladataink

Az egészséges életmódra nevelés megalapozása bölcsődénkben kiemelt helyet foglal el. A harmonikus pszicho-szomatikus fejlődéshez elengedhetetlen a példamutató, biztonságos környezet megteremtése. A gyermekek életkorához, egyéni fejlettségükhöz kialakított napirend, megalapozza kultúrhigiénés jó szokások kialakulását. A ránk bízott gyermekek egészséges életmódra nevelése összetartozik a gondozással, a testi, értelmi, érzelmi, akarati neveléssel, valamint a szociális fejlődéssel. A kisgyermekkel való folyamatos kapcsolatunkban mintát nyújtunk a helyes szokások elsajátítására, azok elmélyítésére, rendszeressé tételére.

"Arra taníts, hogy önálló lehessenek, hogy büszke lehessenek magamra! Hogy elgondolkozzam rajta, hogy képessé váljak rá, hogy eldönthessem, hogy végbevigyem. Én magam! Mert ez az út vezet el a gyermeki lét végső céljához, a boldog felnőtté válásig." (Maria Montessori)

A környezettudatos nevelés alapjait 2016 elején lefektettük, több intézkedést, feladatot és programot vittünk végbe annak érdekében, hogy a bölcsőde külső és belső környezetét szebbé tegyük. Ültetünk szobanövényeket, az udvaron fából készült ládába virágokat és fűszernövényeket, valamint gyógynövényeket. Ennek az alapozásnak az eredménye a következő években lesz tapasztalható.

Célunk, hogy a későbbiekben is fenntartsuk, a kisgyermek kiváncsiságát az őket körbe vevő környezetük iránt, megfigyelhessék a növények fejlődését, gondoskodásra ösztönözzük őket.

A családokkal közös játék formájában ünnepeljük meg a környezetvédelemmel kapcsolatos „Jeles napokat”, úgymint:

- a vizes élőhelyek napja (játék a vízzel, halmazállapotok, vízinövények, vízben élő állatok, könyv-nézegetés, beszélgetés);
- az egészség világnapja (közös program a szülőkkel, kirándulás, egészséges ételek fogyasztása);
- madarak és fák napja (a kisgyermeknevelők a gyermekekkel a bölcsőde kertjében megfigyeli a madarakat, madárfészket keresnek a fákon);
- azok a csodálatos növények napja (virágültetés, növénygondozás, stb.).

Az Újbudai Katica Bölcsődénkben a gondozás - része a nevelőmunkának, a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik.

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, meleg szeretetteljes légkörben, elegendő időt biztosítva, élményforrás a gyermek számára.

A kisgyermeknevelőink, a gyermekek aktivitására számítva, a gondozási helyzetekben támogató figyelmükkel, elismerésükkel segítik a gyermekek próbálkozásait.

Intézményünkben a gyermekek napirendje függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségüktől, szükségleteiktől. A napirendet úgy állítjuk össze, hogy a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen. A napirend kialakításánál figyelembe vesszük a gyermekek fejlődését, temperamentumát, az évszakok váltakozását, továbbá figyelembe vesszük a gyermek otthon kialakított napirendjét, bölcsődénkbe való érkezését és távozását.

A jól kialakított napirend egyfajta kiszámíthatóságot, nyugalmat, rendszerességet és biztonságot ad a gyermekek életében.

A játék, a játszás a legalapvetőbb tevékenysége bölcsődénkbe járó gyermekeinknek. A gyermekek játéka során kisgyermeknevelőink biztosítják az elmélyült, játék feltételeit:

- a nyugodt légkört, a gyermekek életkorának megfelelő fajtájú és mennyiségű, minőségű játékot,
- a szoba megfelelő berendezését,
- a játékok megfelelő elhelyezését,
- a szabad választás lehetőségét,
- a gyermekek fejlődésének és kreativitásának támogatását,
- megfelelő játékeszközök biztosítását a szabadban tartózkodás ideje alatt,
- biztosítjuk a kisgyermeknevelői állandóságot, elegendő időt, és tiszteletben tartjuk a gyermekek játékát.

*„A gyerekeknek lehetőséget kell kapnia rá, hogy minden játékot saját kedve szerint használjon, ne pedig úgy, ahogy a szülő, a tanító, vagy a játék készítője jónak látná”
(Bettelheim)*

Bölcsődénk kapcsolata a családokkal

A bölcsőde meghatározó szerepet tölt be, mint első nevelési- gondozási intézmény a gyermekek személyiségének fejlődésében, alakulásában.

A családok életében kiemelkedően fontos állomás gyermekük bölcsődébe iratása. Ezt készíti elő a „bölcsődekóstolgató”, amely egy olyan nyílt nap az intézmények életében, amely a gyermekek felvétele előtt tájékoztatást ad a szülők számára az intézményben folyó munkáról, a felvételek

rendjéről. A közös programon a gyermekek játszhatnak, ismerkedhetnek a bölcsődével és a kisgyermeknevelőkkel, a szülők érdeklődésüknek megfelelően meghívott szakemberek előadásain vehetnek részt.

Miután a család eldöntötte, hogy bölcsődébe adják gyermeküket, a beiratkozást követően meghívjuk a családot egy közös játékra, ismerkedésre, megbeszélésre. Megismerkedhetnek gyermekük kisgyermeknevelőjével és azzal a csoporttal, amelybe gyermekük felvételt nyert. A találkozás során beszéljük meg az első ismerkedés és a beszoktatás időpontját, ütemezését. Ezek az időpontok akkor optimálisak, ha mindkét gyermeknevelő a csoportban van. Egyszerre csak egy család látogatja meg a csoportot, a kisgyermeknevelők ekkor tudnak egyénre szabottan foglalkozni, beszélgetni a családdal.

A családlátogatás fontossága a bölcsődénkben

A családlátogatás fontos esemény a kisgyermeknevelők és a család számára egyaránt. Lehetővé teszi számunkra a gyermek megismerését otthoni környezetében, segíti munkánkat a gyermek beilleszkedésének könnyebbé tételében, valamint a család is tudatosabban tudja felkészíteni gyermekét a bölcsődei életre a megbeszélte információk alapján.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy a családok otthonában folytatott beszélgetések oldottabbak, a szülők az otthoni környezetben nyitottabbak, bátrabban tesznek fel akár kényes kérdéseket is gyermekükkel kapcsolatban.

Nekünk kisgyermeknevelőknek nem csak munkaköri kötelességük a családlátogatás, hiszen a látogatás során egy olyan, bizalmon alapuló jó kapcsolat veheti kezdetét, amely a család és a kisgyermeknevelő együttműködését segíti a gyermek érdekében.

Szülővel történő fokozatos beszoktatás bölcsődénkben

A Bölcsődék Országos Módszertani Intézetében Német Margit pszichológus 1979-ben dolgozta ki a fokozatos beszoktatás, majd az anyával történő fokozatos beszoktatás módszerét. Felismerte, hogy az idegen környezet, a megváltozott életkörülmények, a minden átmenet nélkül történő elválás károsan hat a gyermek pszichoszomatikus fejlődésére.

A bölcsődénkben a gyermek szülővel történő fokozatos beszoktatása, amely segíti az alkalmazkodást, és lehetővé teszi, hogy ne minden átmenet nélkül kerüljenek be a gyermekek egy számukra új, ismeretlen, környezetbe.

A családok megismerhetik a bölcsődében folyó munkát, a nevelésünk és gondozásunk minőségét, ezáltal bátrabban hagyják gyermeküket a bölcsődében.

A beilleszkedés minden gyermekből más és más reakciót válthat ki. Egyes gyermekek könnyebben alkalmazkodnak az új környezethez, másoknál sajátos pszichés, illetve szomatikus tünetek jelentkezhetnek. Kisgyermeknevelőink, türelmükkel a gyermekek életkori sajátosságaiknak ismeretével, megfigyeléseik és a szülők által adott információk alapján találják meg a gyermek felé vezető utat. A szülőtől való elválás megkönnyítése érdekében, egyéni bánásmódot alkalmazva, fokozatosan, lépésről-lépésre próbáljuk átvinni a szülőktől a gyermek gondozását.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás átlagosan tíz napig tart. A beszoktatás első napjaiban a gyermek és a szülő fogadása játékidőben történik, amely elősegíti az új környezettel, a tárgyi és személyi feltételekkel való fokozatos ismerkedést.

A beszoktatás naponkénti idejét pontosan nem lehet meghatározni, ez függ a gyermek kedélyállapotától, tűrőképességétől, alkalmas arra, hogy akár délutáni időpontban is történhet a beszoktatás.

Kisgyermeknevelőink, türelmükkel a gyermekek életkori sajátosságaiknak ismeretével, megfigyeléseik és a szülők által adott információk alapján találják meg a gyermek felé vezető utat.

Családokkal való kapcsolattartás, rendezvényeink

Fontosnak tartjuk a szülőkkel, családokkal a folyamatos kapcsolatot, közösen tartott programokat. Egész évben lehetőséget biztosítunk, hogy a családok betekintést nyerhessenek a bölcsődei élet mindennapjaiba.

A családokkal együtt tervezett programok, ünnepek, a szülőcsoportos beszélgetések, a közös családi délutánok pozitívan hatnak mind a családokra, mind a kisgyermeknevelőinkre. A programokra meghívókkal készülünk, a rendezvényekre feldíszítjük a szobákat és a kertet. A szülőcsoportos beszélgetéseken körbeüljük az asztalt, ez az egyenrangú kapcsolat kialakítására törekszünk. Ezek a beszélgetések mindig oldott hangulatban zajlanak, kikapcsolódást jelentenek a szülők számára is. A szülők nyitottak, érdeklődők, szívesen jönnek programjainkra, ahol ismerkedhetnek, beszélgethetnek egymással, gyakran barátságok is kialakulnak közöttük.

Megrendezésre kerülő családi programjaink:

- Mikulás ünnepség,
- Karácsonyi készülődés, (kreatív délutánok, mézeskalácssütés),
- Karácsonyi ünnepség,
- Farsang,
- Húsvét: tojásfestés, tojáskeresés,
- Bölcsődék Napja,
- Anyák napja,
- Babelőadás,
- Családi-és gyermeknap,
- Búcsú az óvodába induló gyermekektől,
- Jeles napok.

Kapcsolattartásunk a családokkal

A napi találkozások során kisgyermeknevelőink tájékoztatják a családokat gyermekük bölcsődében eltöltött napjáról- történekről, fejlődéséről. Érkezésekor és távozásakor a szülők és a kisgyermeknevelők kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek mindennapjairól.

Mindennapi tájékoztatást segítő közvetett kapcsolati formák a bölcsődénkben:

- üzenő füzet,
- faliújság,
- kiadványok, tájékoztatók,
- plakátok,
- cikkek, programok, ajánlások,
- meghívók,
- étlap.

Kapcsolattartásunk az óvodákkal

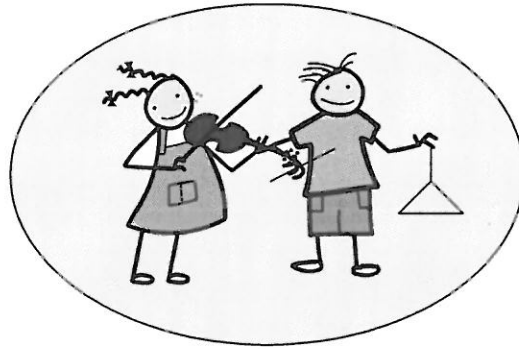
A szomszédságunkban található óvodákkal jó kapcsolatot alakítottunk ki. Az óvodába menő gyermekek szüleinek az óvodavezetők tájékoztatást nyújtanak a beiratkozással kapcsolatos tudnivalókról, pedagógiai programjaikról, bölcsődénkben. Az óvónők, az intézményükbe felvételt nyert gyermekeket meglátgatják, játékot kezdeményeznek, ajándékokkal kedveskednek. Az őszi

óvodakezés előtt a kisgyermeknevelők a gyermekekkel ellátogatnak az óvodákba, játszhatnak, és találkozhatnak a leendő óvónőjükkel.

Szakmai programunk további céljai:

- az ellátás színvonalának további emelése,
- a munkánkban elért eredmények magasabb szintre emelése,
- a bölcsődénk hírnevének további öregbítése,
- a munkatársak magasabb szintű megbecsülése.

ÚJBUDAI BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK ÚJBUDAI DÚDOLÓ BÖLCSŐDE

1112 Budapest, Menyecske utca 2.

TELEPHELY ADATAI

Telephely: *Újbudai Dúdoló Bölcsőde*
Cím: 1112 Budapest, Menyecske utca 2.
Telefon: +36/1-310-0133
E-mail: dekany.krisztina@dudolobolcsi.ujbuda.hu
info@dudolobolcsi.ujbuda.hu
Honlap: <https://ubi.ujbuda.hu/>

Ellátási terület, célcsoport:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Órmező és vonzáskörzete.

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás (Gyvt. 42. §)
Időszakos gyermekfelügyelet (15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1) bekezdés)

A Szakmai Program az ÚBI Szakmai Programjában foglalt szakmai alapelvek figyelembevételével készült, annak mellékleteként.

Mottónk:

*„Nincs az életben nagyobb felelősség és nagyobb megtiszteltetés,
mint hogy felnevelhetjük a következő nemzedéket.”
(Dr. C. Everett Kopp)*

A bölcsőde bemutatása

Az Újbudai Dúdoló Bölcsőde az ÚBI telephelye, az Órmezei lakótelepen található, az emeleten óvoda üzemel. Négy gondozási egységben, 8 csoportban 104 férőhellyel rendelkezünk.

A ránk bízott gyermekeket meleg, érzelmi biztonságot nyújtó légkörben, a gyermekek egyéni igényeinek figyelembevételével gondozzuk-neveljük. Kisgyermeknevelőink személyisége szeretetet, megértést, védelmet sugároz a gyermekek felé.

Csoportszobáink világosak és esztétikusak. A berendezésük a szakmai alapelvekhez és a gyermekek életkori szükségleteihez igazodik, támogatja a gyermekek önállósodását és kényelmét. Biztosítjuk a feltételét annak, ami életüknek ebben a szakában a legfontosabb: a békés, nyugodt, elmélyült játékot, az együttjátszás lehetőségét gyermekekkel, felnőttel egyaránt. A változatos játszósarkok kialakítása és az adott korcsoportnak megfelelő sokféle játék és mozgásfejlesztő eszköz lehetőséget teremt az önfeledt játéktevékenységre. Játszókertünk gondozott, biztonságos és változatos mozgástérrel szolgálja a levegőn való tartózkodás élményét.

Kisgyermeknevelőink munkáját egy összehangoltan együttműködő technikai személyzet segíti. Intézményünkben a gyermekek korának megfelelő egészséges az étkeztetést a Klassz Menza Kft biztosítja. Bölcsődénk gyermekorvosa hetente látogatja az intézményt.

Sajátosságaink

A hátrányos helyzetű gyermekek segítése. A családok segítése érdekében kapcsolatban állunk a Menedékház Alapítvány Családok Átmeneti Otthonával, állandó kapcsolatot tartunk a családgondozókkal és az ÚHSZK-val.

2016. szeptember 01-től speciális csoportot indítottunk, ahol évente 6 Sajátos Nevelésű Igényű gyermekeket fogadunk.

2016 őszétől sikerült kialakítanunk egy Fejlesztő-szobát és egy belső – játszóteret mellyel segíthetjük a gyermekek fejlesztését és támogatását.

Igény esetén a pedagógiai szakszolgálat alkalmazásában álló segítő szakemberek: gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus, konduktor kollégák támogatják a kisgyermeknevelők munkáját, és állnak a családok rendelkezésére.

Fontosnak tartjuk a családokkal való együttműködést, a kölcsönös bizalmon alapuló korrekt partneri viszony kialakulását szülő és kisgyermeknevelő között. Minden évben szervezünk olyan programokat (pl.: gyermeknap, családi délutánok, ünnepek, stb.), melyeken a gyermekek a családjukkal közösen vehetnek részt. Rendszeresen tartunk szülőcsoportos beszélgetéseket, itt lehetőség adódik nevelési kérdések megvitatására is. A programok és beszélgetések nagy értéke az egymás mélyebb megismerése és elfogadása, a szülői kompetencia, valamint a családok igényeinek tiszteletben tartása.

Sajátos nevelési igényű kisgyermek nevelése, gondozása

Bölcsődénk speciális csoportban és teljes integráció keretei között felvállalja sajátos nevelési igényű kisgyermek nevelését, gondozását. A sajátos nevelési igényű gyermekek egy része szakértői bizottság vagy gyógypedagógus javaslata alapján kerül intézményünkbe, másik része spontán integrációval, a nevelés, gondozás során ismerjük fel az átlagostól eltérő fejlődést.

A sajátos nevelési igényű kisgyermek ellátása team munkában történik, melyben részt vesznek: kisgyermeknevelők, gyógypedagógus, bölcsődeorvos. A bölcsődei szakemberek figyelemmel kísérik és rögzítik a gyermekek fejlődését, a kompetencia határok tiszteletben tartása mellett tájékoztatják a szülőket, ha szükséges javasolják a szakértői vizsgálat elvégzését.

Bölcsődénk lehetőséget biztosít a sajátos nevelési igényű kisgyermek korai fejlesztésére is, melyet a pedagógiai szakszolgálat utazó gyógypedagógusa, a szakértői bizottság javaslata és előírása alapján végez.

Küldetésünk

Bölcsődénk a Gyvt. értelmében a személyes gondoskodás keretein belül, a gyermekjóléti alapellátás rendszerében biztosítja a 0-3 éves kisgyermek napközbeni ellátását. Feladatunknak tekintjük, hogy szakszerű, színvonalas ellátást nyújtunk ezen korosztály számára, mely biztosítja a kiegyensúlyozott harmonikus fejlődést, a személyiség kibontakozását, a korai szocializáció elősegítését, figyelembe véve a gyermek életkori és egyéni sajátosságait.

A szakmai igényességünk, a társadalmi elvárások megkövetelik a minőség fontosságát, ebből adódóan olyan szakmai szolgáltatás nyújtására törekszünk, amely a mai kor igényeit is figyelembe véve a kisgyermekes családok támogatására helyezi a hangsúlyt, középpontjában a gyermekkel.

Célunk

Biztonságérzetet nyújtó, tevékenységre motiváló környezet kialakítása, melyben a gyermek saját képességei szerint fejlődhet, lehetősége van megtapasztalni az önfelelt, aktív játék örömét, mely képessé teszi a későbbi élet során a kreatív továbbfejlődésre.

Bölcsődénkben a nevelés – gondozás a 0-3 éves életszakasz meghatározó szerepének elismerésével, a bölcsődei nevelés gondozás története alatt felhalmozódott értékek mentén, az elismert gyakorlat figyelembe vételével meghatározott szakmai alapelvek szerint történik.

A gyermekeket fogadó kisgyermeknevelőink a kisgyermek gondozása-nevelése iránt elhivatottságot érző, csecsemő- és kisgyermekgondozó-nevelő szakképesítésű szociális szakemberek.

Szakmai erősségünk: intézményünk valamennyi dolgozójának lelkiismeretes munkája és gyermekszerepeltete, mely hozzájárul a szakmai színvonal emeléséhez. Kisgyermeknevelőink rendszeresen részt vesznek akkreditált képzéseken.

Bölcsődénk szakmai munkája során együttműködik a kisgyermeknevelő szakképzést folytató oktatási intézményekkel. Aktívan részt veszünk a bölcsődei szakemberképzés gyakorlati oktatásában.

A környezettudatos szemléletet erősítjük a gyermekek, a szülők és a kollégák felé. A „jeles zöld napokkal” a bölcsőde új hagyományokat teremt, mellyel a gyermekek és családjaik környezettudatos szemléletét erősítjük és a mindennapokban a környezetünkért felelős látásmódot.

2015. évtől bölcsődénk részt vesz a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület „Madárbarát Kert Programjában.” Melyet 2017 júliusába el is nyertünk, tehát most már büszkén viseljük ezt a címet!

2016-tól bölcsődénk részt vesz a XI. kerület Újbuda Önkormányzat Környezettudatos Bölcsőde Programjába.

Ennek keretében 2017 tavaszán Sóbarlangot, Mezítlábas parkot, valamint Szenzomotoros – Fűszernövény kertet- „Gyíkparadicsommal” avattunk fel intézményünkben!

Sóbarlangunk melyben 5 tonna holt-tengeri só lett beépítve fény és hangterápiával segíti a kisgyermek egészségének megőrzését. A Salzberger sóbarlang különlegessége, hogy tökéletesen ötvözi a só jótékony hatását szín- és hangterápiával: a beépített fénytechnika kihasználja a színek terápiás hatását, és kellemes közérzetet biztosít. A meleg színek, a sárga, a narancs és a vörös serkentőleg, élénkítőleg hatnak és felpezsdítenek, míg a hideg színek, a lila, a kék és indigó oldják a feszültséget és megnyugtadják az idegeket. A sóbarlang levegője csillapítja a köhögést, és jótékony hatással van számos légúti és egyéb allergiás problémára is. A sóbarlang ezen kívül különösen hasznos a kisgyermeknél, preventív jellege miatt is. A nálunk gondozott gyermekek nemcsak észrevétlenül gyógyulhatnak, hanem játszhatnak és „só homokozás” közben énekes madarak füttykoncertjét is hallgathatják, és ezek által új ismeretekre, tapasztalatokra tehetnek szert!

A Meztőlábas Parkunkban felfedezhetik a növény és állatvilág szépségeit és különlegességeit és rengeteg új tapasztalattal gyarapíthatják tudásukat, ismereteiket. Különböző anyagok megismerése például: fű, kavics, murva, háncs, homok, gumitégla és morzsaléka stb., valamint az anyagok hőmérsékletével és felületükkel is megismerkedhetnek, ezáltal fejlődik talpi érzékelésük, felpezsdül vérkeringésük. A meztőlábas séta ráadásul jótékony hatást fejt ki a szervezetre azáltal, hogy üdítő talpmasszázs-ként pezsdíti fel a vérkeringést és az érrendszert, valamint az anyagcsere folyamatokat. Mivel erősíti a talpizmokat, kivédi a lúdtalp kialakulását. A társas kapcsolatok kialakításában és a különböző megismerő folyamatokban nagy szerepet játszik a park. Fejleszti a használata a gyermekek figyelmét, koncentrációképességét, szem- kéz-láb koordinációját, emlékezetét, egyensúlyérzékét. Mozgásfejlődésükben pedig nagy szerepet tölthet be a park. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésében is komoly szerepet játszik, hiszen az élménypedagógiai és kalandterápia ezeknek a gyermekeknek az egyéni bánásmód segítségével még több tapasztalatot, biztosit a park segítségével. Fűszer, és gyógynövény kertünk igazi aktív kikapcsolódást kínál, hiszen itt nem csak nézni lehet a növényeket, hanem megérinteni akár megkóstolni is szabad. Herba parkunk a lélek és a test ápolására, gyógyítására észrevétlenül is ad lehetőséget. A gyermekek taktilis érzékelését, szaglását nagyon jól fejleszti és a növények közül előbújó gyíkok látványa újabb ismeretekkel gazdagíthatja a gyermekek tudását. A különböző méretű fatuskókon megpihenhetnek a gyermekek illetve a rajtuk napozó gyíkok tanulmányozására, megfigyelésére ad lehetőséget. Nem utolsó sorban pedig a gyógy és fűszernövényeket a szülők is megismerhetik és későbbiekben az otthoni étkezésükbe is beiktathatják. Mind a meztőlábas és herba valamint gyíkparadicsomunkat délután a szülők együtt a gyermekekkel közösen is felfedezhetik és új közös élményekkel gyarapodva távozhatnak otthonukba.

A következőket valósítjuk meg a környezetvédelem érdekében:

„Zöld faliújság”, melyen a környezettudatossággal kapcsolatos híreket találhatnak, olvashatnak a szülők.

„Zöld sarok” szobanövényekkel és terráriummal, achát csigák telepítése, itt a gyermekek a növényápolási és állatgondozási feladatokkal ismerkedhetnek játékos formában.

„Zöld Sziget” kialakítása a két előtérben, a csoportszobákban és az irodákban, ahol megvalósítjuk a szelektív hulladékgyűjtést.

Szakmai hitvallásunk

Nevelési-gondozási munkánkat „A Bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramjában” meghatározott tartalmi szabályozók alapján látjuk el:

A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei:

1. A család rendszerszemléletű megközelítése.
2. A kora gyermekkori intervenciós szemlélet befogadása.
3. A családi nevelés elsődleges tisztelete.
4. A kisgyermeki személyiség tisztelete.
5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe.
6. A biztonság és a stabilitás megteremtése.
7. A fokozatosság megvalósítása.
8. Egyéni bánásmód érvényesítése.
9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége.
10. A gyermeki kompetencia készítés támogatása.

A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai:

1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése.
2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása.
3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése.
4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése.

A bölcsődei nevelés főbb helyzetei:

- tanulás,
- gondozás,
- játék,
- mozgás,
- mondóka, ének,
- vers, mese,
- alkotó tevékenységek,
- egyéb tevékenységek.

A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei:

- „Saját kisgyermeknevelő”- rendszer,
- a gyermekcsoportok szervezése,
- tárgyi feltételek,
- napirend.

A családok támogatásának módszerei és lehetőségei:

- családlátogatás,
- beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos (2-3 hét) beszoktatás,
- napi kapcsolattartás,
- egyéni beszélgetés,
- a szülőcsoportos beszélgetések,
- szülői értekezlet,
- indirekt kapcsolattartási formák.

Személyi feltételek:

Bölcsődénk nevelő, gondozó munkájának alapját a humanista értékek jellemzik. A gyermeket tisztelet és megbecsülés övezi. Nevelési-gondozási munkánkat a gondoskodás és törődés, a feltétel nélküli elfogadás, a felelősség, valamint a másik megismerésének igénye jellemzi.

Szakmai programunkban a nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkot egymással. A gondozási teendőket tapintatosan, a gyermekek egyéni fejlődési üteméhez igazodva látjuk el, miközben aktivitásukat, önállósodási törekvéseiket a napirendjük keretein belül elegendő idő megadásával, ösztönzéssel, segítséggel, odafigyeléssel támogatjuk. Minden helyzetben gondoskodunk arról, hogy az egyéni bánásmód, a gyermekek egyéni igényei kielégítésre kerüljenek.

Az egészséget alapvető értéknek tekintjük, gondozási-nevelési munkánk során törekszünk az egészséges életmód, a helyes szokások kialakítására.

A gyermekek érzelmi biztonságát az állandóság biztosítja. Alapvető feladatunk, hogy úgy szervezzük a gyermekek bölcsődei életét, hogy mindig azok a felnőttek vegyék körbe a gyermekeket, akik ismerik, akik mindent tudnak róluk, a saját kisgyermeknevelőik. Ugyanilyen fontos feltételként biztosítjuk az állandó környezetet, a csoport és helyállandóságot.

Valljuk, hogy a kisgyermekkor legalapvetőbb és legfejlesztőbb tevékenysége a játék, ezért napirendünket úgy szervezzük, hogy minél több időt, helyet, alkalmat, lehetőséget biztosítsunk az elmélyült játékra a szabadban és a szobában egyaránt. Néhány csoportunkban a szülőkkel való egyetértésben alkalmazzuk a Montessori-pedagógiai elveket, módszereket. A gyermekek önálló aktivitását, kreativitását életkoruknak megfelelő játékokkal, ismeretnyújtással, figyelmes támogató, bátorító megerősítéssel, élmények nyújtásával fejlesztjük.

A kisgyermeknevelőink által kezdeményezett -- életkornak megfelelő -- alkotó tevékenységek során a gyermekek átélhetik a kezdeményezés, próbálkozás örömét, fejlődik a szem-kéz koordinációjuk, képzleti működésük, a figyelem összpontosítására való képességük, gondolkodásuk. A bölcsődei élet szervezésében elsődleges célnak tartjuk, hogy a szülők és a bölcsőde közötti kapcsolattartás, a kölcsönös tájékoztatás a gyermekek jó-létét, fejlődését támogassa.

ÚJBUDAI BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK
ÚJBUDAI BÓBITA BÖLCSŐDE

1116 Budapest, Fonyód utca 3-5.

TELEPHELY ADATAI

Telephely: Újbudai Bóbita Bölcsőde
Cím: 1116 Budapest, Fonyód utca 3-5.
Telefon: +36/1-208-19-09
E-mail: schmidka.eva@bobitabolcsi.ujbuda.hu
info@bobitabolcsi.ujbuda.hu
Honlap: <https://ubi.ujbuda.hu/>

Ellátási terület, célcsoport:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Albertfalva és vonzáskörzete.

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás (Gyvt. 42. §)
Játszócsoport (15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1) bekezdés)
Időszakos gyermekfelügyelet (15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1) bekezdés)

Mottónk:

„Ez élet aranyló porszemcséit akárhogy szorongatjuk, mind kevesebb lesz belőle, és eljön az a pillanat, amikor az utolsó arany szemcse is, az utolsó nap is, az életünk a tenyerünkéből elsodródik. Én mindig azt mondom, az ember arra született, hogy odaadja ezeket az értékeket valamiért, egy nagyobb értékért.”
(Böjte Csaba)

A bölcsőde minőségpolitikája

A kisgyermek magas szakmai színvonalú nevelése-gondozása, a minőségi munka, az Újbudai Bóbita Bölcsődében alapvető követelmény. Ezt csak úgy tudjuk biztosítani, hogy a kisgyermeknevelők folyamatosan és rendszeresen járnak továbbképzésekre, illetve fontosnak tartják az önképzést. A szülők elégedettségét évenként mérjük (központi kérdőívek) értékelés után az eredményeket beépítjük munkánkba ezzel is javítva az ellátás színvonalát.

A bölcsődében a vezető és a helyettes rendszeresen ellenőrzi a szakmai munkát. Évente kapunk ellenőrzést a munkáltató részéről is.

A szakmai program tartalma és megvalósítása a házi továbbképzésekben is megjelenik.

Erősségek:

- szakképzett kisgyermeknevelők,
- minőségi ellátás,
- jó kapcsolat a családokkal,
- partneri kapcsolat a társintézményekkel,
- jó megközelíthetőség,
- anyagi támogatás az alapítványtól,
- igény a BA képzés megszerzésére.

Fejlesztésre váró területek:

- az aktuális igényekhez igazodó továbbképzések szervezése,
- szakmai támogatás, segítség a munkáltató részéről,
- közösségépítő programok finanszírozása,
- a kisgyermeknevelők kommunikációs készségének segítése,
- bölcsőde folyamatos felújítása,
- új dolgozók betanítása.

A bölcsőde feladata

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonság megteremtésével, odaforduló szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával segíteni a harmonikus fejlődést, a csoportban gondozható, nevelhető.

Sajátos nevelési igényű kisgyermek nevelése, gondozása

Bölcsődénk speciális csoportban és teljes integráció keretei között felvállalja sajátos nevelési igényű kisgyermek nevelését, gondozását. A sajátos nevelési igényű gyermekek egy része szakértői bizottság vagy gyógypedagógus javaslata alapján kerül intézményünkbe, másik része spontán integrációval, a nevelés, gondozás során ismerjük fel az átlagostól eltérő fejlődést. A sajátos nevelési igényű kisgyermek ellátása team munkában történik, melyben részt vesznek: kisgyermeknevelők, gyógypedagógus, bölcsődeorvos. A bölcsődei szakemberek figyelemmel kísérik és rögzítik a gyermekek fejlődését, a kompetencia határok tiszteletben tartása mellett tájékoztatják a szülőket, ha szükséges javasolják a szakértői vizsgálat elvégzését.

Bölcsődénk lehetőséget biztosít a sajátos nevelési igényű kisgyermek korai fejlesztésére is, melyet a pedagógiai szakszolgálat utazó gyógypedagógusa, a szakértői bizottság javaslata alapján végez.

A kötelező alapellátás biztosítása

Alapelv a családok segítése abban, hogy az anya munkát tudjon vállalni vagy képezni tudja magát. Ezen felül olyan gyermekek számára ellátást, gondozást-nevelést biztosítani, ahol ez a családban nem vagy csak részben biztosított (pl.: szociálisan hátrányos helyzetű családok, gyermekét egyedül nevelő szülő, stb.). Biztosítani kell, hogy a gyermekek részt vehessenek jó színvonalú napközbeni gyermekellátásban, függetlenül a családjuk jövedelmétől, a szülők foglalkozásától, etnikai háttértől.

A bölcsődei gondozás-nevelés feladatainak megvalósítása:

- A bölcsődei gondozás-nevelés feladata a gyermek testi-és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése.
- Az egészséges életmód alakítása: egészségnevelési programok, rendszeres gyermek-fogorvosi vizsgálat megszervezése helyben, a bölcsődében.
- Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése.
- A megismerő folyamatok fejlődésének segítése.

A bölcsődei élet megszervezése:

- Szülővel történő fokozatos beszoktatás.
- Kapcsolat a szülővel, családlátogatás. Ösztönözni kell a szülőket az együttműködésre, és lehetővé kell tenni számukra a bölcsődei életbe való bekapcsolódást.
- Gyermekcsoportok napirendjének megszervezése, külön figyelmet fordítva a levegőztetés lebonyolítására.
- Kiscsoportos szülői beszélgetések szervezése.
- Szülői Érdekvédelmi Fórum létrehozása.
- Dolgozók munkarendjének megszervezése.
-

A bölcsőde kapcsolatai más intézményekkel:

- Kapcsolat a Védőnői Szolgálattal.
- Kapcsolat az ÚHSZK-val.
- Kapcsolat kerületi óvodákkal.
- Egyéb kapcsolatok olyan intézményekkel, melyek a családok kapcsolatba kerülhetnek, s melyek a családokat segíthetik.
- A kerületi védőnői, az ÚHSZK-val olyan programokat szerveznek, amivel már a várandósság alatt olyan információkat, segítséget kaphatnak a leendő szülők, ami később erősítheti őket szülői hivatásukban

Kapcsolattartás a szülőkkel

A bölcsőde nyitott minden érdeklődő számára függetlenül attól, hogy jelenlegi, illetve jövőbeli gyermekről van szó. Az idejárom gyermekek szülei bármikor bejöhetnek és megnézhetik, hogy mi is történik intézményünkben, milyen ellátást kapnak gyermekeik.

A vezetők és a kisgyermeknevelők előre megbeszélte időpontban, illetve szükség szerint bármikor állnak a szülők rendelkezésére.

Csoportos szülői értekezletek: Egy évben két alkalommal tartjuk, aktuális eseményekről, programokról, közös feladatokról való tájékoztatás, eszmecsere.

Szülőcsoportos beszélgetések: A szülőknél felmerülő aktuális kérdések (pl. szobatisztaság, alvás, agresszió, étkezés, óvodai beíratás, betegségmegelőzés, elvárások) körbejárása, megbeszélése.

Közös programok tervezése: A partneri kapcsolat erősítése érdekében a szülők is részt vehetnek programjainkon (pl. családi délután, farsang, karácsony, gyermeknap, kertészkedés, stb.) Tapasztalataink azt mutatják, hogy ezek a találkozási formák működőképesek, igény van rájuk, és szorosabbá teszik a nevelők és szülők kapcsolatát. Szülői érdekképviseleti fórum a gyermekek és a szülők jogainak érvényesítése céljából szerveződött, melynek tagjai a mindenkori bölcsődei csoportokból választott szülők.

Egyéb kapcsolattartási formák:

- faliújság,
- üzenő füzet,
- egyéni konzultáció fogadóóra keretében.

Az Újbudai Bóbita Bölcsőde szakmai programjának célja

Szakmai programunkkal szeretnénk az országos alapprogramot helyben magas színvonalon megvalósítani, valamint szakmai értékeinket megőrizni és továbbadni. Kívánatosnak tartjuk a már kialakult jó gyakorlatok megerősítését, de nyitottak vagyunk az új módszerek és tevékenységi formák befogadására és bevezetésére is. Fontos számunkra a szülők segítése, a kapcsolatok építése és a szervezetfejlesztés is.

A bölcsődei nevelés példaereje nagy, mely a gyermekek személyiségét egy életre befolyásolja. Az itt dolgozók ennek segítségével tudják a gyermekeket és szülőket/ az egészséges, környezetbarát, humánus élet medrébe terelni.

A gyermek értelmi, érzelmi fejlődésében, ismeretszerzési folyamatában, a spontán játék mellett jelentős szerepet játszik minden olyan tevékenység, melyet a nevelők kezdeményező irányítással és a játékos messzemenő figyelembevételével végeznek. Amikor a kisgyermekkel együtt ültetünk /pl.: a paradicsomot/, új ismeretek sorával gazdagodik: az ültetés, locsolás közben a száraz, vagy nedves talajt tapint, figyelheti a növény növekedését, gyomot irt körülötte, figyeli virágzását, termését stb., talán megsejt valamit a nagy természeti körforgásból. Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a kisgyermek saját szűkebb és tágabb természeti környezetéről korának megfelelő saját észlelési tapasztalatokat gyűjtsön.

Otthonosabb és emberbarát légkört teremthetünk a bölcsőde kertjében, melyben a felnövekvő gyermekek is humánusabb felnőtté válhatnak.

A kert továbbá lehetőséget ad a környezetet védő, természetbarát szokások kialakítására és gyakorlására. A jövő nemzedékének egészsége függ attól, hogy milyen élelmiszereket fogyasztanak életük során. Az egészséges életmódra nevelés, már a bölcsődében elkezdődik.

Egyik legrégebbi emberi tevékenység a kertészkedés, gondoljunk csak az ősemberre, aki gyűjtögetéssel szerezte meg első növényi táplálékait, majd a véletlenül elejtett magokból kinőtt növényeket kezdte el gondozni, ápolni, s lassacskán kialakította saját kertjét, melybe már tudatosan vetette el a magokat és ültette el a növényeket. A bölcsődében is hasonlóképpen kezdődik a kertészkedés. A gyermek számára eleinte ez csak véletlen, majd felfedezi az összefüggéseket és értékeli az eredményt /óvodás korra/. A gyermek gondolkodása ez által fejlődik, hisz egyre inkább felismeri az összefüggéseket. A kertészkedés

déssel jól formálható a figyelem, hisz a környezetben végbemenő változásokat mind megfigyeli, megtapasztalja a gyermek. A nevelő szinte észrevétlenül, könnyedén kialakíthatja az óvó-védő magatartásformát, hiszen a bölcsőde kertjében lévő növényeket közösen gondozzák, védik. A gyermekek, a szülők és nevelők együtt ápolják kertjüket, ezáltal fejlesztik együttműködési képességüket is. A kerti munkálatok fejlesztik a gyermek önbecsülését, önállóságra, kötelezettségek vállalására és teljesítésére ösztönzik. Rendszerességre nevel, ráirányítja a gyermek figyelmét a kertben zajló változásokra. Egyszerűen formálja az egész személyiségét. A szülők személyiségére is hat, azáltal, hogy a gyermek közvetíti feléjük a megfelelő ökológiai, természet- és környezetbarát szemléletet.

A bölcsőde bemutatása

A bölcsődei ellátás, a társadalmi, gazdasági és demográfiai környezet nem választható el egymástól. Magyarországon 162 éve segíti a kisgyermekes családok életét az évtizedek alatt egyre professzionálisabbá váló bölcsődei intézményrendszer.

A családtámogatási rendszer, a nők foglalkoztatási viszonyai, a munkaerő-piaci helyzet, mind-mind hatással vannak a bölcsődei ellátórendszerre, a népesség alakulására, a nemzetgazdasági célokra és feladatokra is.

Kiemelkedően fontos cél és küldetés, azon törekvések intézményi támogatása, melyben segítő kezett lehet nyújtani azon kisgyermekes családok számára, akik a bölcsődei szolgáltatásokat kívánják igénybe venni.

Albertfalva a 1920-as évektől lett önálló község. Ekkor még lakosságának száma nem érte el a 200 főt. Az itt élők főként földművelésből éltek. Az igazi fejlődés a századfordulón indult meg, 1900-ban már óvodát létesítettek a településen, és megindult a HÉV közlekedés is. A lakosság száma is rohamosan növekedett, a két világháborút átvészelve a települést 1950-ben csatolták Budapesthez. Az 50-es évek végén létesült az első bölcsőde a régióban, ami már nem üzemel. 1973-ban a régi földszintes házak lebontásával egy időben megkezdődött a panel-lakótelepek építése. Bölcsődénket 1979-ben adták át az új lakótelep családjainak nagy örömeire. Az elmúlt években az újabb lakóparkok létesítése miatt számos romos épület lebontásra került. Az ide költöző családok száma újabb férőhelyeket igényel, amit a bölcsőde nem mindig tud kielégíteni, így évek óta várólistája van az intézménynek. Jelenleg Albertfalva lakosainak száma közel 20000 fő.

A bölcsőde 1979 óta folyamatosan üzemel. A csoportok berendezése, felszereltsége lehetővé teszi a gyermekek magas szintű ellátását. Évek óta, főleg a nyári zárás ideje alatt felújítási munkák történnek a bölcsődében. Két szobában lambériázás, festés és PVC-padló csere történt. Egy csoportban kicserélték a beépített szekrényt. A mosoda teljesen megújult, evvel egy időben egy tornaszoba kialakítására került sor. A bölcsőde kertje, rekonstrukción esett át, így egyre jobban megfelel a modern követelményeknek. A dolgozói öltöző, és szociális blokk is teljesen fel lett újítva. 2017-ben teljesen korszerűsítették a fűtési rendszert. 2018 tavaszán a régi konyhai területből játszóház és időszakos gyermekfelügyeletre alkalmas csoportot alakítottak ki. Ezzel ismét egy új lehetőség nyílik a kerületben élő családoknak szolgáltatások igénybevételeire. 2020-ban a Pénzügyminiszter által meghirdetett „Bölcsődei fejlesztési program” keretében férőhelybővítés történt. A bölcsőde egy teljesen új, a mai kor és a családok igényeinek megfelelő 28 férőhelyes bölcsődei egységgel bővült. Így már 6 gondozási egységben, 12 csoportban, 160 férőhelyen tudja fogadni a gyermekeket.

A bölcsődében szakképzett kisgyermeknevelők gondozzák-nevelik a gyermekeket. Munkájukat bölcsődei dajkák segítik. A napi ellátásban az egészséges gyermekek mellett, eltérő fejlődésű gyermekeket is fogadunk. Célunk a reánk bízott bölcsődés gyermekek testi, és lelki szükségleteinek biztosítása, feladatunknak tartjuk, hogy a nyugalmat adó napközbeni elfoglaltság mellett segítséget adjunk a helyes és jó szokások kialakításához. Ehhez fontos szempont az egyéni bánásmód, a fokozatosság, az önállóság támogatása. A játék örömforrás, a fejlődés alapköve, ezért a bölcsődei napirendet úgy szervezzük, hogy erre jusson a legtöbb idő. A napirend kialakításánál a szakmai előírásoknak megfelelően figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat, és az évszakok váltakozását is. A szülővel történő fokozatos

beszoktatás folyamatosan zajlik. A gyermekek korának megfelelő egészséges étkeztetést a Klassz Menza Kft. biztosítja intézményünk számára.

A beszoktatás után is fontosnak tartjuk napi kapcsolatban maradni a szülőkkel, hogy folyamatos betekintést nyerjenek mindennapjainkba. Rendszeresen tartunk szülőcsoportos beszélgetéseket, itt lehetőség adódik nevelési kérdések megvitatására is. A programok és beszélgetések nagy értéke az egymás mélyebb megismerése és elfogadása, a szülői kompetencia, valamint a családok igényeinek tiszteletben tartása.

A bölcsőde dolgozói fontosnak érzik a hátrányos helyzetű gyermekek integrálását és gondozását. Ennek érdekében a bölcsőde vezetése szoros szakmai kapcsolatot tart az Újbudai Humán Szolgáltató Központtal, ezzel is elősegítve az Újbudán élő szociális, egészségügyi, illetve egyéb okból hátrányt szenvedő gyermekek esélyegyenlőségének fenntartását, egyben biztosítva testi, szellemi és erkölcsi gondozásukat, valamint nevelésüket. Karitatív tevékenységként minden évben ruha- és játékgyűjtést szervezünk a hátrányos helyzetű gyermekek segítéséért.

A bölcsődében sószoza működik, melyet a kerületi bölcsődések vehetnek igénybe. E mellett van egy tornaszobánk, melyet folyamatosan szerelünk fel, így biztosítva a gyermekek mozgásigényét rossz idő esetén is.

Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival

A jelzőrendszer, hálózatként komplex rendszert alkot, melynek a bölcsőde is része. Egy jól működő, optimális rendszerben, aktív kommunikáció zajlik a felek között, ami a gyermekek veszélyeztetését tárja fel, illetve megakadályozni hivatott a súlyosabb gyermekveszélyeztetést is. Ha a jelzőrendszer magas színvonalon működik, akkor folyamatos a kommunikáció és a szükséges esetben megtörténik a jelzés.

Jelenleg a bölcsőde az ÚHSZK dolgozóival szoros kapcsolatot tart fenn a gyermekek érdekében. Ugyanilyen jó és szoros kapcsolatra kell törekedni a védőnői szolgálattal is, mert sok az a gyermeket váró kismama, akik a várandósság ideje alatt, illetve a gyermeknevelés tekintetében hiányosságokkal küzdenek.

Fontosnak tartjuk az óvodákkal való szorosabb kapcsolattartást is, hiszen a bölcsődei gondozást-nevelést követően, a gyermekek az óvodai életbe próbálnak majd beilleszkedni, ahol felkészülnek az iskolai tanulmányokra. Egy a gyermekek egyéni igényeihez igazodó, a problémás eseteket előre jelző, a zökkenőmentes átvételt garantáló gyakorlat kidolgozása is szükséges. Az Albertfalvai óvodával folyamatos és szoros a munkakapcsolatunk.

ÚJBUDAI BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK

ÚJBUDAI MESEVÁR BÖLCSŐDE

1118 Budapest, Zólyomi út 20-22.

TELEPHELY ADATAI

Telephely: *Újbudai Mesevár Bölcsőde*
Cím: 1118 Budapest, Zólyomi út 20-22.
Tel.: +36/1-319-3449
E-mail: farkas.zoltanne@mesevarbolcsi.ujbuda.hu
info@mesevarbolcsi.ujbuda.hu
Honlap: <https://ubi.ujbuda.hu/>

Ellátási terület, célcsoport:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Sas-hegy és vonzáskörzete.

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás (Gyvt. 42. §)
Időszakos gyermekfelügyelet (15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1) bekezdés)

Mottónk:

*De jó lenne, de jó lenne,   De jó volna, de jó volna,
ha az öröm útra kelne,   ha a jónak szárnya volna,
és eljutna mindenhova,   ide szállna, oda szállna
ahova nem járt addig soha.   S mindenkivel cimborálna.*
(Szűcs Imre)

A bölcsőde bemutatása

Bölcsődénk Budapest Főváros XI. kerületében, a Zólyomi út 20-22. szám alatt, a Sas-hegy oldalában, a Budai Sas-hegy Természetvédelmi Terület szomszédságában helyezkedik el. Fekvése és a közúti forgalomtól való viszonylagos távolsága következtében lehetőség van a gyermekek számára a mindennapos friss levegőn való tartózkodásra.

Az épület háromszintes, szintenként egy-egy gondozási egység működik, összesen 76 kisgyermek nevelését, gondozását tudjuk biztosítani. Az emeleteken működő, kis létszámú csoportok családias hangulatot teremtenek. Csoportjaink létszámát a 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet határozza meg. A rendelet alapján gyermekcsoportonként maximum 12 fő vehető fel, ha a csoportban van 2 éven aluli gyermek. A második életévüket betöltött gyermekek csoportlétszáma maximum 14 fő lehet.

A 2017 nyarán felújított, világos, tágas csoportszobáinkban a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelő, színes játékkészlettel biztosítjuk a nyugodt, szabad játék lehetőségét. A kisgyermeknevelők kreativitásának, ötletes és változatos eszköztárának köszönhetően lehetőség van alkotó tevékenységekre, az anyagok, technikák megismerésére (festés, gyurmázás, ragasztás papírtépes és gyűrés, nyomdázás), melynek során természetes anyagokat alkalmazunk.

A bölcsődénk tágas játszókertjének kialakítása, burkolata, játékkészlete, minden szempontból megfelel az Európai Unió előírásoknak. Gyeptegla és öntött gumi burkolatán nagymértékben csökkent a sérüléssel járó balesetek kockázata. A színes, telepített játékok változatos mozgás és játéktevékenységre adnak lehetőséget: homokozó, kerékhinta, csúszdaház, bújócska, stb. A nyári melegben párapapuk hoznak enyhülést, felfrissülést a gyermekek számára.

Szakmai Programunk egyik kiemelt célkitűzése a nevelési és gondozási feladatok magas szakmai színvonalának biztosítása, amely a bölcsődei kisgyermekellátás valamennyi területére vonatkozik. Az Újbudai Mesevár Bölcsődébe felvételt nyert gyermekek két hetes, szülővel történő, fokozatos beszoktatással kezdik meg közösségi életüket. Felelősen, tapintatosan, sok türelemmel segítjük szocializációjukat annak tudatában, hogy a személyiségfejlődés meghatározó korszakában kerülnek hozzánk.

A bölcsődében foglalkoztatott 12 kisgyermeknevelő szakirányú szakképesítéssel rendelkezik. Egy csoportban két kisgyermeknevelő neveli és gondozza a gyermekeket. A nevelők nyitvatartási időn belül csúsztatott munkarendben dolgoznak, a munkájukat csoportonként egy-egy dajka segíti.

Bölcsődéink minőségpolitikája

Tisztában vagyunk azzal, hogy a család pótolhatatlan, hogy mekkora aggodalommal és izgalommal jár minden szülő számára a külső segítség igénybevétele a gyermek nevelésében. Ezért munkánk meghatározója, legfőbb motivációja a szeretet és az igényesség. Törekszünk a magas szintű szakmai munkára, folyamatos ön- és továbbképzésre.

Bölcsődéink küldetése, feladataink

Nálunk a jó kisgyermeknevelő leginkább a „kertészhez” hasonlít. Szeret aprólékos gonddal dolgozni. Élvezi, ha munkája fejlődést eredményez. Van türelme várni, kívánni, megfigyelni, de ha szükség van beavatkozásra, azt körültekintően, tapintatosan teszi. Békés, nyugodt, elmélyült játékot, és az együttjátszás lehetőségét, élményét nyújtjuk.

Szeretetet, biztonságot nyújtó légkör megteremtése a feladatunk, hogy a ránk bízott gyermekek érzelmi és szocializációs fejlődését biztosítsuk.

Célunk, hogy a bölcsődébe kerüléssel járó megrázkódtatást megelőzzük, csökkentjük, feldolgozásában a gyermek segítségére legyünk. Támogató odafigyeléssel nevelünk-gondozunk, a gyermekek optimális testi és lelki és szociális fejlődése érdekében.

Ennek egyik része a személyi állandóság, amely a gyermek és a szülő számára biztosított, amíg a bölcsődébe járnak. Ezt csak kivételes események miatt változtatjuk meg, szülés, tartós betegség, kilépés esetén. A saját kisgyermeknevelői rendszerben több odafigyelést, a fejlődés folyamatos nyomon követését, a problémák mielőbbi felismerését tudjuk biztosítani.

A szülők és gyermekek számára a Bölcsődekóostoló egy ismerkedési lehetőség minden évben, ahol segítséget adunk a bölcsődével szemben támasztott ellenérzések feloldásához. Teljes körű információt kapnak a bölcsőde működéséről, beszoktatásról, napirendről, étkeztetésről, a bölcsődei térítési díjak megállapításához szükséges dokumentumokról.

Egyéni bánásmóddal, megerősítéssel, az én tudat fejlődését segítjük, a pozitívumokra támaszkodva. A gyermekek önállósági törekvéseiknek elegendő teret biztosítunk, dicsérettel erősítjük bennük a legkisebb eredményt is. A gyermekek kompetenciáját figyelembe véve nevelünk, tapasztalatszerzési lehetőségeket kínálunk.

Viselkedési mintákkal segítjük a harmonikus fejlődést, törekszünk az egységes nevelői hatások elérésére.

Jól szervezett, rugalmas napirenddel segítjük gyermekeink biztonság érzésének megszilárdulását. A rendszeresség kiszámíthatóvá teszi napjaikat, ami erősíti aktivitásukat.

Zenei nevelésük, az együtténeklés élményének megélésének biztosítása kisgyermeknevelőink feladata. Sokat énekelnek, mondókáznak játék közben, a zenei nevelés, a beszédfejlődés folyamatának erősítésére. A bölcsődei napirendbe a zenei foglalkozást sosem szervezeten, hanem spontán illesztjük be. A tevékenység nem kötelező, a gyermekek önként kapcsolódhatnak be és távozhatnak.

„A kisgyermek, amit hall, elfelejti, amit lát már inkább megjegyzi, de amiben tevékenyen ő is részt vesz, az bizonyára bevésődik az emlékezetébe”. (Kodály Zoltán)

A beszédfejlődés elősegítésére az anyanyelvi fejlődés érdekében az önkifejezést segítjük, sok mondókát, éneket, mesét hallhatnak tőlünk gyermekeink. A mondókázás általában játékhelyzetekhez illeszkedik a nap folyamán: gyurmázás, rajzolás, bábozás, képeskönyv nézegetéshez. Folyamatosan frissítjük mesekönyv készletünket, törekszünk az új, korszerű, igényes meseirodalom kiadványinak beszerzésére. A csoportok átadójában megtalálható a kisgyermeknevelőinktől leggyakrabban hallható versek, dalok gyűjteménye.

A kisgyermek megismerési folyamatainak fejlődését, aktivitásuk elősegítését, életkoruknak megfelelő érdeklődésük és ismereteik bővülését szeretnénk biztosítani. Mindezt új ismeretek átadásával, sok-sok információval, játékkal, mesével, meghitt beszélgetésekkel, természetes kíváncsiságuk és érdeklődésük ébrentartásával tudjuk elérni.

A gyermekek alkotó kedvének felébresztésére, ébrentartására sokféle lehetőséget kínálunk. Lehetőségük van só-liszt gyurmából ajándékokat készíteni, mialatt megismerik az anyag állagát, formázhatóságát, és különbözőségét a boltban kapható kész termékétől. Zsírkrétaival, vízfestékekkel ismerkednek, a színek világát fedezik fel. A nagyobbak az egyszerű firkákból különböző formákat alakítanak ki, egyre ügyesebben próbálkoznak kedvenc tárgyaik, bölcsődei jelük megrajzolásával.

Egészségvédelem, egészségnevelés: feladatunk az egészséges fejlődés feltételeinek biztosítása, a biztonságos, higiénikus környezet kialakítása, az egészséges életmód alapjainak lerakása, a korszerű táplálkozási szokások, életkornak megfelelő napirend, jó higiénés szokások kiépítése a napi munkánk része. A gyermekek korának megfelelő egészséges étkeztetést a Klassz Menza Kft. biztosítja intézményünk számára. Ezen felül vállaljuk ételallergiás gyermekek étkeztetését is.

Kiemelt célunk a kisgyermek környezettudatos nevelése és a környezettel kapcsolatos ismereteik bővítése.

A környezet ismereteinek bővítésére számos eszköz áll rendelkezésre. Álláspontunk szerint a jeles környezetvédelmi napokhoz kapcsolódó tevékenységek tökéletes alkalmat biztosítanak a környezetünk játékos megismerésére. Ezen napok megünneplésével lehetőség nyílik arra, hogy a szülők bevonásán keresztül a bölcsőde arculatát is minél „zöldebbre” formáljuk, amely illeszkedik kerületünk zöld programjához. A környezettudatos nevelés elengedhetetlen része, hogy a felnőttek mintát nyújtsanak a bölcsődés korú gyerekeknek a környezetünk megóvása érdekében.

A környezet megismerését segítik:

- gondozási egységenként zöld sarkok, szobanövényekkel,
- zöld faliújság - környezettudatos hírekkel,
- jeles napok ünneplése - figyelem felkeltés a családok számára, kapcsolódó játékos tevékenységek,
- szelektív hulladékgyűjtő szemetes kihelyezése a közösségi terekbe.

A víz világnapja kiváló alkalmat nyújt a víz éltető erejének hangsúlyozására, a víz megóvásának fontosságára. A víz világnapján a kisgyermek fújhatnak óriás buborékot, szivaccsal festhetnek, különböző vízzel kapcsolatos játékokra van lehetőség a szülővel közösen. Szülőknek figyelem felkeltő plakát kihelyezése, - kerüljék a családban a cukros üdítők fogyasztását - tanulják meg élvezni a tiszta víz szomjoltó hatását.

A Környezetvédelmi Világnap alkalmából a családokkal együtt, egy-egy cserepes vagy kerti virág, fa ültetésével javítjuk a levegő tisztaságának minőségét. Az évről évre növekvő kiskertben a gyermekek is gondozhatják a közösen ültetett konyhakerti és fűszernövényeket, valamint az almafát. Részt vesznek a szüretben, megkóstolhatják a termést.

Belső környezetünket természetes anyagokból készült dekorációval díszítjük, szépítjük. A „műanyag” világban folyamatosan gondoskodunk a bútorok, a játékok, a játéktárolók természetes anyagú helyettesítéséről.

Kisgyermeknevelők és szülők közötti jó kapcsolat megteremtése érdekében kölcsönös megértésre, elfogadásra, bizalomra épülő kapcsolatra törekszünk. Tiszteletben tartjuk a családi nevelést, folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket a gyermekkel, a bölcsődével kapcsolatos eseményekről (családlátogatás, beszoktatás, szülőcsoportos megbeszélések, közös ünnepi alkalmak, szabadidős programok). Szakmai kompetenciánk elfogadtatásával, a tapintatos és rendszeres információ megosztással kívánjuk elérni a szülői elégedettséget (naponkénti beszélgetés, üzenő füzet, szülőcsoportos beszélgetések, szülői elégedettség kérdőíves felmérése). Bölcsődénk a mai kor igényeit figyelembe véve a kisgyermekes családok támogatására különös hangsúlyt fektet. Ebből adódóan prioritást élvez a szülői kompetenciát erősítő programok szervezése. A nyitott, családi, jó hangulatú bölcsődei légkörben nem csak a gyermekek, hanem a felnőttek is jól érzik magukat.

A családlátogatások alkalmával az otthoni környezetben ismerkedünk a gyermekkel. A szülőkkal információt cserélünk, ők mesélnek a gyermekről, az otthoni napirendről, szokásokról, kisgyermeknevelőink ismertetik a bölcsődei napirendet, beszoktatás ütemezését, törekszenek arra, hogy minél kevesebb megrázkódtatás érje a bölcsődébe kerüléssel a gyermeket.

A szülőcsoportos megbeszéléseken azokról a témákról beszélgetünk közösen, amelyek a szülőket leginkább érdekli, vagy a csoportba járó gyermekeket érinti. Kapcsolódhat a beszélgetés az évszakokhoz is, vagy a gyakori betegségek kerülnek megbeszélésre.

A szobatisztaság kialakulásának körülményeiről, az óvodai jelentkezések rendjéről tájékoztatjuk a szülőket. Arra is jó alkalom, hogy a szülők jobban megismerjék egymást, és az adott témáról kialakított véleményeiket, valamint a kisgyermeknevelők szakmai állásfoglalását. Beszélgetünk a beszoktatások tapasztalatairól, a szülői elvárások mennyiben teljesültek, maradt-e bennük valamilyen hiányérzet. Visszatérő témáink közé tartozik az egészségnevelés, ennek keretében beszélünk az őszi megbetegedésekről, a bölcsőde orvos segítségével világosítjuk fel a szülőket a közösségben élésről, az egészséges táplálkozásról, az öltözködésről, pihenésre fordítandó időről, az otthoni mesélésekről.

Szülői Érdekképviseleti Fórum hatékony működtetése érdekében, évente két alkalommal megbeszélést tartunk, amennyiben olyan kérdés, probléma merül fel, amelyben eljárás szükséges, a fórum tagjait rendkívüli megbeszélésre hívhatók össze, ahol közösen döntünk a megoldásokról.

Szakmai továbbképzéssel, a felsőfokú szakképesítés megszerzésével, valamint a központi bölcsőde szakmai mintáinak felhasználásával segítjük a kisgyermeknevelők munkáját.

A tárgy nevelési évre történő jelentkezéseket, minden tavasszal április és május hónap között, a bölcsődében szervezzük meg. A bölcsőde kóstolót követően a szülők már tudják, hogy melyik bölcsődét választják, tájékoztatjuk őket arról, hogy mire lesz szükség a jelentkezéshez. Az év közbeni jelentkezéseket folyamatosan fogadjuk.

A nagy-családosok és hátrányos helyzetűek támogatásában az ÚHSZK-val együttműködünk. Bölcsődénkben ruhaneművel, játékokkal, mesekönyvekkel kapcsolódunk be ebbe a tevékenységbe. Amennyiben szükséges, segítő szakemberek bevonásával igyekszünk a családok problémáinak megoldásában segítséget nyújtani. Gyermekvédelmi feladatainkat megbeszéljük, egyeztetjük a területi családgyógyozóval. Kapcsolatunk évek óta nagyon jó, számíthatunk segítő együttműködésére. Évenként két alkalommal tartunk megbeszélést.

Programok

Az Újbudai Mesevár Bölcsődében mindig történik valami. Az alábbi programok kerülnek megrendezésre rendszeresen minden évben:

- Bölcsőde-kóstolgotó: a leendő új gyermekek és szüleik számára nyújt betekintést a bölcsődei élet mindennapjaiba. Évente két alkalommal szervezzük, a tavaszi az ismerkedést, információgyűjtés szolgálja, a nyári a felvett gyermekek és szüleik számára szervezzük.
- Gyermeknap- ilyenkor a főszerep a gyermekeké, énekekkel, vidám programokkal, közös játékkal tesszük emlékezetessé ünnepi alkalmunkat.
- Születésnap és névnap alkalmával, a szülőkkal egyeztetett módon, kedves meglepetéssel várjuk az ünnepeket.
- Farsangi vidám, jelmezes programunk, mindig nagy sikert arat.
- Húsvét: kiskosárba gyűjtjük a nyuszi által elrejtett ajándékokat.
- Anyák napja: gyermekeink saját készítésű ajándékkal és verssel köszöntik édesanyjukat.
- Mikulás: „cukrot, diót, mogyorót..., s mi szem-szájnak ingere” - a puttyban megleli a kisgyermek.

A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültségének biztosítása, módja

Munkánkat a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja és az ÚBI vezetője által készített Szakmai Program szerint végezzük. Az Újbudai Mesevár Bölcsőde vezetője évente munkatervet készít, ez alapján folyamatosan tervezzük, szervezzük és ellenőrizzük a csoportok szakmai munkáját. Ennek megjelenési formája, a rendszeres, tematikus megfigyelés, a gyakornokok ellenőrzött képzése, az évenkénti szakmai ellenőrzés és a szülői elégedettség mérése.

Az éves szakmai ellenőrzések, a tematikus megfigyelések, a szülőkkal folytatott beszélgetések, és a felmérésben megfogalmazottak, jelentős mértékben elősegítik, hogy amit jól csinálunk, azt megerősítsük, amiben pedig javításra, változtatásra van szükség, ott megtegyük mind azt, ami a színvonalas munkához szükséges. Ezek az ellenőrzések, bár okoznak némi szorongást a kollégák életében, de mindenképpen hasznosak és előrevivők. Ebbe beletartozik az is, hogy különösen a pályakezdők esetében, személyiségük fejlődését, pozitív változását is elő kell segítenünk. A szakmai tapasztalattal rendelkező munkatársaknál sem elhanyagolható, az időnkénti személyiség fejlesztés, és az ismeretek frissítése, felelevenítése.

Szakdolgozói értekezletek

A bölcsőde Munkatervében megfogalmazottak szerint, havi rendszerességgel tartunk megbeszéléseket. Ezek témája kapcsolódik az évszaknak megfelelő feladatainkhoz, az aktuális problémákhoz, és a megfigyelések tematikájához. Az intézményvezetői instrukciókról, a soron kívüli problémákról és feladatokról kapnak tájékoztatást a kisgyermeknevelők. A bölcsődevezető értékeli munkájukat, megbeszéli a változtatásokat, felhívja a figyelmet, ha az étkeztetésben, adminisztrációban, csoportszoba berendezésben, játékkészlet előkészítésében módosításra van szükség.

Témák:

- Gyermekek ellátásával kapcsolatos feladatok,
- szervezési kérdések,
- csoportvezetőkkel egyeztetés a felvett gyermekek elosztásáról,
- beszoktatások ütemezése,
- szabadság igények,
- várható karbantartási, és felújítási munkák,
- aktuális felmerült gondok, megoldásra váró problémákat,
- egyéni vagy csoportot érintő kérések megvitatása.

Összmunkatársi értekezlet

A nevelési év során két alkalommal biztosan, de az aktualitás miatt akár többször is összehívható. A munkatársi értekezlet hivatalos formája annak, hogy a bölcsődevezető értékeli a dolgozók munkáját,

minden kolléga elmondhassa gondját, javaslatát, kérését. A napi munka során is van lehetőség a problémák megvitatására, de ha a vezető feladatai miatt, vagy az időpont alkalmatlansága miatt, erre azonnal nincs lehetőség, mindig egyeztetni kell egy másik alkalmat, amikor ezt megoldhatja. Természetesen az értekezlet témájához kapcsolódó hozzászólások, felmerült ötletek, javaslatok, ezeken a munkatársi értekezleteken kerülnek megvitatásra.

HÁZIREND

1. Az Újbudai Bölcsődei Intézmények minden bölcsődéje reggel 6⁰⁰ órától fogadja az érkező gyermekeket. A gyermekek hazavitelére este 18⁰⁰ óráig van lehetőség.
2. A bölcsődéből a gyermekeket csak a szülő/törvényes képviselő vagy az általa írásban meghatalmazott személy viheti el, 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg.
3. A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére lehetőséget biztosítunk a szülővel történő beszoktatáson túl a kisgyermeknevelő-szülő napi találkozásaira, az üzenő füzetten keresztül történő információcserére, szülői értekezletre, csoportbeszélgetésekre. Módot adunk a családoknak a bölcsőde életébe való betekintésre is. Kérjük, hogy látogatásuk időpontját gyermekük nevelőjével előre egyeztessék.
4. Az üzenő füzetbe történő bejegyzéseiket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a gyermek fejlődésére, vagy otthoni eseményekre vonatkoznak.
5. Az étkezésért és a gondozásért fizetendő térítési díjat az intézmény nyitvatartási napjaira vonatkozóan havonta előre kell megfizetni.
6. Kérjük, hogy a térítési díjakat az előre jelzett napon pontosan fizessék be. Fizetési gondjaik esetén keressék a bölcsőde vezetőjét, aki felvilágosítással és segítőkészséggel áll szíves rendelkezésükre.
7. A gondozásért fizetendő térítési díjat abban az esetben, amikor a gyermek valamely ok miatt nem veszi igénybe az ellátást és a szülő a távolmaradását bejelentette, a következő havi térítési díj befizetésénél – legfeljebb a havi térítési díj 50%-a mértékéig – be lehet számítani.
8. Hiányzás esetén a szülő a távolmaradás okát 48 órán belül kérjük, közölje a bölcsődevezetővel vagy a helyettesével, a tárgynapon reggel 9.00 óráig bejelentett hiányzást az étkezési térítési díj esetében a következő naptól tudjuk figyelembe venni. Kérjük, hogy hiányzás után a bölcsődébe visszatérést megelőző nap 9.00 óráig igényeljük a másnapi étkezést.
9. Két napon túli hiányzás esetén a bölcsőde automatikusan lemondja a gyermek étkezését, amit a szülőnek/törvényes képviselőnek a gyermek bölcsődébe érkezése előtt egy nappal újra kell rendelni.
10. A le nem mondott, megrendelt ételt a szülőnek/törvényes képviselőnek meg kell fizetni, jóváírásra már nincs lehetőség.
11. A bölcsődeorvos javaslatait: betegség esetén a bölcsődébe járás szüneteltetésére, az otthoni ápolásra és egyéb vizsgálatokra vonatkozóan kérjük betartani.
12. A közösség egészsége érdekében lázas (37,5°C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről kérjük a bölcsődét értesíteni.
13. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a gyermek kisgyermeknevelője értesíti a szülőt/törvényes képviselőt, illetve a hozzátartozót. Betegség miatt hiányzó gyermeket gyógyulása után orvosi igazolással tudunk fogadni. A megtörtént kötelező védőoltásokról folyamatosan kérjük a tájékoztatást. Kérjük, hogy a gyermek gyógyszer és étel-

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.”

2. A szolgáltatás tartalma, módja:

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátások keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára. A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítja:

- a nevelés és gondozás feltételeit,
- a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- a felszerelési jegyzékben az adott ellátási forma tekintetében meghatározott textíliát, bútorzatot, egyéb eszközöket és felszerelést,
- a játéktevékenység feltételeit; a szabadban való tartózkodás feltételeit,
- a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkezést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszeri rendeletben foglaltaknak megfelelően.

3. A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díjak és azok megfizetésére vonatkozó szabályok:

3.1. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért, valamint a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni. A térítési díjat az ellátást igénybe vevő gyermek esetén a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő (a továbbiakban: kötelezett) az intézménynek fizeti meg.

A bölcsődei gondozásért fizetendő térítési díjat Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata Képviselő-testülete a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 52/2017. (XII. 21.) XI. ÖK. rendeletben szabályozta. A térítési díj mértékét minden évben a fenntartó önkormányzat Képviselő-testülete határozza meg.

Bölcsődei ellátás biztosítása esetén a térítési díj fizetésére köteles szülő, más törvényes képviselő a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény. 4. § 4. pont 4.1. és 4.2. alpontja szerinti foglalkoztatója részben vagy egészben átválthatja a térítési díj megfizetését.

A térítési díjat az intézmény nyitvatartási napjaira vonatkozóan havonta, előre kell megfizetni. Az olyan napokra eső befizetett térítési díjat, amikor a gyermek valamely ok miatt nem veszi igénybe az ellátást, és a szülő a távolmaradást előre bejelentette, a következő havi térítési díj befizetésénél – legfeljebb a havi térítési díj ötven (50%) százaléka mértékéig – be lehet számítani.

Amennyiben a szülő vagy gondviselő az intézményi térítési díjat nem kívánja megfizetni, személyi térítési díj megállapítását kérheti.

A személyi térítési díj összegét a szülő vagy törvényes képviselő által a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 5. mellékletén benyújtott 30 napnál nem régebbi jövedelemnyilatkozat alapján, az egy főre jutó havi nettó átlag jövedelem figyelembevételével kell megállapítani. A személyi térítési díj naponta fizetendő összegét az „**É R T E S Í T É S** Megállapodás – melléklet” tartalmazza.

A személyi térítési díj meghatározásához benyújtott dokumentumokat és a díjfizetési kedvezményre való jogosultságot igazoló okiratokat bemutatásuk utáni munkanaptól tudjuk figyelembe venni a Korm. rendelet 18. § (3) illetve (7.a) bekezdésében szereplő esetek kivételével.

A Gyvt. 150. § (5) bekezdése alapján ingyenes ellátásban kell részesíteni a jogosultat, ha a térítési díj fizetésére kötelezett jövedelemmel nem rendelkezik. A Gyvt. 150. § (6) bekezdése alapján a bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátás esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek, a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, a három- vagy többgyermekes család gyermekének, az át-

meneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek, a védelembe vett gyermek gondozását térítésmentesen kell biztosítani.

3.2. Étkezésért fizetendő térítési díj

A gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyagkötségének egy ellátott-
ra jutó napi összege. A térítési díjat az intézmény a napi összeg általános forgalmi adóval növelt össze-
gének és az igénybe vett étkezések számának, valamint az alább felsorolt normatív kedvezmények
figyelembevételével állapítja meg.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése alapján az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani a
bölcsődében, ha a gyermek:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyat-
ékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem ösz-
szege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói,
egészségbiztosítási és nyugdíjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy nevelésbe vették.
- nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság

A szülőnek/törvényes képviselőnek az ingyenes intézményi gyermekétkeztetés igénybevételéhez a
Korm. rendelet 6. melléklet szerinti nyilatkozatot kell benyújtania az intézményvezetőhöz.

A bölcsődei étkezésért fizetendő térítési díjat a szülő vagy törvényes képviselő az intézmény nyitvatar-
tási napjaira vonatkozóan havonta, előre köteles megfizetni.

Az olyan napokra eső befizetett térítési díjat, amikor a gyermek valamely ok miatt nem veszi igénybe
az étkezést, és a szülő a távolmaradást az igénybevétel megelőző nap reggel 8:30 óráig bejelentette, a
következő havi térítési díj befizetésénél teljes mértékben be kell számítani.

3.3. Térítési díj-fizetési mentesség és intézményi gyermekétkeztetés normatív kedvezmény megállapításával kapcsolatos tájékoztatás

A térítési-díj mentesség és az intézményi gyermekétkeztetés normatív kedvezménye a Korm. rendelet-
ben meghatározott mellékleteken, valamint az ott felsorolt igazolásokkal vehető igénybe, és illetik meg
a szülőt/törvényes képviselőt.

4. Az ellátás megszüntetésének módja

Megszűnik az ellátás

- aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható,
- a határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam - illetve a meghosszabbított időtar-
tam - leteltével,
- a jogosultsági feltételek megszűnésével,
- ha a gondozási-nevelési év során a gyermek folyamatosan, 30 napot meghaladóan hiányzik a
bölcsődéből, és a gyermeket nevelő szülő/törvényes képviselő a távolmaradást alapos indokkal nem
tudja kimenteni
- ha a szülő/törvényes képviselő az ellátás megszüntetését írásban kéri, mely esetben ellátás a
megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg,
- a bölcsődei felvételt követően a szülővel/törvényes képviselővel megkötött megállapodásban, az
igénybevétel megkezdésének megjelölt időpontját követő 20 napon belül nem veszik igénybe
az ellátást, és a távolmaradást alapos indokkal nem tudja kimenteni.

5. A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása ese-
tén panaszával az intézményvezetőhöz, valamint Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormány-
zata Polgármesteri Hivatal Szociális és Egészségügyi Osztályához (1113 Budapest, Zsombolyai u. 4.;

Tel.: 1/372-34-23) fordulhat. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-36. §-a rendelkezik.

6. Szülő/törvényes képviselő nyilatkozatai:

Alulírott szülő/törvényes képviselő nyilatkozom, hogy a Gyvt. 33. § (1)-(2) bekezdésében foglaltak értelmében a személyes gondoskodást nyújtó ellátás megkezdésekor megkaptam a tájékoztatást az alábbiakról:

- az ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
- az intézmény házirendjéről,
- az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdek-képviseleti fórumról,
- a fizetendő térítési díjakról.

Alulírott szülő/törvényes képviselő a Gyvt. 33. § (3) bekezdés b)-c) pontjai alapján köteles vagyok a törvény alapján vezetett intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni, továbbá nyilatkozni a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.

A szülő/törvényes képviselő jelen megállapodás aláírásával igazolja, hogy a megállapodás egy eredeti példányát, valamint a személyes gondoskodás feltételeiről szóló szóbeli tájékoztatást a tagintézményben megkapta.

Budapest, 202... év ..... hó ..... nap

.....
Szülő/törvényes képviselő

.....
intézményvezető

A megállapodást kapják:

1. Szülő/törvényes képviselő
2. Újbudai Bölcsődei Intézmények
3. Újbudai ..... Bölcsőde

É R T E S Í T É S

Megállapodás – melléklet

Értesítem, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 146. § (1) bekezdése alapján, ha e törvény másként nem rendelkezik, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért és a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni

A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata Képviselő-testülete a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 52/2017. (XII.21.) önkormányzati rendeletben szabályozza.

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata az Újbudai Bölcsődei Intézményekre vonatkozóan a Gyvt. 147. § (1) és (2) bekezdése alapján .....,- Ft/ellátási nap intézményi térítési díjat határoz meg. A bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkeztetés ellátási naponként fizetendő térítési díját a gyermek családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem alapján a Gyvt. 151. § valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) szabályozza.

A személyi térítési díjat az intézmény nyitvatartási napjaira vonatkozóan havonta, előre kell megfizetni. Az olyan napokra eső befizetett gondozási térítési díjat, amikor a gyermek valamely ok miatt nem veszi igénybe az ellátást, és a szülő a távollmaradását bejelentette, a következő havi térítési díj befizetésénél – legfeljebb a havi térítési díj ötven százaléka mértékéig – be lehet számítani.

A Gyvt. 147. § (2) bekezdése alapján az intézményi térítési díjat külön meg kell határozni a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban együtt: gondozására), valamint a Gyvt. 151. § (3) bekezdésében és a Korm. rendeletben foglaltak szerint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan.

Gyermek neve, születési idő:

A szülők/törvényes képviselők jövedelemigazolása alapján megállapított személyi térítési díj összege:

- gondozásra megállapított személyi térítési díj összege: ..... Ft/ellátási nap

- gyermekétkeztetésre megállapított személyi térítési díj összege: .....Ft/ellátási nap

ÖSSZESEN: .....Ft/ellátási nap

A megállapított díj fizetésének kezdő időpontja: .....

A gondozást nyújtó intézmény megnevezése: ÚJBUDAI.....BÖLCSŐDE

Tájékoztatam – hivatkozva a Gyvt. 148. § (6) bekezdésére –, hogy amennyiben a személyi térítési díjat vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, az értesítés kézhezvételétől számított **nyolc napon belül** a fenntartóhoz (Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata, cím: 1113 Budapest, Bocskai út 39-41.) fordulhat.

Budapest, 202...év.....hó .....nap

.....
Unger Katalin
intézményvezető

Átvette:

Budapest, 202...év.....hó .....nap

.....
szülő/törvényes képviselő